İŞKUR

2015

ARTVİN

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ARTVİN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2015)

YAZARLAR

Elif KANTAR **İş ve Meslek Danışmanı**

Berna DEĞİRMENCİ **İş ve Meslek Danışman**

SUNUŞ

"İstihdam ve İşsizlik" ülkelerin üretim ve gelişmişlikleri ile yakinen ilgili ve biri diğerini sürekli kovalayan iki gizemli kelime.

Ülkeler insan kaynaklarını vasıflı hale dönüştürebilmek için bir dizi çalışma yürütürler. Çünkü bu insan kaynağını en kısa zamanda ve kısa zamanda ve en etkin şekilde üretime sokmaları gereklidir.

Küreselleşen ekonomiler ve gelişen teknoloji iş gücünün piyasadan çekilmesinin tetiklerken, işsizlik temel sorun olarak gelişen ve gelişmekte olan ülkelerin karşısına çıkar.

Bu ülkemiz içinde böyledir, ilimiz içinde. Öyleyse insanımızı vasıflı hale getirirken yeni iş alanlarının oluşturulmasının ve işe uygun işgücünün zamanında, hızlı ve etkin şekilde eşleştirilmesi gerekir.

Artvin kamu yatırımlarını zorlu coğrafyasına rağmen ciddi şekilde çeken bir ilimiz.

Çoruh nehrinin üzerinde bugün birbirinin rekorunu kıran barajlar inşa edilmekte, tünel ve viyadüklerle ulaşım kolaylığı sağlanmakta ve/fakat getirisi lokal anlamda arzu edildiği şekilde olmamakta ve nihayet özel sektörden beklenen yatırımlar gerçekleşememekte.

Bu kısır döngüyü genelde kırmamız lazım.

İstihdam sorunu ise çözülmeli ki, ülkemizin temel problemlerinden olan göç engellenebilsin.

İşgücü vasıflı hale gelebilsin ki, ara eleman sıkıntısı yaşanmasın.

KOBİ ler başta olmak üzere istihdam sağlayan tüm sektör kalemlerinin projeksiyonu, yakın dönemde 2023 hedeflerine uygun olmalı ve hem seçilmişler ve hem de atanmışlarla birlikte doğru sonuçlara ulaşacak hız ve verimi gerçekleştirmemiz gerekir.

İşte bu nokta Eğitim ve İŞKUR faaliyetleri önemli hale geliyor.

Başarıya talibiz ve bunun için çalışmak durumundayız.

Bu çalışma için emek sarfeden herkese teşekkür ediyor, Artvin İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz çalışmasının ilimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Kemal CİRİT

Artvin Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir.

Bu noktadan hareketle 2015 yılı Nisan-Mayıs aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve üzeri kişi istihdam eden 186 bin 37 işyeri ile kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmiştir. İlimizde bu kapsamda 286 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2015 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Cevdet ERTÜRK

İl Müdürü V.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ ..... Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
ÖNSÖZ ..... Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
TABLOLAR LİSTESİ ..... Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
ŞEKİLLER LİSTESİ ..... Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
KISALTMALAR ..... Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
YÖNETİCİ ÖZETİ ..... Hata! Yer işareti tanımlanmamış.

GİRİŞ ..... Hata! Yer işareti tanımlanmamış.

BİRİNCİ BÖLÜM ..... Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ **22**

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 25

İŞKUR GÖSTERGELERİ 26

Kayıtlı İşsiz Verileri

Açık İş Verileri

İşe Yerleştirme Verileri

Mesleki Eğitim Faaliyetleri

İşsizlik Ödeneği

İKİNCİ BÖLÜM **34**
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI **34**
AMAÇ VE YÖNTEM 34

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 36

İşyeri Verileri

Çalışan Verileri

AÇIK İŞLER 54

Açık iş verme ve açık iş oranı

Eğitim durumu

Beceri ihtiyacı

Arama kanalı

Cinsiyet dağılımı

İllerin açık iş oranı

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 80

Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyerleri

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 97

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler

İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler

SONUÇ ……107

KAYNAKÇA

EKLER……108

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri[1]

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı

Tablo 2: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

Tablo 3: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı

Tablo 4:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*)

Tablo 5: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı (2015*)

Tablo 7: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı

Tablo 9: Artvin'de Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları

Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar

Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler

Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı

Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Tablo 19: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları

Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları

Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 25: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Tablo 29: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları

Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları

Tablo 31: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Tablo 32: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Tablo 33: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Tablo 34: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı

Tablo 35: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Tablo 36: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Tablo 38: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Tablo 39: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Tablo 40: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Tablo 41: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Tablo 42: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Tablo 43: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

Tablo 44: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı

Tablo 45: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler

Tablo 46: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

Tablo 47: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Tablo 48: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Tablo 49: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Tablo 50: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Tablo 51: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

Tablo 52: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları

Tablo 53: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Tablo 54: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Tablo 55: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler

Tablo 56: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

Tablo 57: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

ŞEKİL LİSTESİ

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar

Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları

Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları

Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı

Grafik 11: Açık İşi Olan İşyerleri

Grafik 12: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları

Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı

Grafik 14: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı

Grafik 15: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Grafik 16: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Grafik 17: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı

Grafik 18: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

Grafik 20: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

Grafik 21: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

Grafik 22: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

Grafik 23: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk.: Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İEP: İşbaşı Eğitim Programı

İO: İşsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TYP: Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasının en önemli unsurlarından biri de istihdamdır. Bir ülkedeki istihdamı gösteren en önemli verilerden biri de istihdam oranıdır. İstihdam oranı, çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Artvin'de işgücüne katılım ve istihdam oranları 2009 yılında en yüksek seviyede iken 2013'e kadar düşüş görülmektedir. İşsizlik oranı ise 2009 yılında en düşük seviyede iken sonraki yıllarda yükselme olmuş ve 2013 yılında en yüksek seviyeye çıkmıştır. 2010 yılında Artvin ilinde 4 bin 126 kişi İŞKUR'a kayıtlı iken, 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle bu sayı yaklaşık üç kat artarak 11 bin 337'ye yükselmiştir. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk üç meslek nitelik gerektirmeyen meslekler iken devamında Büro Memuru (Genel), Temizlik Görevlisi, Şoför-Yük Taşıma, Sekreter, Büro İşçisi, Ön Muhasebeci ve Aşçı mesleklerinin sıralandığı görülmektedir.

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır. 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile de açık iş sayısı 2 bin 633 olarak gerçekleşmiştir. 2015 Yılı Haziran ayı sonu itibari ile açık işlerde birinci ve ikinci sırayı kayıtlı işsizlerde olduğu gibi Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma) almıştır.

Yıllar itibariyle işe yerleştirme sayıları karşılaştırıldığında, 2010 yılında 887 olan işe yerleştirme sayısı üç kattan fazla artarak 2013 yılında 4 bin 594'e çıkmıştır. 2014 yılında ise büyük bir düşüşle 2 bin 709'a düştüğü görülmektedir. Söz konusu azalış, kamuda işe yerleştirme sayısının 2013 yılında 2 bin 302 iken, 2014 yılında 16 olarak gerçekleşmesinden kaynaklanmıştır. 2012 ve 2013 yıllarında kamudaki yoğun işe alım bu yıllarda işe yerleştirmeleri artırmıştır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde ise işe yerleştirme sayısı bin 830 olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılının ilk altı ayında gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk iki sırada Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma) meslekleri yer almaktadır.

2015 yılının ilk altı aylık bölümünde aktif işgücü programları kapsamında 362 adet program düzenlenmiş ve bu programlara toplam 935 kişi katılmıştır. Toplum Yararına Program (TYP) dâhilinde ise ilk altı ayda 3 bin 531 kişi programdan yararlanmıştır. İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Artvin ilinde 2015 yılının ilk altı ayında toplam 2 bin 161 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden bin 324'ü işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. Mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir.

Artvin ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden ve çalışma kapsamına giren işyerleri için veriler derlenmiştir. Araştırma kapsamında toplam 286 işyeri için veri üretilmiştir. Araştırma kapsamındaki 17 sektörden 15 tanesinde işyeri bulunmaktadır. Artvin ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörlerinde olduğu görülmektedir. Bu iki sektör işyerlerinin yüzde 53.2' sini oluşturmaktadır. Artvin ilinde en az işyeri Gayrimenkul Faaliyetleri ile Finans Ve Sigorta

Faaliyetleri sektörlerindedir. Yukarıda belirtildiği üzere Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri ve Bilgi ve İletişim sektörlerinde ise işyeri bulunmamaktadır.

Artvin ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 6 bin 321 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 86.5 ’i erkek, yüzde 13.5 ’i kadındır. Artvin’de araştırma kapsamındaki işyerlerinde kadın çalışanların oranı Türkiye geneline göre daha düşüktür. Sektörler arasında da farklılaşma görülmektedir. Artvin’de en fazla çalışan İnşaat, İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerindedir. Çalışanların yüzde 68,5’i bu sektörlerdedir. İşyerlerinin yüzde 62,3’ü bu sektörlerde iken çalışanlarda yaklaşık 6 puanlık bir artış söz konusudur. Erkeklerde en fazla çalışılan sektörlerin sıralaması aynı iken kadınlarda en fazla İdari ve destek hizmet faaliyetleri daha sonra sırası ile Toptan ve perakende ticaret ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerindedir.

Artvin ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde ortalama çalışan sayısı 22’dir. Türkiye genelinde ise bu sayı 35’tir. Artvin’deki işyerleri Türkiye geneline göre daha küçük ölçekli işyerleridir. Artvin ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde ortalama çalışan sayısı 22’dir. Türkiye genelinde ise bu sayı 35’tir. Artvin’deki işyerleri Türkiye geneline göre daha küçük ölçekli işyerleridir.

Artvin ilinde çalışanların yüzde 14,4’ü Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışmaktadır. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 16,7’dir. Artvin ilinde mesleki nitelik ve beceri gerektirmeyen işlerde çalışmaktadır. Artvin’de erkekler en fazla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda çalışırken, kadınlar ise Büro Hizmetlerinde Çalışanlar meslek grubunda çalışmaktadırlar.

Artvin ilinde Büro Hizmetlerinde çalışan kadın sayısı aynı meslek grubunda çalışan erkek sayısından daha fazladır. Kadınların Profesyonel Meslek Mensuplarında çalışma oranının il genelinde çalışma oranından yüksek olması dikkat çekici bir noktadır. Artvin ilinde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda ilk sırada Tır-Çekici Şoförü mesleği görülmektedir. En fazla çalışılan ilk on meslek dikkate alındığında kadınların erkeklere göre daha fazla mesleki nitelik ve beceri gerektiren işlerde çalıştığı görülmektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadıkları sorulmuştur. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 41,9’u İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını belirtmiş iken bu oran Artvin ilinde yüzde 83,8’dir. İşyeri sayısı ile bağlantılı olarak en fazla İŞKUR hizmetlerinden faydalanan sektörler Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ve Ulaştırma ve Depolama sektörleridir. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerindeki işyerlerinden hiçbiri İŞKUR hizmetlerinden yararlanmamıştır.

Artvin ilinde işyerlerinin yüzde 4,2’sii part-time çalışana sahiptir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 8,6’dır. Artvin’de part-time çalışanı olan işyeri oranı daha düşüktür.

Artvin'de araştırma kapsamına giren 15 sektörde işyeri bulunurken part-time çalışanı olan 7 sektör bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise bütün sektörlerde part-time çalışma yapıldığı görülmektedir. İlde en fazla part-time çalışanı olan işyeri sayısı Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründedir. Artvin ilinde çalışanların yüzde 5,1'i part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Part-time çalışanın olduğu işyerlerinde en fazla çalışanın olduğu meslekler Sondaj Çamurcusu, Elektrik Tesisatı Ve Pano Montörü Teknisyeni/Elektrik Teknisyeni, Elektrik Teknikeri olmuştur.

Artvin ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yaklaşık yüzde 15,9'u vardiyalı çalışma yapmaktadır. Bu oran Türkiye'de yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir.

Artvin ilinde oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapan sektör Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü iken, Türkiye genelinde ise sektörel olarak yüzde 47,2 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü olmuştur. Artvin ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 7,2'si kadındır. İlde araştırma kapsamındaki işyerlerinde çalışan kadınların yüzde 22,3'ü vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Artvin ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı meslek bazında cinsiyete göre sıralandığında; kadınlarda ilk üç sırayı Veri Giriş Kontrol İşletmeni, Beden İşçisi (Temizlik), Temizlik Görevlisi almaktadır. Türkiye'de ise bu sıralama Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel) ve Makineci (Dikiş) olarak sıralanmaktadır. Artvin ilinde erkeklerde İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle), Şoför-Yük Taşıma ve Betonarme Demircisi iken, Türkiye'de Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi ve Temizlik Görevlisi olarak sıralanmaktadır.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 10,2'si ihracat yapmaktadır. İlde 5 sektörde ihracat yapılmaktadır. Çalışanların yüzde 0,5'i ihracat yapan işyerlerinde istihdam edilmektedir. E İhracat yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan mesleklere baktığımızda Kasiyer, Aşçı gibi meslekler öne çıkmaktadır En fazla ihracat yapılan sektörün yüzde 25 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü olduğu görülmektedir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma durumu incelendiğinde; Artvin'deki işyerlerinin yüzde 83,9'u Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin ise yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Artvin ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan firmalar İŞKUR'dan hizmet olarak yüzde 72,6 ile en fazla işveren danışmanlığından faydalanmışlardır. Bunu sırasıyla yüzde 59,3 ile mevzuat danışmanlığı, yüzde 52 ile eleman talebi, yüzde 47,7 ile işbaşı eğitim programları takip etmiştir. Kısa çalışma ödeneği ve çalışanlara yönelik hizmet talepleri olmamıştır. Artvin ilinde İŞKUR hizmetlerinden en fazla 5-9 yaş arasında faaliyet gösteren işyerleri, en az ise 25 ve üzeri yaşa sahip işyerleri faydalanmıştır. Diğer yaş gruplarının oranı ise birbirine yakındır. Artvin ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 84,8'i 0-4 yıl arasında bir süredir bu hizmetlerden yararlandığı tespit edilmiştir. Artvin ilinde hemen hemen bütün sektörlerde en fazla yararlanılan İŞKUR hizmeti işveren danışmanlığı olmuştur. Sadece Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler sektöründe eleman talebi ilk sırada yer almıştır. İşbaşı eğitim

programlarında ise Eğitim, Sağlık ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleri ön planda olmuştur. Kurs hizmeti en az faydalanılan hizmet türü olmuştur.

Açık işlere ilişkin veriler işgücü piyasasının talep yönünü ifade eden verilerdir. Artvin ilinde 31 işyerinde toplam 77 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Artvin ilinde en fazla açık iş oransal olarak yüzde 31,2 ile İmalat sektöründe yer almaktadır. İkinci olarak yüzde 19,5 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü, üçüncü olarak yüzde 19,3 ile İnşaat sektörü gelmektedir. Artvin ilinde açık iş oranı yüzde 1,2 ile Türkiye geneli açık iş oranının yaklaşık 0,5 puan gerisindedir. Artvin'de sektörel bazda en yüksek açık iş oranı yüzde 10,0 ile Madencilik Ve Taş Ocakçılığı sektöründedir.

Artvin'de toplam açık işlerin yüzde 9,2'si için yalnızca kadınlar talep edilmiştir. Bu oran Türkiye genelinden oldukça düşüktür. Erkeklerde açık iş talebi ise yüzde 75,2 ile Türkiye geneli erkekler açık iş talebinin çok üstündedir. Açık işi olan firmaların talep ettikleri açık işteki fark etmez seçeneği yüzde 15,6 iken, Türkiye genelinde yüzde 37,2'dir. Artvin ilinde toplamda açık işi olan işyeri sayısı oranı yüzde 10,9 iken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. Artvin'de sektörel bazda en fazla açık iş verme oranı yüzde 42,3 ile Türkiye'de yüzde 20 ile İmalat sektöründedir. Açık işi olan işyerlerinin yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda; en fazla açık işi olan işyerlerinin 5-9 yaş arası grupta olduğunu görülmektedir. Daha sonra sırası ile 10-14 yaş grubuna sahip işyerleri ile 15-19 yaş arası işyerleri gelmektedir.

Sektörlere genel olarak bakıldığında; İmalat ve İnşaat sektörlerinde yoğun bir şekilde erkek eleman talep edilmiştir. Madencilik Ve Taş Ocakçılığı sektöründe açık işlerde erkek eleman talep edilirken, Eğitim sektöründe ise erkek eleman talep edilmemiştir.

2015 yılı Artvin ilindeki açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı ele alındığında; 2014 yılında dördüncü sırada yer alan büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubunun, 2015 yılında yaklaşık üç kat artarak yüzde 33,8 ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Her iki yılda da ikinci sırada hizmet ve satış elemanları meslek grubu yer almaktadır. 2014 yılında üçüncü sırada profesyonel meslek mensupları yer alırken,2015 yılında nitelik gerektirmeyen meslekler meslek grubu yer almaktadır. Daha önce de ifade edildiği üzere Artvin ili açık işlerinde erkekler ön planda ve Türkiye ortalamasının üzerindedir. Nitelik gerektirmeyen işlerde ağırlıklı olarak erkekler çalışmaktadır. Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımında kadınların en fazla talep edildiği meslek grubu profesyonel meslek mensupları ve büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek gruplarıdır. Türkiye genelinde ise bu oranlar neredeyse eşit seviyededir. Artvin ili işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 2015 yılında geçen seneye göre açık işlerde ilk üç meslek değişmiştir. Bunlar sırasıyla Beden İşçisi (Genel), Ahşap Mobilya İmalat Ustası ve Ahşap Mobilya İmalatçısı meslekleridir. Geçen sene dördüncü sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) ihtiyacı artarak bu sene birinci sıraya yerleşmiştir. Artvin ilinde kadınlarda açık iş sıralamasında ilk üç meslek Aşçı, Ön Muhasebeci ve Aşçı Yardımcısı iken, erkeklerde Beden

İşçisi (Genel), Ahşap Mobilya İmalat Ustası Ahşap Mobilya İmalatçısı yer almaktadır. Açık işlerde fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, Profesyonel Meslek Mensupları ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlardır.

Açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımında Türkiye genelinde ve Artvin'de farklılıklar olduğu görülmektedir. Artvin ilinde arama kanalı olarak birinci sırada İŞKUR yer alırken, Türkiye genelinde ilk sırada Akraba-Eş Dost yer almaktadır. Artvin'de Eğitim sektöründe açık iş arama kanalı olarak sadece İŞKUR kullanılmaktadır. Madencilik Ve Taş Ocakçılığı, İnşaat, Toptan Ve Perakende Ticaret, Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerinde de firmalar açık işlerinin tamamını İŞKUR aracılığı ile aramaktadırlar. Artvin ilinde Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet ve Satış Elemanları ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek gruplarının tamamı İŞKUR aracılığıyla arama kanalını kullanmakta iken; Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarının tamamı, Akraba-Eş Dost, Gazete-İlan vb. ve İŞKUR Aracılığıyla arama kanalını kullanmaktadır. Artvin ilinde en çok açık iş olan on meslekte eleman aranırken, İŞKUR'un arama kanalı olarak oranı yüzde 100 iken, Özel İstihdam Büroları arama kanalı olarak tercih edilmemiştir. Artvin'de açık iş arama kanalı olarak İŞKUR'u öncelikli olarak tercih eden firmaların yaş gruplarına baktığımızda bütün firmaların ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Türkiye genelinde ise açık işlerini İŞKUR'dan arayan firmalar içerisinde en fazla 5-9, ikinci sırada 0-4 yaş arası firmalar ve üçüncü sırada ise 25+ yaş firmalar yer almaktadır.

Artvin'de 0-30 gün arası sürede aranan açık işler, Akraba-Eş Dost ve İŞKUR Aracılığıyla arama kanallarında ilk sırada yer alırken, Türkiye genelinde bütün arama kanallarındaki 0-30 gün arası süren açık işler ilk sırada yer almaktadır.

İhracat yapan işyerlerinin açık işleri arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde bu işyerlerine ait açık işlerin yüzde 85,4'lük kısmının İŞKUR Aracılığıyla arama kanalıyla eleman aradığı görülmektedir. Artvin ilindeki açık işi olan işyerlerinin hepsi İŞKUR'dan faydalanmıştır. İŞKUR'un vermiş olduğu hizmetlerden faydalanan işyerlerinin açık işlerinde arama kanalı olarak tercihi yüzde 94,7 ile İŞKUR Aracılığıyla ve yüzde 69,9 ile Akraba-Eş Dost'tur.

Çalışma kapsamında işverenlerden açık işlerde istedikleri becerileri önem sırasına göre ve her meslek için en fazla üç tane seçmesi istenmiştir. Artvin'de 77 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi sonrasında ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. Açık işlerde cinsiyet ile beceri arasındaki ilişkiye baktığımızda; kadın eleman taleplerinde öncelikli beceri talebi Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi, erkek eleman taleplerinde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, fark etmez tercihindeki öncelik verilen beceride ise ilk sırada Bilgisayar Kullanımı becerisi gelmektedir.

Sektörlere göre açık işlerde talep edilen en önemli becerilere bakıldığında Toptan ve perakende ticaret, İnşaat, sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, inşaat sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe en çok aranılan becerilerdendir. Meslek gruplarına göre açık işlerde istenen beceriler incelendiğinde; Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek gruplarındaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir. Beceriler ile açık işte en fazla eleman talep edilen 10 meslek incelendiğinde genel olarak öncelikli talep edilen beceriler sırasıyla Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi Tecrübe ve olmuştur. Arama kanalı ile beceriler karşılaştırıldığında bütün arama kanallarında istenen becerilerde ufak tefek farklılıklar hariç aynı beceri türleri istenmektedir. Artvin genelinde açık işlerde en fazla talep edilen beceri "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" dir. Beceriler ile açık işlerin aranma süresi karşılaştırıldığında açık işlerin yüzde 58,4'ü 0-30 günlük bir sürede arandığı görülmektedir. Artvin ilindeki açık işlerin karşılanma süresi ile talep edilen beceriler arasında bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Artvin ilinde açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde en fazla talep edilen ilk üç eğitim düzeyi Fark Etmez, Genel Lise ve Meslek Lisesi iken, Türkiye genelinde Fark Etmez, Lise Altı ve Genel Lise şeklindedir. Artvin'de eğitim düzeyi ile açık işlerde talep edilen cinsiyet durumu incelendiğinde; en fazla açık iş cinsiyeti erkeklerde iken, eğitim düzeyi de fark etmezdir. Sektörlerin talep ettiği eğitim düzeyleri incelendiğinde Toptan ve Perakende Ticaret Madencilik ve Taş Ocakçılığı, İmalat, İnşaat, Ulaştırma ve Depolama sektörlerinde en çok tercih edilen eğitim düzeyi Farketmez iken, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe genel lise, Eğitim sektöründe ise Lisans eğitim düzeyi talep edilmektedir. Meslek grupları ile açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi karşılaştırıldığında; hizmet ve satış elemanları, nitelik gerektirmeyen meslekler, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek gruplarında en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmezdir.

Araştırma kapsamında söz konusu olan açık işlerin için talep edilen eğitim düzeyleri itibariyle arama kanalları incelendiğinde eğitim düzeyinin fark etmediğinin belirtildiği açık işlerde ve eğitim düzeyinin Genel lise ve Lisans tercih edildiği durumlarda işverenlerin ağırlıklı olarak akraba-eş-dost ve İŞKUR arama kanallarını tercih ettiği görülmektedir. Artvin'de Farketmez, Genel lise, Lise altı, Meslek yüksekokulu eğitim düzeylerinde eleman genel olarak 0-30 gün içinde temin edilebilirken, Meslek lisesi, Çıraklık Eğitimi düzeyde eğitim almış eleman talebi ağırlıklı olarak 90+ günde temin edilebilmektedir. Lisans eğitim düzeylerinde eleman temini ise yaklaşık olarak yüzde 50 oranında 30 gün ve 90 günden fazla sürede olmaktadır. Artvin ilinde sektörlerin önemli bir bölümü açık işini çok uzun vadede aramamaktadır. Kısa vadede eleman ihtiyacını karşılamaktadır. İşyerlerinin yaşı ile açık işlerin aranma süresi kıyaslandığında işyerlerinin genelde açık işlerini 0-30 gün aralığında karşıladığı görülmektedir.

Meslek grupları ile açık işlerin aranma süreleri incelendiğinde; açık işlerin çoğunluğunun 0-30 günlük bir arama süresi içinde olduğu ve 0-30 gün içinde aranan açık işlerin çoğunluğunun Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubundan olduğu görülmüştür.

Artvin ilindeki işyerlerinin yüzde 32,5'i eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur. Artvin ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Artvin'de geçen yıla göre eleman temininde güçlük çeken işyeri oranı azalsa da yüzde 26,9 olan Türkiye geneli oranının üzerindedir.

Artvin'de 2015 yılı İPA çalışmasında son bir yıl içerisinde 217 kişinin işgücünün temininde güçlük çekildiği görülmüştür. Temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında irdelendiğinde yüzde 24,8'lik pay ve 54 kişi ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Daha sonra sırayı yüzde 21,0'lık pay ve 45 kişi ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, yüzde 19,5'lik pay ve 42 kişi ile hizmet ve satış elemanları meslek grupları takip etmektedir. Açık işler meslek grubu bazında incelendiğinde ise benzer bir sıralama söz konusudur. 2015 İPA çalışması sonuçlarına göre Artvin'de Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubunda çalışanların yüzde 6,4'ünün temininde güçlük çekilmektedir.

Artvin'de eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslek Garson (Servis Elemanı) mesleği yüzde 6,5'lik payla ilk sırada yer almaktadır. İşgücü temininde güçlük çekme nedenleri Artvin ve Türkiye genelinde değerlendirildiğinde ilk üç neden sıralamasının aynı olduğu görülmektedir. Bununla beraber Artvin'de işverenlerin Türkiye geneli işverenlerinden daha yüksek oranlarla "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" nedenlerini işaretlediği görülmektedir. Temininde güçlük çekme nedenleri sektörler özelinde incelendiğinde; toptan ve perakende ticaret, inşaat ve konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörlerinde "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" nedeni ilk sırada yer alırken, Ulaştırma ve Depolama sektöründe "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması", "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" becerileri, İmalat sektöründe de "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" becerisi birinci sıradadır. Nedenler özelinde sektörler incelendiğinde; "Vardiyalı Çalışma Olması" nedeninin, İmalat, konaklama ve yiyecek hizmetleri, İnşaat ve Ulaştırma ve Depolama sektöründe faaliyet gösteren işverenler açısından işgücü temininde bir engel olarak görülmediği sonucu ortaya çıkmaktadır. Yine "Önerilen Ücretin Az Bulunması" nedeni İmalat sektöründe faaliyet gösteren işverenler tarafından işgücü temininde bir engel olarak görülmediği ortaya çıkmaktadır.

Temininde güçlük yaşanan mesleklerin başında yer Garson (Servis Elemanı) mesleğinde teminde güçlük yaşanmasının sebebi işe Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması olarak yansımıştır. Satış Temsilcisi / Plasiyer, Ahşap Mobilya İmalat Ustası,

Sıvacı, Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Tır-Çekici Şoförü, Hamurkar ve Aşçı mesleklerinde yüksek oranda iş tecrübesine sahip eleman bulunamamaktadır. Tecrübe kazandırma amaçlı işbaşı eğitim programları bu karşılanamama sorununu çözebilecektir.

Artvin ilinde işyerlerinin yüzde 32,5'i eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 15,9'unda vardiyalı çalışma yapılmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin ise yüzde 39,9'u eleman temininde güçlük çekmektedir ki bu oran Türkiye geneli ile aynıdır. Sektörel olarak incelediğimizde ise; en çok vardiyalı çalışma yapılan Toptan ve perakende ticaret sektöründeki işyerlerinin yüzde 41,7'si eleman temininde güçlük çekmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir.

Artvin ilinde işyerlerinin yüzde 32,5'i eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 10,1'i ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin ise yüzde 20,6'sı eleman temininde güçlük çekmektedir. Artvin'de ihracat yapan işyerlerinden İnşaat ve Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe bulunanlar eleman temininde güçlük çekmez iken ihracat yapılan diğer sektörlerde eleman temininde güçlük çekilmektedir. İhracat yapan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir.

Artvin'de işyerlerinin yüzde 32,5'i eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 4,2'sinin part-time çalışanı bulunmaktadır. Part-time çalışanı olan işyerlerinin ise yüzde 74,6'sı eleman temininde güçlük çekmektedir. Part-time çalışanı olan işyerleri ağırlıklı olarak Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir.

Artvin'de vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde -1,3 oranında mevcut istihdamın azalacağı beklenmektedir. İhracat yapan işyerlerinde istihdam artışı yüzde 5,9, part-time çalışanı olan işyerlerinde ise yüzde 5,0 oranında istihdam artışı beklenmektedir. İl genelinde istihdam artış beklentisi yüzde 3,1'dir. İhracat yapan işyerleri kapasitelerini yüksek oranda arttırma eğilimindedirler. 2016 yılının Mart-Nisan aylarında çalışmanın yapıldığı döneme göre Artvin'de istihdam artışı beklenmektedir. Sektörlere göre Net İstihdam Değişimi incelendiğinde İnşaat ve Eğitim sektörlerinde istihdam azalışı beklendiği, diğer sektörlerde ise istihdam artışı beklenmektedir. Çalışmanın uygulandığı dönemde mevsimsel şartların normale göre daha soğuk olması İnşaat sektörünü olumsuz etkilemiştir. Meslek gruplarına göre net istihdam değişimlerine baktığımızda Profesyonel Meslek Mensupları, Yöneticiler, Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gruplarında istihdam azalışı beklenmektedir. Türkiye genelinde ise tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En düşük artışın beklendiği Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda ise 5 kişilik artış yüzde 0,8'lik bir dilime tekabül etmektedir.

GİRİŞ

Artvin ili işgücü piyasası araştırma raporunun nihai hedefi illerde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik güncel bilgi derlenmesini sağlamaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Artvin ili için 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Artvin işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini

doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü bir ülkedeki emek arzını insan sayısı yönünden ifade eden bir kavramdır. Bir ülkedeki nüfusun üretici durumda bulunan yani ekonomik faaliyete katılan kısmıdır. İşgücünün çalışma hayatıyla buluştuğu piyasa koşullarına ise işgücü piyasası denmektedir. İşgücü piyasasının etkilendiği birçok faktör bulunmaktadır. Bu nedenle işgücü piyasasını çok yönlü değerlendirmek gerektiğinden analizler zorlaşmaktadır. İşgücü piyasası; nüfus, ekonomik yapı, sosyal yapı, eğitim yapısı, işgücü göstergeleri, yatırımlar, teşvikler, göç durumu gibi birçok faktörden etkilenmektedir.

Bu faktörleri incelerken kullanılan veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik endeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS'ye göre **TR90** olarak sınıflandırılan iller Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin ve Gümüşhane'dir.

Bu bölümde özellikle işgücü piyasasının arz yönü üzerinde durulmaya çalışılacaktır. Yukarıda da anlatıldığı gibi işgücü piyasasını birçok faktör etkilemektedir. Bu çalışmada bu faktörlerin hepsine yer verilmesi mümkün değildir. Bu nedenle Artvin ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1'de Artvin iline ait temel işgücü göstergeleri mevcuttur. 2008 yılından 2013 yılına kadar olan; işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı başlıkları altında oransal değerler ile Artvin ilinin işgücü piyasası yorumlanmaya çalışılacaktır.

Tablo 6: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri[2]

Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
2008	62,5	5,7	58,9
2009	64	5,6	60,4
2010	60,8	5,7	57,3
2011	57,7	6,3	54,1
2012	57,1	6,3	53,5
2013	50,7	7,1	47,1

Kaynak: TÜİK

İşgücü piyasasının en önemli unsurlarından biri de istihdamdır. Bir ülkedeki istihdamı gösteren en önemli verilerden biri de istihdam oranıdır. İstihdam oranı, çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Bu oran ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü göstermekte iken; yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdam politikalarının oluşturulmasında da kilit unsurdur.

İstihdam oranındaki değere bakılarak ülke ekonomisini pozitif veya negatif yönde değerlendirilmek mümkün değildir. Bunun yanında istihdam oranları değerlendirilirken çalışma saatleri, kayıt dışı istidam ve ücret gibi unsurlar da etkilidir.

Grafik 2: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

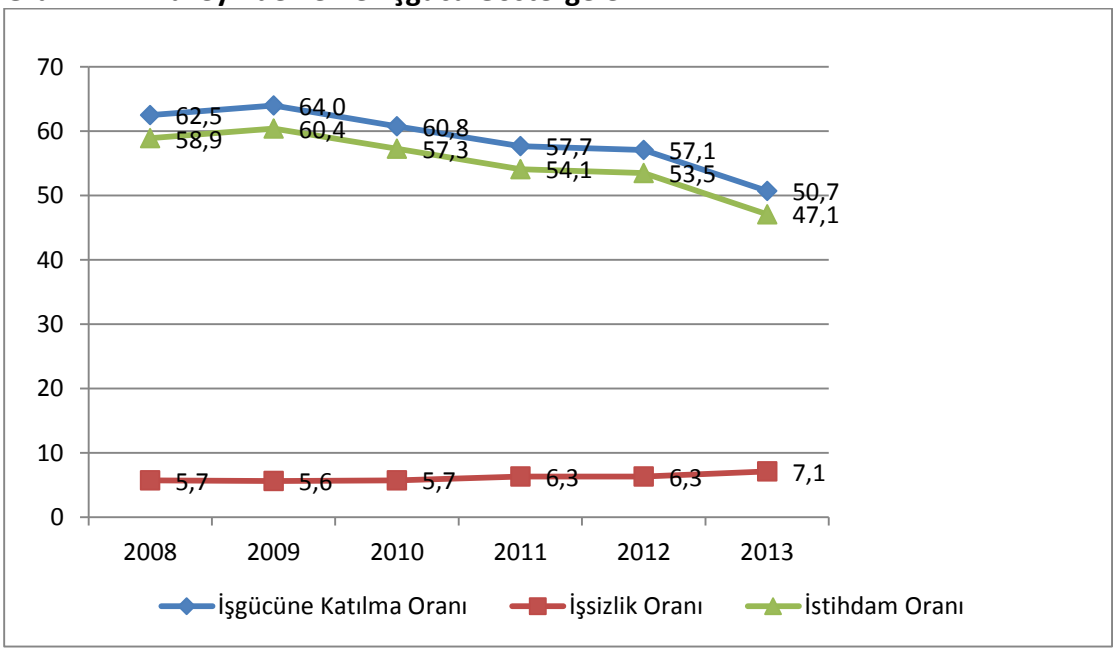

Kaynak: TÜİK

[2] TÜİK'in İl Düzeyinde açıkladığı Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları eski veri setine aittir. 2014 yılı Şubat Döneminden beri yayınlanan yeni veri setine göre İl düzeyinde veri yayınlanmamıştır.

Tablo ve grafikte görüldüğü üzere, işgücüne katılma oranı 2008 yılından 2009 yılına kadar artmış, 2009 yılından itibaren 2013 yılına kadar azalış göstermiş olup, 2012-2013 yılları arasında sert bir düşüş yaşamıştır. İşgücüne katılım oranı ise ekonomik olarak aktif olan yani üreten nüfusun çalışabilir yaş aralığındaki toplam nüfusa oranını göstermekte olup, ekonomik olarak üreten nüfusun sürekli azaldığını göstermektedir.

Çalışanların, çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam oranı ise 2008-2009 yıllarında artarken, 2009 sonrasındaki yıllarda sürekli olarak düşüş eğilimi göstermektedir. Söz konusu oran 2012-2013 döneminde 6 puanlık bir azalışla en sert düşüşü göstermiştir. Bu eğri yorumlanacak olursa iki farklı analiz söz konusu olmaktadır. Birinci durumda çalışabilir yaştaki kişi sayısının çoğalması, ikinci durumda ise istihdam alanlarının yeterli seviyede gelişememesiyle, çalışabilir çağa gelen insanların işgücüne katılım gösterememesi söz konusu olmuştur.

İşsizlik oranı eğrisi incelendiğinde ise, işsizlik oranı bazı yıllarda, bir önceki yıl ile aynı olsa bile genel eğilim işsizlik oranının artışı yönündedir. Bu oran diğerleri ile birlikte yorumlandığında ise, Artvin ili işgücü piyasasında çalışma çağına giren nüfusun arttığı fakat bu duruma nazaran istihdam alanlarının artmadığı söylenebilir. 2008-2013 yılları arası özellikle 2009 yılında küresel alanda yaşanan ekonomik gelişmelerin de etkisiyle Artvin ile işgücü piyasası için çok olumlu bir seyir olmamıştır. Ancak bu gelişmelere rağmen istihdam ve işgücüne katılma oranları Türkiye ortalamasının üzerinde işsizlik oranı ise Türkiye ortalamasının altındadır.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR verileri işgücü piyasasının nabzının tutulması için önemli göstergelerdendir. Kuruma kayıtlı olanlar ile ilgili veriler olup oldukça detaylıdırlar.

KAYITLI İŞSİZ

Kayıtlı işsizler İŞKUR'a kayıt olup işsiz olduğunu bildiren kişilerdir. Bir kişi İŞKUR'a kayıt olduktan sonra 18 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kişinin kaydı aktif kayıtlardan kaldırılır. Grafik 2'de yıllar itibariyle Artvin ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

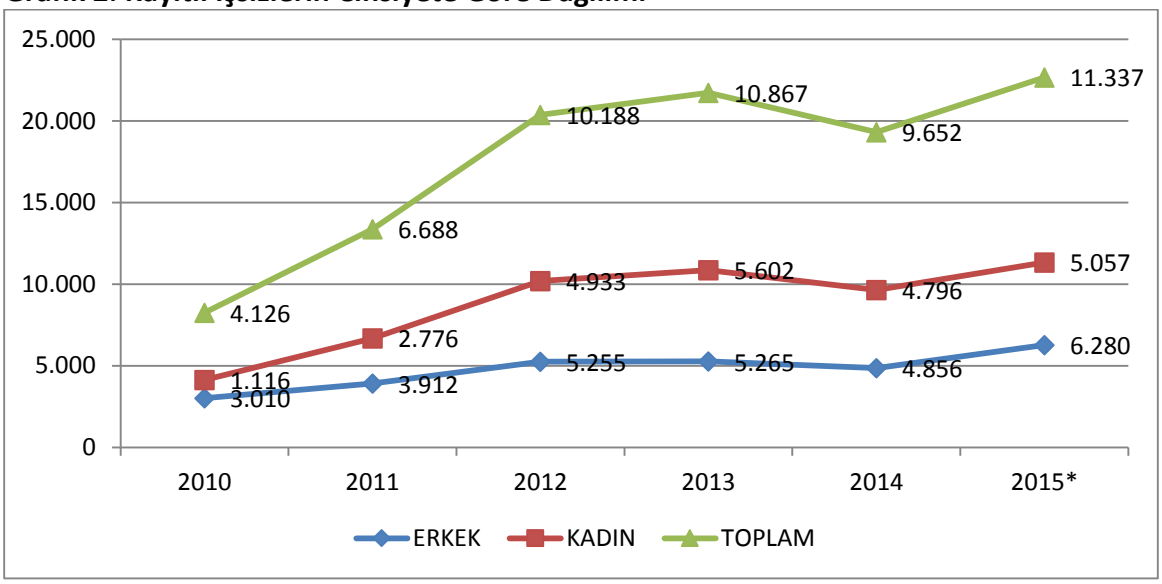

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

2010 yılında Artvin ilinde 4 bin 126 kişi İŞKUR'a kayıtlı iken, 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle bu sayı yaklaşık üç kat artarak 11 bin 337'ye yükselmiştir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı erkeklerin sayısında genelde bir artış gözlemlenirken 2014 yılında bir düşüş yaşanmış, sonraki yıl ise artış yine devam etmiştir. Kadınlarda ise 2010 yılında 1 bin 116 kişi kayıtlı iken, 2015 yılında bu sayı dört kattan fazla artarak 5 bin 57 kişiye çıkmıştır. Kadınların ekonomik değer üretmek ve ev ekonomisine katkı sağlamak amacıyla işgücü piyasasında yer almak istemeleri, bu sayıda belirgin bir artış olmasını sağlamıştır. Bu sebeplerin dışında İŞKUR'un kadınlara yönelik düzenlediği mesleki eğitim kurslarına ve diğer aktif işgücü programlarına katılımın fazla olması İŞKUR'un işgücü piyasasında tanınırlığının ve etkinliğinin arttığının göstergesidir.

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	Kayıtlı İşsiz
Beden İşçisi (Genel)	2.796
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	1.514
Beden İşçisi (Temizlik)	1.249
Büro Memuru (Genel)	305
Temizlik Görevlisi	191
Şoför-Yük Taşıma	161
Sekreter	160
Büro İşçisi	155
Ön Muhasebeci	121
Aşçı	118
Diğer Meslekler	4.567
Toplam	**11.337**

Kaynak: İŞKUR *HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile 11 bin 337'dir. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk üç meslek nitelik gerektirmeyen meslekler iken devamında Büro Memuru (Genel), Temizlik Görevlisi, Şoför-Yük Taşıma, Sekreter, Büro İşçisi, Ön Muhasebeci ve Aşçı mesleklerinin sıralandığı görülmektedir.

Herhangi bir niteliği olmayan kişilerin çokça müracaat ettiği "Toplum Yararına Programlar" (TYP) neticesinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı işgücü göstergelerinde bir takım nicel değişiklikler olmuştur. Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerinde yaşanan genel artış bu noktada ortaya çıkmaktadır.

AÇIK İŞLER

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır. Grafik 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 926 kişi olan açık iş sayısı 2012 yılına kadar katlanarak artmış ve 2012 yılında toplam 4 bin 638 kişiye ulaşmıştır. Bu sayı 2013 yılında biraz azalarak 4 bin 350 olmuştur.2014 yılında ise alınan açık işler bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde elli düşerek 2 bin 427'ye inmiştir. 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile de açık iş sayısı 2 bin 633 olarak gerçekleşmiş ve bu artışla 2014 yılında

alınan açık iş sayısı ilk altı ayda geçilmiş olup seyri devam ettiği takdirde 2012 yılında yakalanan açık iş sayısından daha büyük bir sayıya ulaşılacağı tahmin edilmektedir. İŞKUR'un tanınırlığının ve personel sayısının artması ve bununla birlikte hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile irtibatları giderek artmış ve işverenler eleman taleplerini İŞKUR'a iletmeye başlamıştır.

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş

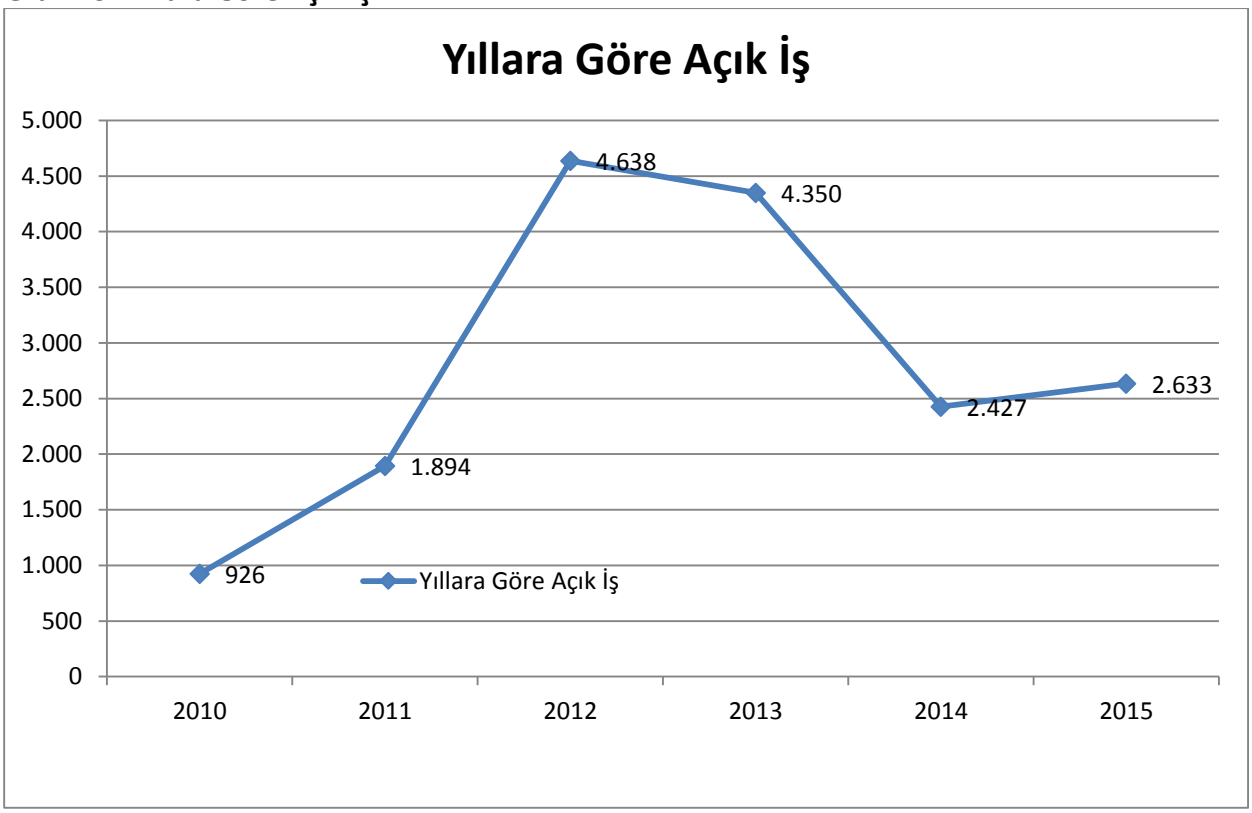

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı Ocak-HAZİRAN dönemini içermektedir.

2015 Yılı Haziran ayı sonu itibari ile açık işlerde birinci ve ikinci sırayı kayıtlı işsizlerde olduğu gibi Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma) almış, bu meslekleri sırasıyla Beden İşçisi (Temizlik), Büro Memuru (Genel), Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (İnşaat), Şoför-Yük Taşıma, İş Makineleri Operatörü, Ustabaşı/Postabaşı/Formen/Atölye Sorumlusu ve İmal İşçisi izlemiştir.

Tablo 7: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	Açık İş
Beden İşçisi (Genel)	670
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	226
Beden İşçisi (Temizlik)	143
Büro Memuru (Genel)	123
Temizlik Görevlisi	122
Beden İşçisi (İnşaat)	120
Şoför-Yük Taşıma	109
İş Makineleri Operatörü	105
Ustabaşı/Postabaşı/Formen/Atölye Sorumlusu	76
İmal İşçisi	57
Diğer Meslekler	882
Toplam	2.633

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran dönemi

İŞE YERLEŞTİRMELER

Grafik 4'te yer alan yıllar itibariyle işe yerleştirme sayıları karşılaştırıldığında, 2010 yılında 887 olan işe yerleştirme sayısı üç kattan fazla artarak 2013 yılında 4 bin 594'e çıkmıştır. 2014 yılında ise büyük bir düşüşle 2 bin 709'a düştüğü görülmektedir. Söz konusu azalış, kamuda işe yerleştirme sayısının 2013 yılında 2 bin 302 iken, 2014 yılında 16 olarak gerçekleşmesinden kaynaklanmıştır. 2012 ve 2013 yıllarında kamudaki yoğun işe alım bu yıllarda işe yerleştirmeleri artırmıştır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde ise işe yerleştirme sayısı bin 830 olarak gerçekleşmiş olup yılsonunda 2014 yılı işe yerleştirme rakamının aşılacağı tahmin edilmektedir.

İşe yerleştirme rakamlarındaki belirgin artışın arkasında; aktif işgücü programları ve İŞKUR'un işgücü piyasasında aktif bir şekilde rol üstlenmesi yatmaktadır. Bunların neticesinde İŞKUR'un tercih edilirliği; hem kayıtlı işsiz göstergelerine hem de işe yerleştirme sayılarına yansımıştır.

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

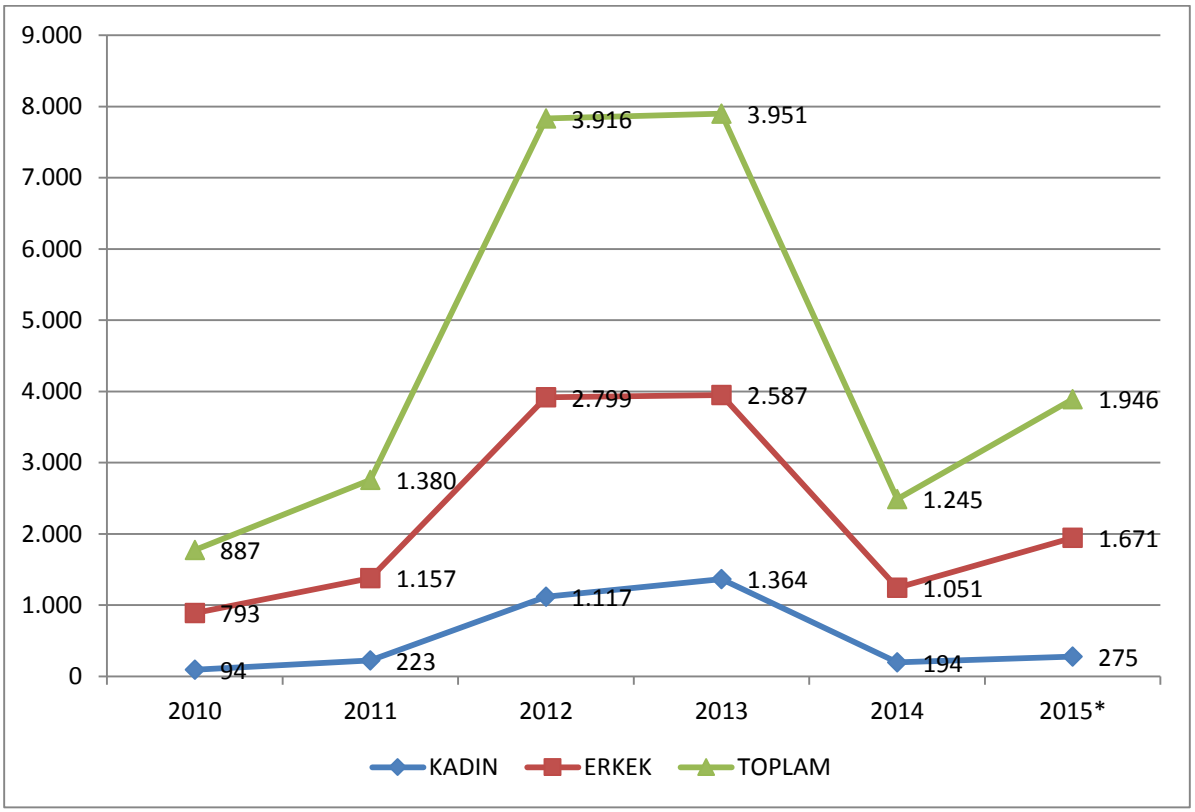

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı OCAK-HAZİRAN Dönemi

2015 yılının ilk altı ayında gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk iki sırada Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma) meslekleri yer almaktadır. Bu meslekleri sırasıyla; Temizlik Görevlisi, Güvenlik Görevlisi (Silahsız), Şoför-Yük Taşıma, Güvenlik Görevlisi (Silahlı), Beden İşçisi (İnşaat), Beden İşçisi (Temizlik), ve Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri takip etmektedir.

Tablo 8: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	İşe Yerleştirme
Beden İşçisi (Genel)	498
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	222
Temizlik Görevlisi	183
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	96
Şoför-Yük Taşıma	86
İş Makineleri Operatörü	86
Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	71
Beden İşçisi (İnşaat)	65
Beden İşçisi (Temizlik)	61
Büro Memuru (Genel)	55
Diğer Meslekler	523
Toplam	1.946

Kaynak: İŞKUR * HAZİRAN ayı sonu itibariyle

Kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme göstergelerinde yer alan mesleklere baktığımızda, işgücü piyasası tarafından talep edilen mesleklerle kayıtlı işsizlerin meslekler bazında örtüştüğü görülmektedir. Söz konusu durum işe yerleştirmelerin mesleklere göre dağılımında da kendisini göstermektedir.

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

2015 yılının ilk altı aylık bölümünde aktif işgücü programları kapsamında 362 adet program düzenlenmiş ve bu programlara toplam 935 kişi katılmıştır.

Tablo 9:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Program Sayısı	İEP Kursiyer Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Kursiyer Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Program Sayısı	TYP Kursiyer Sayısı
2015*	32	546	329	364	1	25	362	935	68	3.531
2014	36	566	342	390	9	226	387	1.182	106	4.145
2013	10	155	602	719	5	121	617	995	105	4.195
2012	47	741	198	244	6	151	251	1.136	87	3.093
2011	21	349	66	69	4	100	91	518	17	253
2010	62	1.099	39	41	2	50	103	1.190	17	130

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Toplum Yararına Program (TYP) dâhilinde ise ilk altı ayda 3 bin 531 kişi programdan yararlanmıştır.

İşbaşı Eğitim Programı (İEP) ise piyasa tarafından oldukça rağbet gören, işe alımlarda ve meslekte tecrübe edinme noktasında en anlamlı geri dönüşlerin olduğu ve en fazla istihdamın sağlandığı programdır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde 329 İEP düzenlenmiş olup 257 kişi bu programlardan faydalanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarında ise 23 adet kurs düzenlenmiş olup 364 kişi bu kurslardan faydalanmıştır.

İŞKUR'un düzenlediği aktif işgücü programları kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgisini artırmakla kalmayıp hem kişilere meslek kazandırmakta, hem de kişilerin işgücü piyasasına girişinde aracı rol oynamaktadır.

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Artvin ilinde 2015 yılının ilk altı ayında toplam 2 bin 161 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden bin 324'ü işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 10: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı (2015*)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı
2015*	2.161	1.324
2014	2.313	1.213
2013	2.175	1.515
2012	1.823	1.226
2011	979	845
2010	681	579

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞKUR'un tanınırlığının ve işgücü piyasasındaki etkinliğinin artması, işsizlik sigortasından yararlanma şartlarındaki değişiklikle birlikte değerlendirildiğinde işsizliği ödeneğine başvuruların sayısı artmıştır.

Tablo 7: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Meslekler	İşsizlik Ödeneğini Hak Edenler
Beden İşçisi (Genel)	236
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	78
Beden İşçisi (Temizlik)	66
Beden İşçisi (İnşaat)	38
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	35
Şoför-Yük Taşıma	33
Kamyonet Şoförü	32
Soğuk Demirci	24
İş Makineleri Operatörü	24
Temizlik Görevlisi	18
Diğer Meslekler	563
Toplam	1.147

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Tablo 7 incelendiğinde mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Diğer mesleklerde ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayılarının birbirlerine yakın değerler olduğu görülmektedir. Bu durum meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıklarını veya kişilerin çalıştıkları işlerden memnun olduklarını ifade etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına karşın etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle de işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT (Avrupa Birliği İstatistik Ofisi) normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar dışında Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunmasına yönelik EUROSTAT'ın talep ettiği açık iş istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" [3] kapsamında,

Temel işyeri bilgileri

Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)

Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet, Aranma Süresi)

Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Nedeni)

30 Nisan 2016 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekmektedir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için, örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

[3] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Bu bölümde Artvin ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası talep araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığı, İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden yararlananların hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanı olup olmama durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Artvin ilinde 286 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 15 bin 215 çalışan tespit edilmiştir.

İŞYERİ VERİLERİ

Artvin ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden ve çalışma kapsamına giren işyerleri için veriler derlenmiştir. Araştırma kapsamında toplam 286 işyeri için veri üretilmiştir. Araştırma kapsamındaki 17 sektörden 15 tanesinde işyeri bulunmaktadır. Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri ve Bilgi ve İletişim sektörlerinde işyeri bulunmamaktadır. İşyerlerinin sektörel dağılımı Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı

Sektörler	10+
Toptan Ve Perakende Ticaret	76
İnşaat	76
Ulaştırma Ve Depolama	42
İmalat	26
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	24
Eğitim	13
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	11
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	5
Diğer Hizmet Faaliyetleri	4
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	2
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	2
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	2
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	1
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	1
Gayrimenkul Faaliyetleri	1
Genel Toplam	286

Kaynak: İPA 2015

Artvin ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörlerinde olduğu görülmektedir. Bu iki sektör işyerlerinin yüzde 53.2' sini oluşturmaktadır. Bu sektörü Ulaştırma ve Depolama (yüzde 14.7) ile takip etmektedir. Bu üç sektör işyerlerinin yüzde 67.9' unu oluşturmaktadır. Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde de bu 3 sektörün ağırlığı yüzde 70'ler civarındadır. Ancak Türkiye genelinde en fazla işyeri İmalat sektöründe daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu açıdan Artvin ilinin Türkiye geneli ile farklılaştığı görülmektedir. İşyeri sayıları bakımından illerin yarıdan fazlasında İmalat sektörü ilk sırada iken Artvin'de dördüncü sıradadır.

Artvin ilinde en az işyeri Gayrimenkul Faaliyetleri ile Finans Ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerindedir. Yukarıda belirtildiği üzere Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri ve Bilgi ve İletişim sektörlerinde ise işyeri bulunmamaktadır. Türkiye genelinde en az işyeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründedir.

Artvin ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 6 bin 321 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 86.5 'i erkek, yüzde 13.5 'i kadındır. Türkiye genelinde ise 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların yüzde 72,5'i erkek, yüzde 27,5'i kadındır. Artvin 'de kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşüktür. Oysaki 2014 yılı Hanehalkı İşgücü Anketi Bölgesel sonuçlarına göre Artvin' in de içinde bulunduğu TR90 bölgesinde kadınların istihdam oranı Türkiye genelinin 9 puan üzerindedir. Ancak bölgede özellikle Tarım sektöründe kadınlar yaygın olarak ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Tarım sektörünün bu çalışmada kapsam dışı olması nedeniyle kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşük olarak gerçekleşmiştir.

Artvin ilinde en fazla çalışanın bulunduğu Toptan ve Perakende Ticaret ile İmalat sektörlerinde çalışanlar içerisinde kadın oranı Türkiye genelinde bu sektörlerde çalışan kadın oranlarının gerisindedir. Kadınların Artvin'de çalışanlar içerisindeki oranının düşük olmasının bir diğer nedeni de Türkiye genelinde Eğitim ve Sağlık sektörlerinde kadınların erkeklerden daha fazla sayıda çalışmasıdır. Bu iki sektörde çalışanların toplam çalışanlar içerisindeki oranı yüzde 10'un üzerindedir. Artvin'de ise bu iki sektörün toplam çalışanlar içerisindeki payı yüzde 3'nın biraz üzerindedir ve Eğitim sektöründe erkek çalışan sayısı kadın çalışan sayısından daha fazladır.

Türkiye genelinde Eğitim ile Sağlık sektörlerinde çalışan kadın sayısı çalışan erkek sayısından daha fazla iken Artvin'de İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde çalışan kadın sayısı erkek sayısından daha fazladır.

Artvin'de araştırma kapsamındaki işyerlerinde kadın çalışanların oranı Türkiye geneline göre daha düşüktür. Sektörler arasında da farklılaşma görülmektedir.

Tablo 9: Artvin'de Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	10+		
Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
İnşaat	2.321	86	2.407
İmalat	986	86	1.072
Toptan Ve Perakende Ticaret	692	158	850
Ulaştırma Ve Depolama	608	51	660
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	307	280	587
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	237	69	306
Eğitim	99	58	157
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	93	2	95
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	43	2	45
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	30	17	47
Diğer Hizmet Faaliyetleri	25	12	37
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	14	4	18
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	10	26	36
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	2	1	3
Gayrimenkul Faaliyetleri	1	0	1
Toplam	5.469	852	6.321

Kaynak: İPA 2015

Artvin'de en fazla çalışan İnşaat, İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerindedir. Çalışanların yüzde 68,5'i bu sektörlerdedir. İşyerlerinin yüzde 62,3'ü bu sektörlerde iken çalışanlarda yaklaşık 6 puanlık bir artış söz konusudur. Erkeklerde en fazla çalışılan sektörlerin sıralaması aynı iken kadınlarda en fazla İdari ve destek hizmet faaliyetleri daha sonra sırası ile Toptan ve perakende ticaret ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerindedir.

En az çalışanı olan sektörler ise işyeri sayısı ile bağlantılıdır. İşyeri sayısı en az olan sektörlerde çalışan sayısı da azdır.

Sektörlerdeki işyeri sayısı ve çalışan sayılarından ortalama bir işyerinin büyüklüğü bulunabilmektedir. Grafik 5'te sektörlerde bir işyerinde ortalama çalışan sayısına yer verilmiştir.

Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

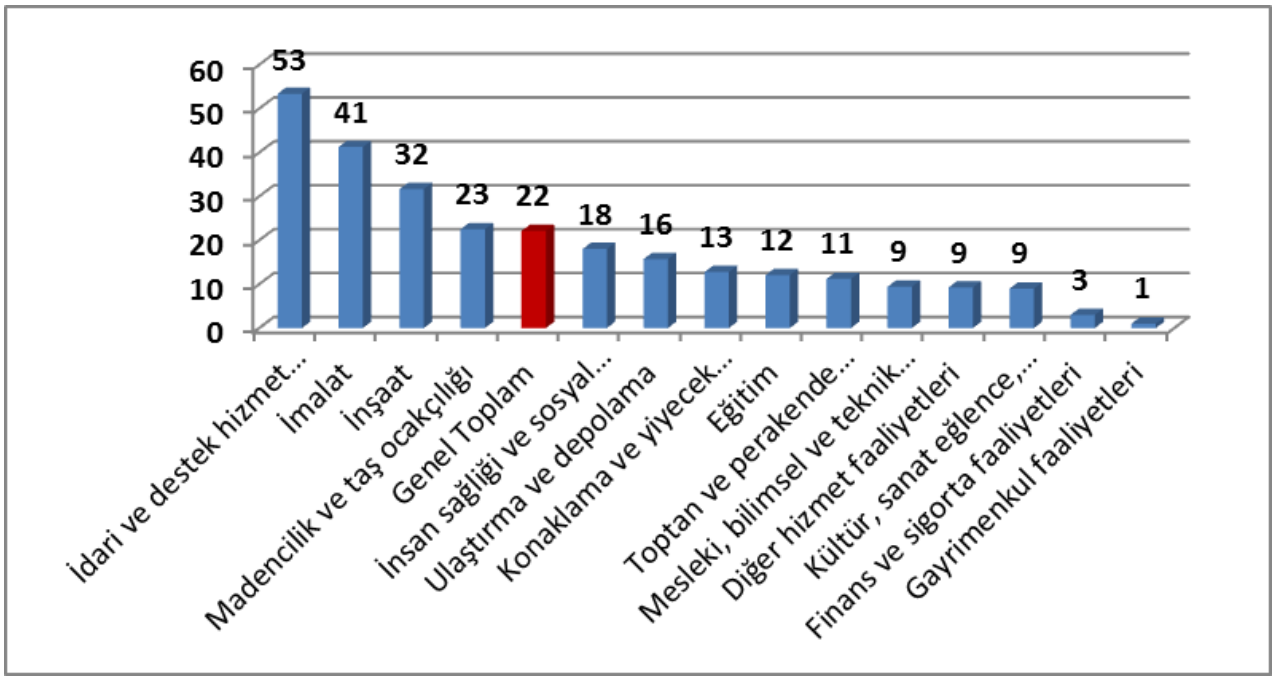

Kaynak: İPA 2015

Türkiye genelinde en fazla işyeri ve çalışan olan ilk üç sektörden İmalat sektörü ortalamanın üzerinde iken Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörleri ortalamanın altındadır. Artvin'de de bu durum Türkiye geneliyle paralellik göstermektedir. Artvin'de ortalama çalışan sayısı en yüksek sektörler sırasıyla İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İmalat ve İnşaat sektörleridir. Artvin'de ilk sırada yer alan İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde ikinci sırada yer almakta iken, üçüncü sırada yer alan İnşaat sektörü ise Türkiye genelinde ortalama çalışan sayısı en az olan sektörlerden biridir.

Artvin ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 31,5 ile 5-9 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise yüzde 18,2 ile 15-19 yaş grubundaki işyerleri gelmektedir. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 50'sii bu iki gruba aittir.

Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

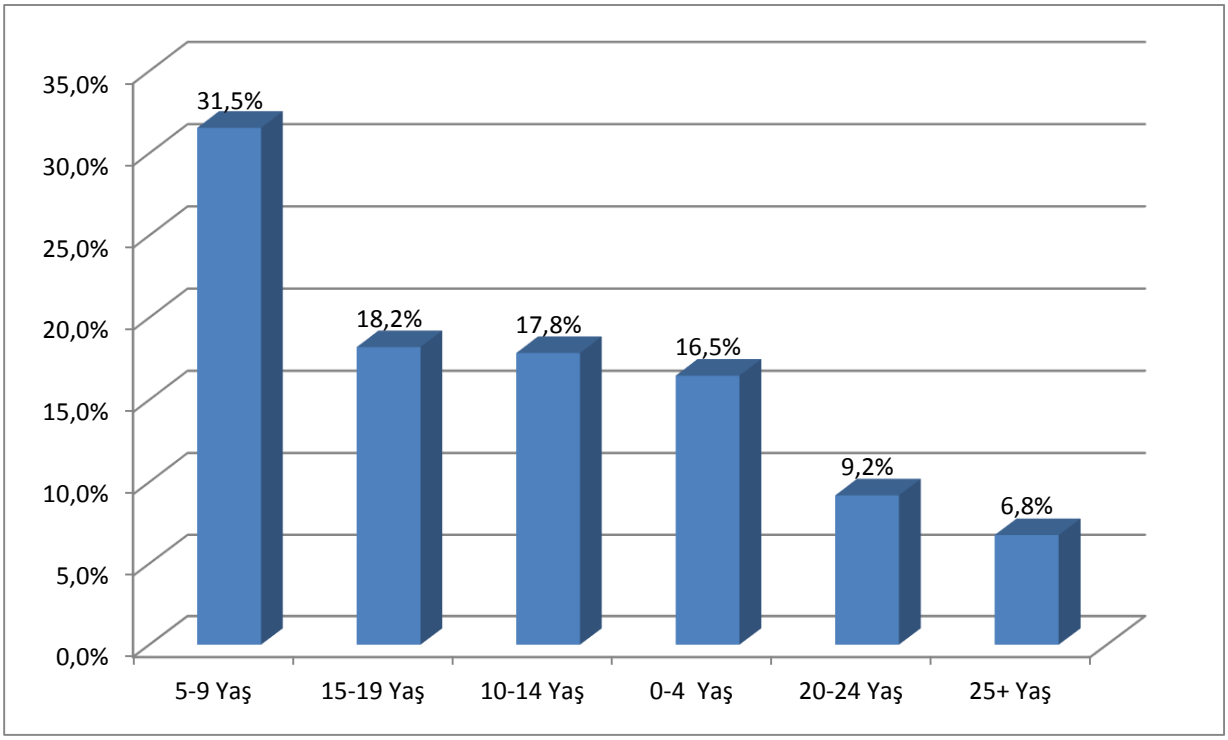

Kaynak: İPA 2015

Türkiye geneli ile karşılaştırıldığında Türkiye genelinde her yaş grubuna işyerlerinin dengeli dağıldığı ve en fazla işyerinin yüzde 27 ile Artvin'deki gibi 5-9 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Türkiye geneli işyerlerinin yaş grupları ile Artvin ilindeki işyerlerinin yaş grupları benzerlik göstermektedir.

Artvin ilinde çalışanların meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla çalışan Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılardadır. Çalışanların yüzde 24'ü bu meslek grubundadır. Hem işyeri hem de çalışanların en fazla İnşaat sektöründe olması bu meslek grubunu ön plana çıkarmıştır. Türkiye genelinde bu meslek grubu son sıralardadır.

Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	10+		
Meslek Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1.511	3	1.514
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.326	16	1.342
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	719	189	908
Hizmet Ve Satış Elemanları	511	151	662
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	274	305	578
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	468	34	502
Profesyonel Meslek Mensupları	353	135	488
Yöneticiler	305	20	325
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	2	0	2
Toplam	**5.469**	**852**	**6.321**

Kaynak: İPA 2015

Artvin ilinde çalışanların yüzde 14,4'ü Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışmaktadır. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 16,7'dir. Artvin ilinde mesleki nitelik ve beceri gerektirmeyen işlerde çalışma oranı Türkiye geneline oldukça yakındır. Artvin'de erkeklerin yüzde 13,2'si, kadınların ise 22,2'si nitelik gerektirmeyen işlerde çalışmaktadır. Türkiye genelinde bu oranlar erkekler için yüzde 15,4, kadınlar için ise yüzde 20,2'dir. Kadınlarda niteliksiz işlerde çalışma oranı erkeklere göre daha yüksektir.

Diğer yandan genellikle lisans mezunlarının çalıştıkları Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu incelediğinde Artvin'de kadınların yüzde 15,8'i, erkeklerin ise yüzde 6,5'inin bu meslek grubunda çalıştığını görülmektedir. Fotoğrafa bu açıdan bakıldığında da kadınların yüksek eğitim gerektiren meslek grubunda daha yoğun çalıştığı tespit edilmiştir.

Artvin'de erkekler en fazla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda çalışırken, kadınlar ise Büro Hizmetlerinde Çalışanlar meslek grubunda çalışmaktadırlar.

Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar

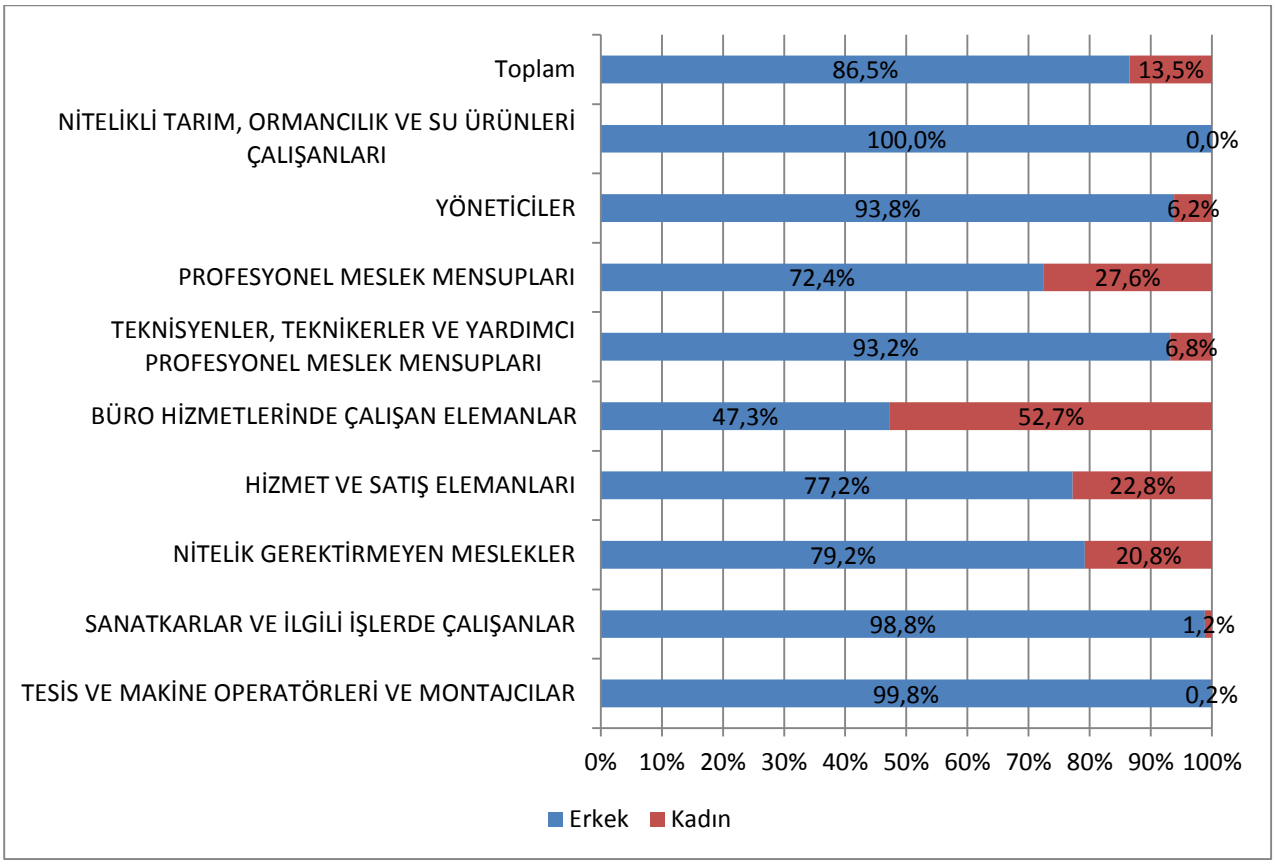

Kaynak: İPA 2015

Artvin ilinde Büro Hizmetlerinde çalışan kadın sayısı aynı meslek grubunda çalışan erkek sayısından daha fazladır. Türkiye genelinde ise kadınların erkeklerden fazla çalıştığı bir meslek grubu bulunmamaktadır. Artvin ilinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışan kadın oranı Türkiye geneline göre oldukça düşüktür. Artvin'de kadınlar özellikle İmalat sektöründe makine veya mesleki beceri gerektiren mesleklerden ziyade büro işlerinde çalışmaktadır.

Kadınların Profesyonel Meslek Mensuplarında çalışma oranının il genelinde çalışma oranından yüksek olması dikkat çekici bir noktadır.

Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

10+		
Erkek	Kadın	Toplam
Tır-Çekici Şoförü	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Tır-Çekici Şoförü
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Temizlik Görevlisi	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)
Şoför-Yük Taşıma	Beden İşçisi (Temizlik)	Şoför-Yük Taşıma
Beden İşçisi (İnşaat)	Büro Memuru (Genel)	Beden İşçisi (İnşaat)
Betonarme Demircisi	Muhasebeci	Beden İşçisi (Temizlik)
Beden İşçisi (Temizlik)	Ön Muhasebeci	Temizlik Görevlisi
Garson (Servis Elemanı)	Sekreter	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Sondaj Çamurcusu	Aşçı	Betonarme Demircisi
Temizlik Görevlisi	Veri Giriş Kontrol İşletmeni	Garson (Servis Elemanı)
Ağır Kamyon Şoförü	Kasiyer	Büro Memuru (Genel)

Kaynak: İPA 2015

Artvin ilinde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda ilk sırada Tır-Çekici Şoförü mesleği görülmektedir. En fazla çalışılan ilk on meslek dikkate alındığında kadınların erkeklere göre daha fazla mesleki nitelik ve beceri gerektiren işlerde çalıştığı görülmektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadıkları sorulmuştur. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını belirtmiş iken bu oran Artvin ilinde yüzde 83,8'dir. Artvin Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Artvin'deki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden her on işyerinden sekizine hizmet sunma imkanı bulmuştur. Türkiye geneline göre alanında daha geniş kitlelere hizmet sunmuştur.

Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları

Sektör	İŞKUR Hizmetinden Faydalanma Oranı	İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Dağılımı
Toptan ve perakende ticaret	88,2%	27,9%
İnşaat	76,3%	24,2%
Ulaştırma ve depolama	82,9%	14,5%
İmalat	92,3%	10,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	91,7%	9,2%
Eğitim	100,0%	5,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	81,8%	3,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	80,0%	1,7%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	100,0%	0,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	100,0%	0,8%
Diğer hizmet faaliyetleri	50,0%	0,8%
Madencilik ve taş ocakçılığı	50,0%	0,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	100,0%	0,4%
Toplam	83,8%	100,0%

Kaynak: İPA 2015

İşyeri sayısı ile bağlantılı olarak en fazla İŞKUR hizmetlerinden faydalanan sektörler Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ve Ulaştırma ve Depolama sektörleridir. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerindeki işyerlerinden hiçbiri İŞKUR hizmetlerinden yararlanmamıştır. Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, Eğitim, İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve Finans Ve Sigorta Faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile Madencilik sektöründe ise İŞKUR'un hizmet ağı oldukça geniştir. İmalat sektörü il ortalamasının biraz üzerinde olup daha fazla etkinliğin sağlanması gereken bir sektör olarak dikkat çekmektedir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı Artvin ilindeki işyerleri için Türkiye genelinden yüksek olsa da sektörel olarak hizmet planlaması ile oranı düşük olan sektörlerdeki oranlar daha da arttırılmalıdır.

Artvin ilinde işyerlerinin yüzde 4,2'si part-time çalışana sahiptir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 8,6'dır. Artvin'de part-time çalışanı olan işyeri oranı daha düşüktür.

Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar

Sektör	Oran	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	50,0%	4	8	12
Eğitim	15,4%	9	20	29
İmalat	11,5%	5	57	62
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4,2%	7	8	15
İnşaat	2,8%	4	79	83
Ulaştırma ve depolama	2,4%	1	4	5
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1,3%	4	20	24
Toplam	4,2%	36	289	325

Kaynak: İPA 2015

Artvin'de araştırma kapsamına giren 15 sektörde işyeri bulunurken part-time çalışanı olan 7 sektör bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise bütün sektörlerde part-time çalışma yapıldığı görülmektedir. İlde en fazla part-time çalışanı olan işyeri sayısı Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründedir.

Artvin ilinde çalışanların yüzde 5,1'i part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 20,8'dir. Türkiye genelinde Artvin geneline göre part-time çalışma daha yaygındır. Artvin'de part-time çalışanı olan işyerlerinde çalışanların yüzde 11,2'si kadındır.

Part-time çalışanı olan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 14'te gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların part-time çalışmıyor olabilecekleri de dikkate alınmalıdır. Sonuçta araştırma kapsamındaki işyerlerine part-time çalışanlarının olup olmadığı sorulmuş olup part-time çalışanların hangi mesleklerde çalıştığı bilgisi sorulmamıştır.

Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

10+		
Kadın	**Erkek**	**Toplam**
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Sondaj Çamurcusu	Sondaj Çamurcusu
Aşçı	Elektrik Tesisatı Ve Pano Montörü Teknisyeni/Elektrik Teknisyeni	Elektrik Tesisatı Ve Pano Montörü Teknisyeni/Elektrik Teknisyeni
Jeoloji Mühendisi	Elektrik Teknikeri	Elektrik Teknikeri
Ekmek Satış Elemanı	Diğer Mobilya İşçileri	Diğer Mobilya İşçileri
Satın Alma Sorumlusu	Paketleme İşçisi (El İle)	Paketleme İşçisi (El İle)
Fen Bilgisi Öğretmeni-İlköğretim	Hamurkar	Aşçı
Garson (Servis Elemanı)	Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller	Garson (Servis Elemanı)
Muhasebeci	Ağır Kamyon Şoförü	Jeoloji Mühendisi
Ön Muhasebeci	Beton Santral Operatörü	Temizlik Görevlisi
Aşçı Yardımcısı	Aşçı	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanın olduğu işyerlerinde en fazla çalışanın olduğu meslekler Sondaj Çamurcusu, Elektrik Tesisatı Ve Pano Montörü Teknisyeni/Elektrik Teknisyeni, Elektrik Teknikeri olmuştur.

Artvin ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yaklaşık yüzde 15,9'u vardiyalı çalışma yapmaktadır. Bu oran Türkiye'de yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Artvin ilinde vardiyalı çalışma yapan işyeri oranı genel olarak Türkiye ortalamasının altındadır.

Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

	İşyeri	Çalışan Sayısı		
Sektör	Oran	Kadın	Erkek	Toplam
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	100,0%	2	93	95
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	50,0%	1	37	38
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	50,0%	4	8	12
İmalat	42,3%	34	815	849
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	33,3%	30	74	104
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	18,2%	66	66	132
Toptan Ve Perakende Ticaret	15,8%	42	127	169
İnşaat	12,4%	11	1.248	1.260
Toplam	**15,9%**	**190**	**2.468**	**2.659**

Kaynak: İPA 2015

Artvin iline sektörel bazda baktığımızda vardiyalı çalışma Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin tamamında uygulanmaktadır. Artvin ilinde oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapan sektör Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme

Üretimi ve Dağıtımı sektörü iken, Türkiye genelinde ise sektörel olarak yüzde 47,2 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü olmuştur.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanlara cinsiyet yönüyle baktığımızda, Artvin ilinde sektörel bazda oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapılan ilk iki sektördeki erkeklerin oranı yüzde 90'lar civarında iken, Türkiye'de bu oran daha düşüktür.

Artvin ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 7,2'si kadındır. İlde araştırma kapsamındaki işyerlerinde çalışan kadınların yüzde 22,3'ü vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Çalışma kapsamında işyerlerinin vardiyalı çalışma yapıp yapmadıkları sorulmuştur. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde kadın çalışanların vardiyaya kalıp kalmadıklarına dair bilgi toplanmamıştır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 16'da gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların vardiyalı çalışmıyor olabilecekleri dikkate alınmalıdır.

Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)
Beden İşçisi (Temizlik)	Şoför-Yük Taşıma	Şoför-Yük Taşıma
Temizlik Görevlisi	Betonarme Demircisi	Betonarme Demircisi
Kasiyer	Sondaj Çamurcusu	Sondaj Çamurcusu
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Beden İşçisi (İnşaat)	Beden İşçisi (Temizlik)
Bulaşıkçı (Stevard)	Tünel Kalıpçı-İnşaat	Beden İşçisi (İnşaat)
Aşçı	Elektrik Tesisatı Ve Pano Montörü Teknisyeni/Elektrik Teknisyeni	Tünel Kalıpçı-İnşaat
Ön Muhasebeci	Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	Elektrik Tesisatı Ve Pano Montörü Teknisyeni/Elektrik Teknisyeni
Muhasebeci	Yer Altı Maden İşletmesi Hazırlık Elemanı	Güvenlik Görevlisi (Silahlı)
Reyon Görevlisi	Beden İşçisi (Temizlik)	Yer Altı Maden İşletmesi Hazırlık Elemanı

KAYNAK: İPA 2015

Artvin ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı meslek bazında cinsiyete göre sıralandığında; kadınlarda ilk üç sırayı Veri Giriş Kontrol İşletmeni, Beden İşçisi (Temizlik), Temizlik Görevlisi almaktadır. Türkiye'de ise bu sıralama Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel) ve Makineci (Dikiş) olarak sıralanmaktadır. Artvin ilinde erkeklerde İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle), Şoför-Yük Taşıma ve Betonarme Demircisi iken, Türkiye'de Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi ve Temizlik Görevlisi olarak sıralanmaktadır.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 10,2'si ihracat yapmaktadır. İlde 5 sektörde ihracat yapılmaktadır. Çalışanların yüzde 0,5'i ihracat yapan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelindeki işyerlerinin ise yüzde 17,4'ü ihracat yapmaktadır. Türkiye geneli ile karşılaştırıldığında Artvin ilindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden ihracat yapan işyerlerinin sayısı oldukça azdır.

Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı

	İşyeri	Çalışan Sayısı		
Sektör	Oran	Kadın	Erkek	Toplam
Diğer Hizmet Faaliyetleri	25,0%	1	8	9
Ulaştırma Ve Depolama	24,4%	20	199	219
Toptan Ve Perakende Ticaret	18,4%	32	212	244
İmalat	11,5%	9	60	69
İnşaat	1,4%	0	8	8
Toplam	10,2%	62	487	550

KAYNAK: İPA 2015

İhracat yapan işyeri oranı en yüksek ilk üç sektör karşılaştırıldığında Türkiye ve Artvin ilinde farklılık olduğu gözlemlenmiştir. Türkiye'de ihracat yapan firma sıralamasında ilk üç sırayı İmalat, Madencilik ve Taş ocakçılığı, Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri alırken, Artvin ili için bakıldığında, en fazla ihracat yapılan sektörün yüzde 25 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü olduğu görülmektedir. İkinci sırada yüzde 24,4 ile Ulaştırma Ve Depolama sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 18,4 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü yer almaktadır. Artvin ilinde İhracat yapan işyerlerinde çalışanların büyük çoğunluğu erkeklerden oluşmaktadır.

İhracat yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan mesleklere baktığımızda Kasiyer, Aşçı gibi meslekler öne çıkmaktadır. İhracat yapan işyerlerinde bu tür mesleklerde de çalışanların olabileceği dikkatten kaçmamalıdır.

Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Ön Muhasebeci	Tır-Çekici Şoförü	Tır-Çekici Şoförü
Muhasebeci	Şoför-Yük Taşıma	Şoför-Yük Taşıma
Aşçı	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)
Büro Memuru (Dış Ticaret)	Diğer Mobilya İşçileri	Muhasebeci
Büro Memuru (Genel)	Ahşap Mobilya İmalat Ustası	Ön Muhasebeci
Sekreter	Muhasebeci	Diğer Mobilya İşçileri
Temizlik Görevlisi	Büro Memuru (Genel)	Ahşap Mobilya İmalat Ustası
Sevkiyat Görevlisi	Yönetici (Ulaşım İşleri)	Büro Memuru (Genel)
Müşteri Temsilcisi	Yönetici (İş Hizmetleri)	Büro Memuru (Dış Ticaret)
Mobilya Satış Elemanı	Gümrük Memuru	Yönetici (Ulaşım İşleri)

KAYNAK: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı en çok olan mesleklere bakıldığında kadınlarda ilk üç sırayı Ön Muhasebeci, Muhasebeci ve Aşçı alırken, erkeklerde ise Tır- Çekici Şoförü, Şoför-Yük Taşıma ve Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma) olarak sıralanmaktadır. Bir önceki tablodaki en çok ihracat yapılan sektör ve çalışanların cinsiyete göre dağılımı ile bu tabloyu birleştirildiğinde sıralamanın uyumlu olduğu görülmektedir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma durumu incelendiğinde; Artvin'deki işyerlerinin yüzde 83,9'u Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin ise yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Hangi hizmetlerden ağırlıklı olarak yararlanıldığına ilişkin veriler grafik 8'de sunulmuştur.

Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları

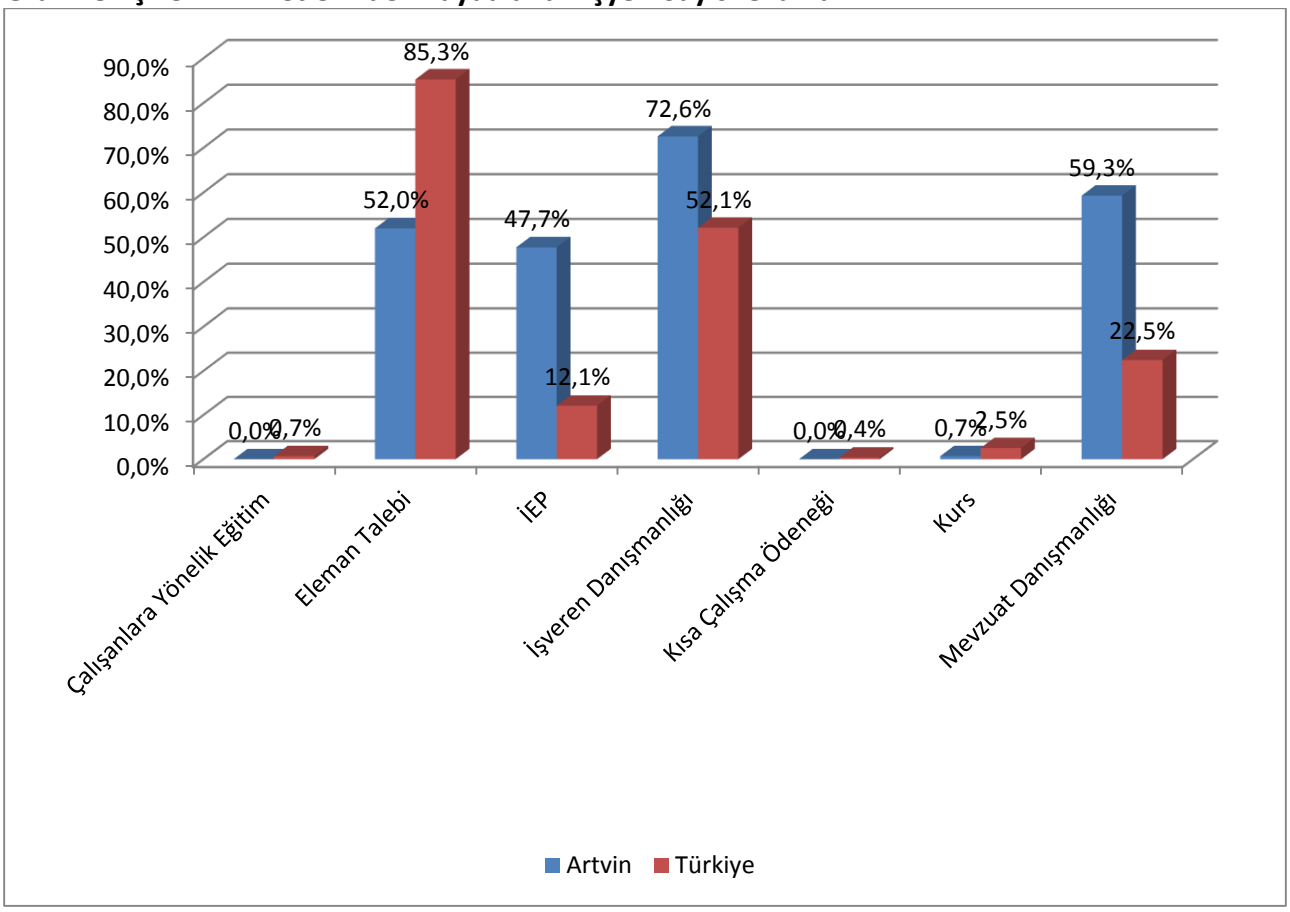

KAYNAK: İPA 2015

Artvin ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan firmalar İŞKUR'dan hizmet olarak yüzde 72,6 ile en fazla işveren danışmanlığından faydalanmışlardır. Bunu sırasıyla yüzde 59,3 ile mevzuat danışmanlığı, yüzde 52 ile eleman talebi, yüzde 47,7 ile işbaşı eğitim programları takip etmiştir. Kısa çalışma ödeneği ve çalışanlara yönelik hizmet talepleri olmamıştır.

Türkiye genelinde ise eleman talebi, işveren danışmanlığı, mevzuat danışmanlığı, işbaşı eğitim programı olarak sıralanmıştır. Artvin ilinde işveren danışmanlığı, mevzuat danışmanlığı ve işbaşı eğitim programları hizmetleri Türkiye genelinin üzerinde bir orana sahip iken, eleman talebi Türkiye genelinin oldukça altında kalınmıştır.

Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı

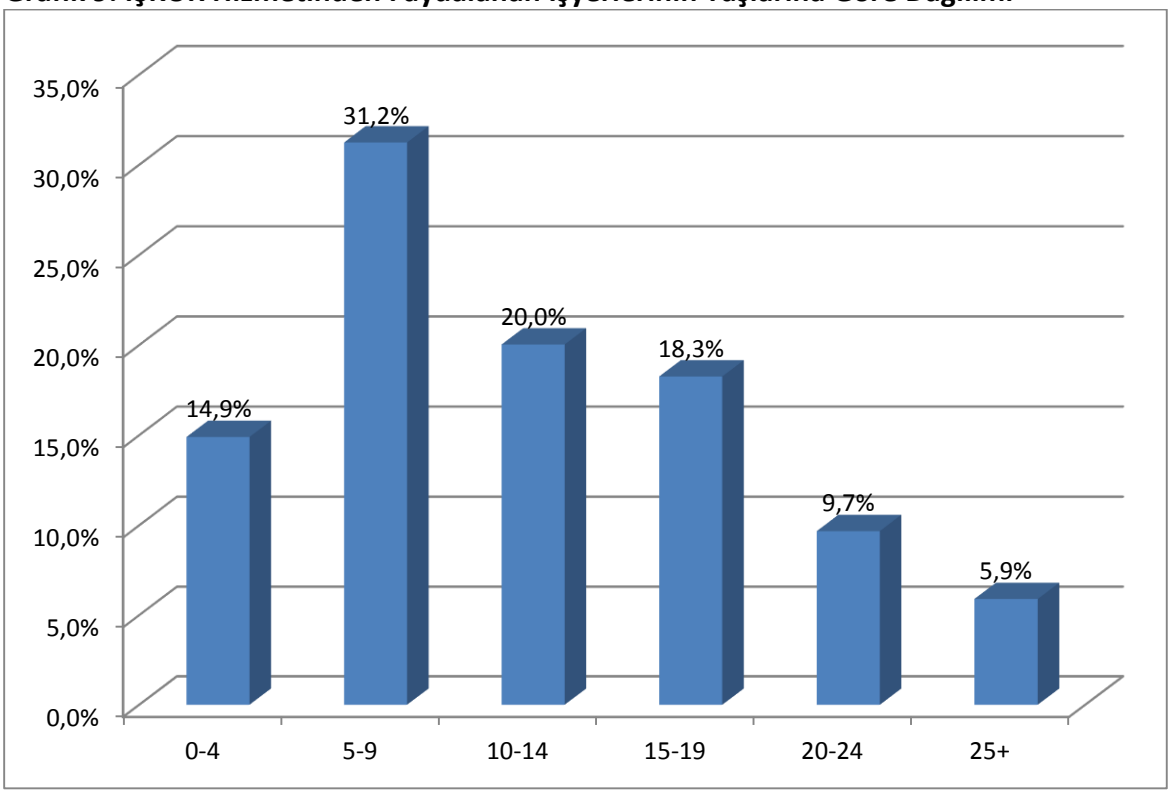

KAYNAK: İPA 2015

Artvin ilinde İŞKUR hizmetlerinden en fazla 5-9 yaş arasında faaliyet gösteren işyerleri, en az ise 25 ve üzeri yaşa sahip işyerleri faydalanmıştır. Diğer yaş gruplarının oranı ise birbirine yakındır. Artvin'de en fazla işyerinin 5-9 yaş arası faaliyet gösteren en az ise 25 ve üzeri yaşa sahip işyerlerinin olması ile İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları paralellik göstermektedir

Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı

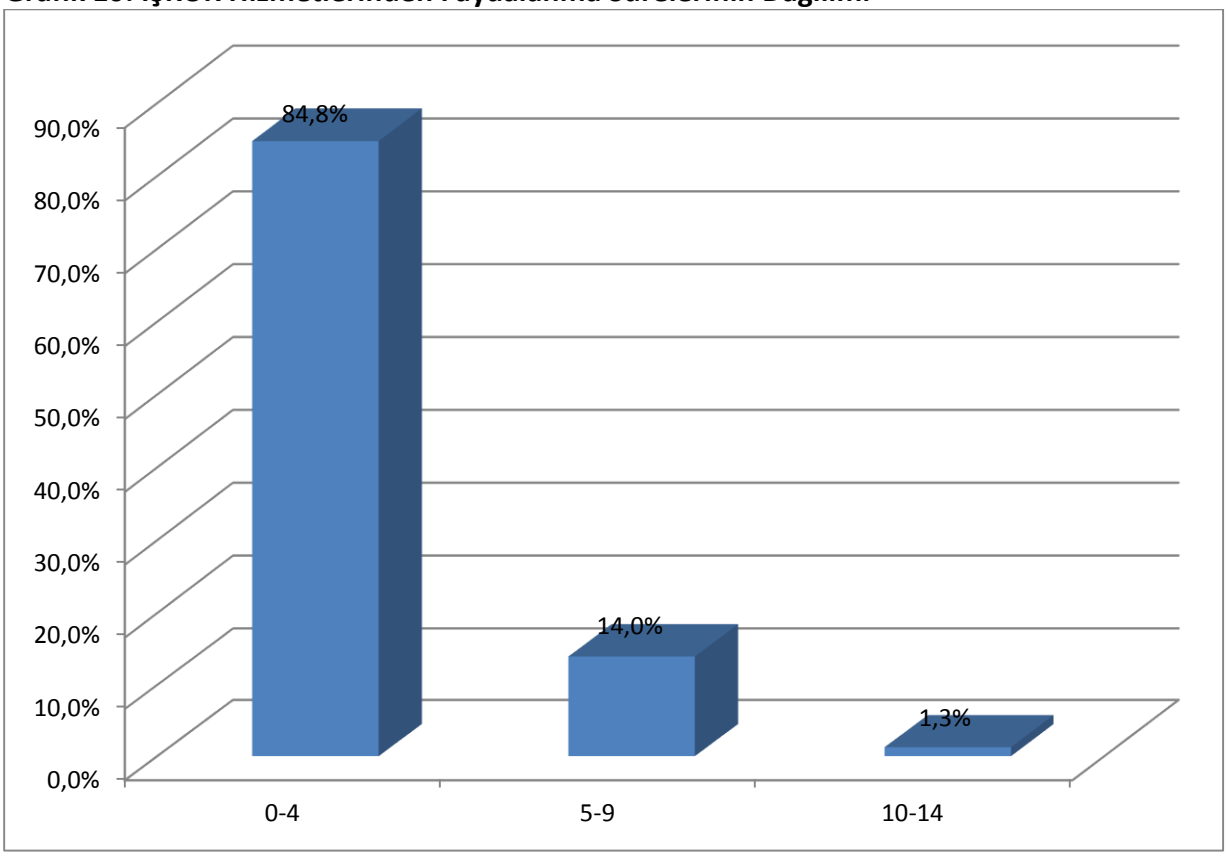

KAYNAK: İPA 2015

Artvin ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 84,8'i 0-4 yıl arasında bir süredir bu hizmetlerden yararlandığı tespit edilmiştir. En düşük oran ise 10-14 yıl arasıdır. 15-19, 20-24 ve 25 yıl ve üzerinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyeri tespit edilememiştir.

Artvin ilinde sektörel bazda firmaların İŞKUR hizmetlerinden faydalanması en çok son dört yılda olmuştur. İŞKUR son dört yıl içerisinde büyük bir atılım yapmıştır. İŞKUR'un personel sayısındaki artış, sunduğu hizmetlerdeki hem nitel hem de nicel iyileşme ile birlikte İŞKUR imajındaki değişim, İŞKUR'un değer olarak geliştiğinin göstergesidir.

Sektörlere göre İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yararlandıkları hizmet türlerine ilişkin verilere Tablo 19'da yer verilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı

Sektörler	Eleman Talebi	İEP	İşveren Danışmanlığı	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
İmalat	75,0%	58,3%	95,8%	4,2%	91,7%
İnşaat	45,2%	29,2%	94,5%	0,0%	74,5%
Toptan Ve Perakende Ticaret	62,7%	64,2%	83,6%	0,0%	73,1%
Ulaştırma Ve Depolama	61,8%	76,5%	88,2%	0,0%	55,9%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	86,4%	54,5%	90,9%	0,0%	77,3%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	100,0%	50,0%	25,0%	0,0%	25,0%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	44,4%	77,8%	77,8%	11,1%	77,8%
Eğitim	69,2%	76,9%	69,2%	0,0%	46,2%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	50,0%	100,0%	50,0%	0,0%	50,0%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	100,0%	50,0%	100,0%	0,0%	50,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	50,0%	100,0%	50,0%	0,0%	50,0%
Toplam	62,0%	57,0%	86,5%	0,8%	70,7%

KAYNAK: 2015 İPA

Artvin ilinde hemen hemen bütün sektörlerde en fazla yararlanılan İŞKUR hizmeti işveren danışmanlığı olmuştur. Sadece Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler sektöründe eleman talebi ilk sırada yer almıştır. İşbaşı eğitim programlarında ise Eğitim, Sağlık ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleri ön planda olmuştur. Kurs hizmeti en az faydalanılan hizmet türü olmuştur. Bu hizmet yapısı gereği işyerlerinden ziyade işsizlerin faydalandığı bir hizmettir. İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile İmalat sektörleri kurs hizmetinden diğer sektörlere göre daha yüksek oranda yararlanmışlardır.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan bütün işyerlerinin işveren ve mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden yararlanıp sunulan diğer hizmetler hakkında bilgi alması İŞKUR'un etkinliği açısından dikkate değer bir durumdur.

AÇIK İŞLER

Açık işlere ilişkin veriler işgücü piyasasının talep yönünü ifade eden verilerdir. Araştırma kapsamında 15 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı sorulmuştur. Bir anlamda ziyaret edilen tarihler arasında işyerlerinin eleman ihtiyaçları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada referans tarihi veya döneminin olmayışı, ziyaret sırasındaki mevcut durumun sorulması çalışmanın istatistiksel olarak sınırlılığını ortaya koymaktadır. Çalışma kapsamında işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu kapsamda toplanan verilere bu bölümde detaylı bir şekilde yer verilecektir.

Grafik 11: Açık İşi Olan İşyerleri

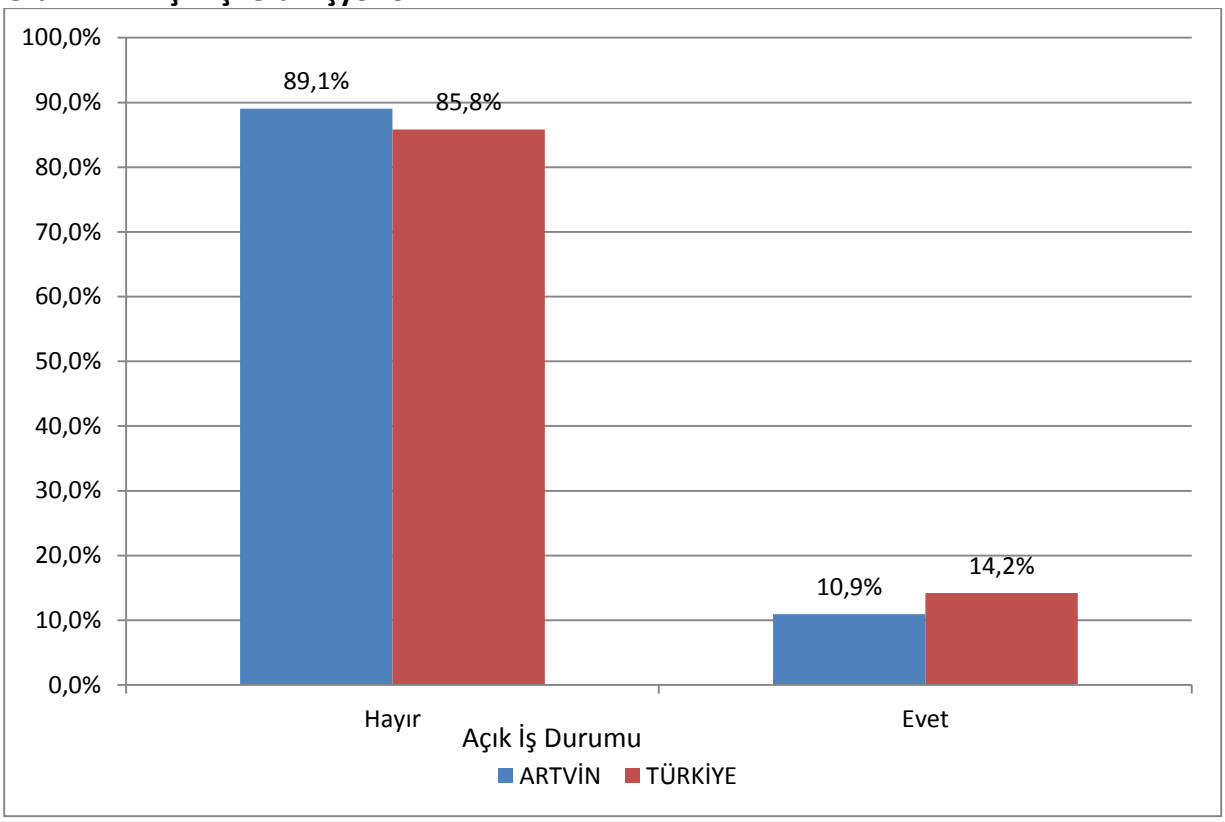

KAYNAK: İPA 2015

Artvin ilindeki işyerlerinin yüzde 10,9'u açık işi olduğunu belirtmiştir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 14,2'dir. Artvin'de açık işi olan işyeri oranı Türkiye genelinden düşüktür. Ancak 2014 yılı İşgücü Piyasası Araştırmasında Artvin ilinde açık işi olan işyeri oranı yüzde 19,4 olarak gerçekleşmiştir. Bu yıl çalışmanın yapıldığı dönemin de (Mart-Nisan) etkisiyle oran düşük çıkmıştır.

Artvin ilinde 31 işyerinde toplam 77 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Bu açık işlerin sektörel dağılımı ve sektörlere göre açık iş oranı Tablo 20'de gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları

	2014			2015		
Sektörler	Açık İs	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İs	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	10	8,0%	17,9%	5	6,5%	10,0%
İmalat	28	22,5%	2,8%	24	31,2%	2,2%
İnşaat	17	13,7%	0,4%	15	19,3%	0,6%
Toptan Ve Perakende Ticaret	25	20,4%	2,7%	15	19,5%	1,7%
Ulaştırma Ve Depolama	8	6,4%	0,9%	3	4,0%	0,5%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	14	11,3%	4,1%	12	15,6%	3,8%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	2	1,6%	4,8%	0	0,0%	0,0%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1	0,8%	0,1%	0	0,0%	0,0%
Eğitim	10	8,0%	4,7%	3	3,9%	1,9%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1	0,8%	2,2%	0	0,0%	0,0%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	6	4,8%	20,7%	0	0,0%	0,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	2	1,6%	1,3%	0	0,0%	0,0%
Toplam	124	100,0%	1,4%	77	100,0%	1,2%

KAYNAK: İPA 2015

Artvin ilinde en fazla açık iş oransal olarak yüzde 31,2 ile İmalat sektöründe yer almaktadır. İkinci olarak yüzde 19,5 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü, üçüncü olarak yüzde 19,3 ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu sektörleri sırasıyla Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Madencilik Ve Taş Ocakçılığı, Ulaştırma Ve Depolama ve Eğitim sektörleri izlemiştir. İmalat, İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri işyerlerinin yüzde 67,9'unu oluştururken açık işlerin yüzde 70'inin üzerinde paya sahip olmuşlardır. İmalat sektörü açık işlerde ön plana çıkan sektör olmuştur.

Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Bilgi Ve İletişim, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde açık iş bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde sektörel bazda açık iş sayısı Artvin ili ile benzer bir durum arz etmekte ve ilk sırayı yüzde 44,6 ile İmalat sektörü, ikinci sırayı 17,1 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü alırken, üçüncü sırayı ise yüzde 8,8 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü almaktadır.

Artvin ilinde açık iş oranı yüzde 1,2 ile Türkiye geneli açık iş oranının yaklaşık 0,5 puan gerisindedir. Artvin'de sektörel bazda en yüksek açık iş oranı yüzde 10,0 ile Madencilik Ve Taş Ocakçılığı sektöründedir. Bunu yüzde 3,8 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü ve yüzde 2,2 ile İmalat sektörü takip etmektedir. Türkiye genelinde ise farklı bir sıralama göze çarpmaktadır. İlk sırada yüzde 2,7 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri, ikinci sırada yüzde 2,1 ile Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler, üçüncü sırada ise yüzde 2 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. İmalat sektöründe ise açık iş oranı yüzde 2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Araştırmanın yapıldığı dönemde mevsim şartlarının henüz iyileşmemesi Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyeti ile İnşaat sektörlerindeki açık iş oranının beklenenden düşük çıkmasına neden olmuştur. Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe özellikle bankaların açık işleri merkezden ilan etmeleri nedeniyle yerelde açık işler tespit edilememiş ve bu sektörde de beklentilerin altında açık iş oranı ortaya çıkmıştır.

Açık işlerde cinsiyet tercihi sorulmuştur. Grafik 12'den açık işlerde cinsiyet bakımından farklılaşma olduğu görülmektedir.

Grafik 12: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları

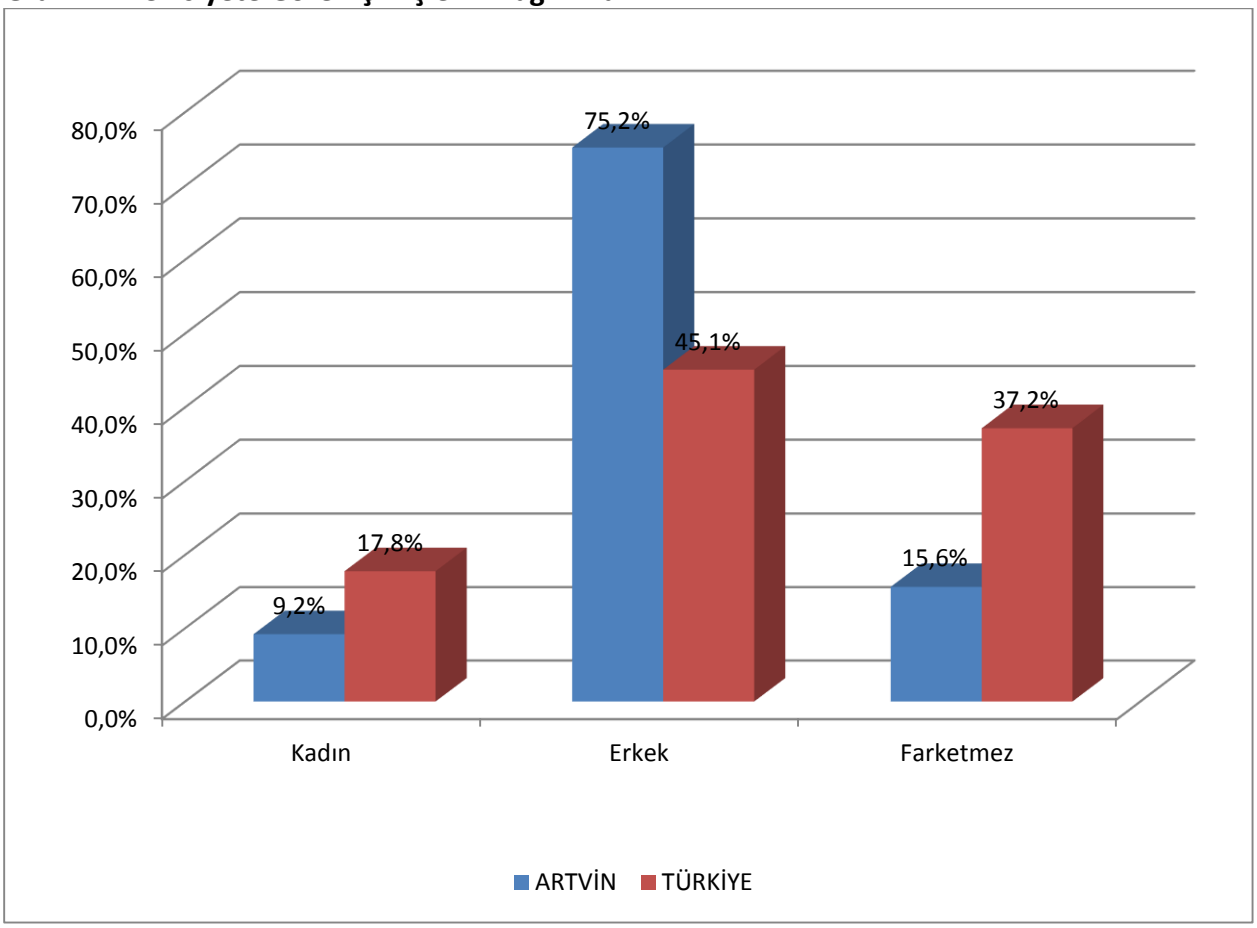

KAYNAK: İPA 2015

Artvin'de toplam açık işlerin yüzde 9,2'si için yalnızca kadınlar talep edilmiştir. Bu oran Türkiye genelinden oldukça düşüktür. Erkeklerde açık iş talebi ise yüzde 75,2 ile Türkiye geneli erkekler açık iş talebinin çok üstündedir. Açık işi olan firmaların talep ettikleri açık işteki fark etmez seçeneği yüzde 15,6 iken, Türkiye genelinde yüzde 37,2'dir. Artvin ilindeki açık işlerin çoğu için erkekler talep edilirken, Türkiye genelinde oransal olarak talep bu büyüklükte olmamıştır. Artvin'de de, Türkiye genelinde de açık işlerde cinsiyet farklılaşması görülmektedir. Ancak bu farklılaşma Artvin'de daha keskindir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları

	10+
Sektörler	Açık İş Verme Oranı
İmalat	42,3%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	20,8%
Toptan Ve Perakende Ticaret	9,2%
Eğitim	7,7%
İnşaat	5,6%
Ulaştırma Ve Depolama	4,9%
Genel Toplam	10,9%

KAYNAK: İPA 2015

Artvin ilinde toplamda açık işi olan işyeri sayısı oranı yüzde 10,9 iken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. Artvin'de sektörel bazda en fazla açık iş verme oranı yüzde 42,3 ile Türkiye'de yüzde 20 ile İmalat sektöründedir. Artvin'de ikinci sırada yüzde 20,8 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer alırken, üçüncü sırada yüzde 9,2 ile Toptan Ve Perakende Ticaret sektörü bulunmaktadır. Türkiye'de sektörel bazda ikinci sırada yüzde 19,7 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 18,1 ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Artvin ilinde sektörel bazda; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Bilgi Ve İletişim, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde açık iş bulunmamaktadır.

Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı

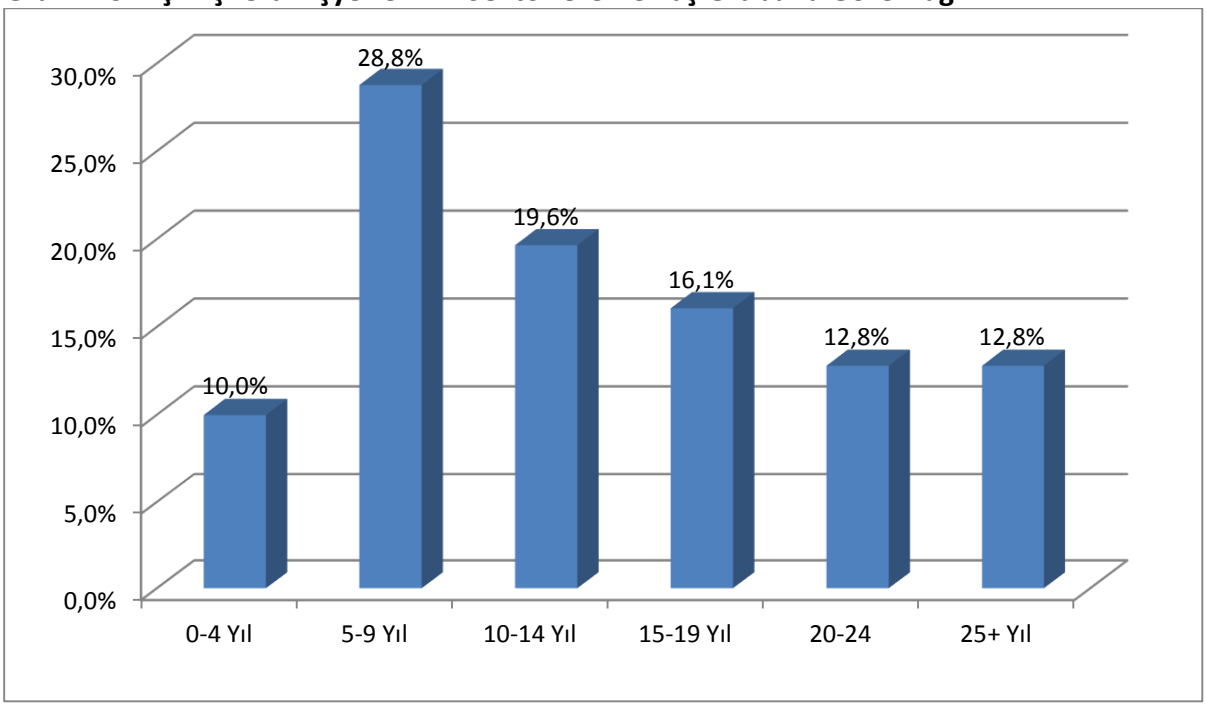

KAYNAK: İPA 2015

Açık işi olan işyerlerinin yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda; en fazla açık işi olan işyerlerinin 5-9 yaş arası grupta olduğunu görülmektedir. Daha sonra sırası ile 10-14 yaş grubuna sahip işyerleri ile 15-19 yaş arası işyerleri gelmektedir. Diğer yaş gruplarındaki işyerlerinin ise açık iş verme oranları birbirine yakındır.

Açık işlerin sektörlere göre cinsiyet dağılımında Artvin ilinde açık işlerde erkeklerin daha fazla talep edildiği görülmektedir.

Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Sektör	Kadın	Erkek	Farketmez
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	0,0%	100,0%	0,0%
İmalat	4,2%	83,3%	12,5%
İnşaat	7,1%	92,9%	0,0%
Toptan Ve Perakende Ticaret	6,7%	73,3%	20,0%
Ulaştırma Ve Depolama	0,0%	66,7%	33,3%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	25,0%	50,0%	25,0%
Eğitim	33,3%	0,0%	66,7%
Genel Toplam	9,2%	75,2%	15,6%

KAYNAK: İPA 2015

Tablo 22'deki sektörlere genel olarak bakıldığında; İmalat ve İnşaat sektörlerinde yoğun bir şekilde erkek eleman talep edilmiştir. Madencilik Ve Taş Ocakçılığı sektöründe açık işlerde erkek eleman talep edilirken, Eğitim sektöründe ise erkek eleman talep edilmemiştir. Madencilik Ve Taş Ocakçılığı ve Ulaştırma Ve Depolama sektörlerinde ise bayan eleman talep edilmemiştir. Bu sektörlerden hareketle, fizik gücünün çok fazla talep edildiği sektörlerde erkekler için açık iş oranları daha fazla belirginleşmektedir.

Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Meslek Grup	2014 10+			2015 10+		
	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	13	10,5%	2,1%	26	33,8%	1,9%
Hizmet Ve Satış Elemanları	31	25,0%	3,4%	17	22,7%	1,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	12	9,7%	0,5%	13	17,4%	1,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0%	0,0%	7	9,2%	1,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	15	12,1%	2,6%	6	7,8%	1,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	27	21,8%	2,0%	6	7,8%	1,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	7	5,7%	1,5%	1	1,3%	0,2%
Genel Toplam	124	100,0%	1,4%	77	100,0%	1,2%

KAYNAK: İPA 2015

2015 yılı Artvin ilindeki açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı ele alındığında; 2014 yılında dördüncü sırada yer alan büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubunun, 2015 yılında yaklaşık üç kat artarak yüzde 33,8 ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Her iki yılda da ikinci sırada hizmet ve satış elemanları meslek grubu yer almaktadır. 2014 yılında üçüncü sırada profesyonel meslek mensupları yer alırken, 2015 yılında nitelik gerektirmeyen meslekler meslek grubu yer almaktadır.

Açık iş oranı sıralamasında açık iş dağılımından farklı bir durum söz konusudur. Her iki yılda da açık iş dağılımında ilk sırada yer alan meslek grupları, açık iş oranında birinci sırada yer almaktadır. 2015 yılında açık iş dağılımında ikinci sırada yer alan hizmet ve satış elemanları meslek grubu ise açık iş oranında dördüncü sırada yer almaktadır. Nitelik gerektirmeyen meslekler grubu ise açık dağılımında üçüncü sırada yer alırken, açık iş oranında ikinci sırada yer almaktadır.

Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grup	Artvin			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Farketmez	Kadın	Erkek	Farketmez
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	16,6%	16,6%	66,8%	25,5%	25,0%	49,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	29,2%	42,5%	28,3%	21,3%	27,5%	51,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	15,0%	85,0%	0,0%	23,7%	41,7%	34,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	16,7%	0,0%	83,3%	17,6%	19,3%	63,2%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	3,8%	96,2%	0,0%	11,0%	73,9%	15,1%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	100,0%	12,6%	51,1%	36,3%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	0,0%	100,0%	0,0%	17,0%	46,5%	36,4%
Genel Toplam	9,2%	75,2%	15,6%	17,8%	45,1%	37,2%

KAYNAK: İPA 2015

Daha önce de ifade edildiği üzere Artvin ili açık işlerinde erkekler ön planda ve Türkiye ortalamasının üzerindedir. Nitelik gerektirmeyen işlerde ağırlıklı olarak erkekler çalışmaktadır. Fiziksel yeterlilik gerektiren işlerde erkeklerin daha fazla çalıştırıldıklarını bu veriler de desteklemektedir.

Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımında kadınların en fazla talep edildiği meslek grubu profesyonel meslek mensupları ve büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek gruplarıdır. Türkiye genelinde ise bu oranlar neredeyse eşit seviyededir. Türkiye genelinde hiçbir meslek grubunda kadınların talebi erkeklerin talebinden fazla değildir. Kadın talebinin erkek talebine en yakın olduğu meslek grupları büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, profesyonel meslek mensupları, hizmet ve satış elemanları ve yönetici meslek gruplarıdır. Profesyonel meslek mensuplarında ise kadın talep oranı erkeklerden fazla olmasına karşın en yüksek oran fark etmez seçeneğindedir. Bu sektörde cinsiyet farklılaştırmasının fazla olmadığı görülmektedir.

Artvin'de eleman talebinde fark etmez seçeneği en fazla olan meslek grubu yüzde 100,0 ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları iken Türkiye genelinde yüzde 63,2 ile profesyonel meslek mensuplarıdır. Bu durum işgücü piyasasında fiziksel aktiviteye dayalı icra edilmeyen mesleklerde kadınların başarılı olduklarını ve talep edildiklerini göstermektedir.

Tablo 25'te bu yıl ve geçen yıl açık iş olan mesleklerin dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 25: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015		2014	
Meslek	Oran	Meslek	Oran
Beden İşçisi (Genel)	9,6%	Garson (Servis Elemanı)	10,5%
Ahşap Mobilya İmalat Ustası	6,5%	Mobilya İmalat Ustası / Mobilyacı (Ahşap)	9,7%
Ahşap Mobilya İmalatçısı	6,5%	Madenci (Genel)	8,0%
Madenci (Genel)	6,5%	Beden İşçisi (Genel)	4,0%
Garson (Servis Elemanı)	5,2%	Ön Muhasebeci	3,2%
Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü	4,1%	Büro Memuru (Genel)	3,2%
Bagaj Taşıyıcısı (Bellboy)	3,9%	Aşçı	3,2%
Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	3,9%	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	3,2%
Otomotiv Kaporta Ustası	3,9%	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	3,2%
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)	2,8%	Aşçı Yardımcısı	3,2%
Diğer Meslekler	**47,1%**	**Diğer Meslekler**	**48,1%**
Toplam	100,0%	Toplam	100%

KAYNAK: İPA 2015

Artvin ili işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 2015 yılında geçen seneye göre açık işlerde ilk üç meslek değişmiştir. Bunlar sırasıyla Beden İşçisi (Genel), Ahşap Mobilya İmalat Ustası ve Ahşap Mobilya İmalatçısı meslekleridir. Geçen sene dördüncü sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) ihtiyacı artarak bu sene birinci sıraya yerleşmiştir. Geçen senenin sonuçlarına göre açık işler bakımından ilk on meslek içerisinde yer alan mesleklerden üç tanesi (Beden İşçisi (Genel), Madenci (Genel), Garson (Servis Elemanı)) değişmeden kalmıştır.

Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Kadın	Erkek	Farketmez
Aşçı	Beden İşçisi (Genel)	Garson (Servis Elemanı)
Ön Muhasebeci	Ahşap Mobilya İmalat Ustası	İnsan Kaynakları Yönetimi Meslek Elemanı
Aşçı Yardımcısı	Ahşap Mobilya İmalatçısı	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Madenci (Genel)	Ön Muhasebeci
Temizlik Görevlisi	Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü	Depo Sorumlusu
Okul Öncesi Öğretmeni	Bagaj Taşıyıcısı (Bellboy)	Mimar
Pestil İmalat Elemanı	Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	Mobilya Tasarımcısı

KAYNAK: İPA 2015

Artvin ilinde kadınlarda açık iş sıralamasında ilk üç meslek Aşçı, Ön Muhasebeci ve Aşçı Yardımcısı iken, erkeklerde Beden İşçisi (Genel), Ahşap Mobilya İmalat Ustası Ahşap Mobilya İmalatçısı yer almaktadır. Açık işlerde fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, Profesyonel Meslek Mensupları ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlardır.

Türkiye genelinde tamamen farklı bir tablo oluşmuştur. Türkiye genelinde kadınlarda açık iş talebinin ilk üç sırasında Makineci (Dikiş), Satış Danışmanı ve Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. Türkiye genelinde erkeklerde Beden İşçisi (Genel), Gaz Altı Kaynakçısı ve Şoför-Yük Taşıma yer almaktadır. Açık işlerde Fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanıdır.

Grafik 14: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı

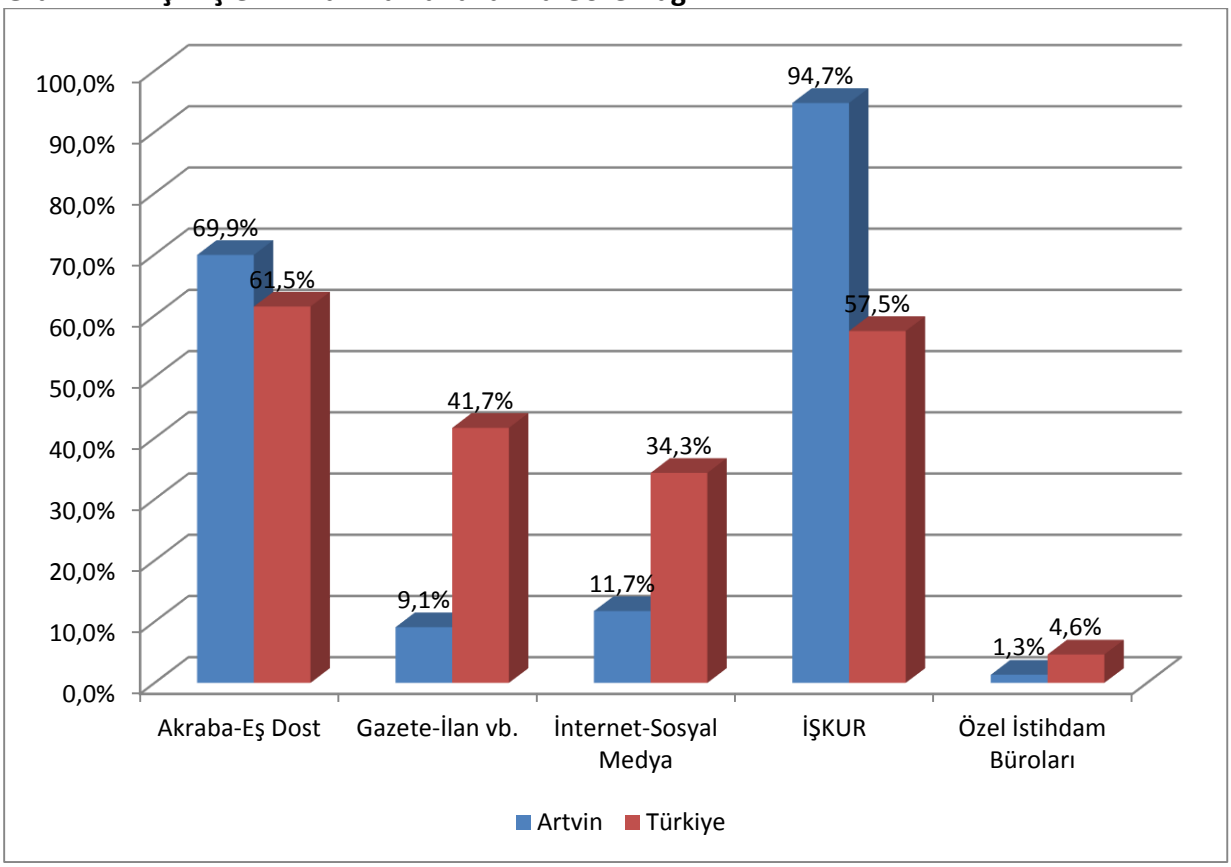

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımında Türkiye genelinde ve Artvin'de farklılıklar olduğu görülmektedir. Artvin ilinde arama kanalı olarak birinci sırada İŞKUR yer alırken, Türkiye genelinde ilk sırada Akraba-Eş Dost yer almaktadır. Grafikten' de anlaşılacağı gibi Artvin ilinde İŞKUR'un tanınırlık oranı oldukça yüksektir. Özel İstihdam Büroları arama kanalı ise hem Artvin'de hem de Türkiye genelinde en az kullanılan arama kanalı olmuştur.

Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Sektör	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
İmalat	75,0%	20,8%	20,8%	91,7%	0,0%
İnşaat	85,7%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Toptan Ve Perakende Ticaret	40,0%	13,3%	0,0%	100,0%	0,0%
Ulaştırma Ve Depolama	66,7%	0,0%	33,3%	33,3%	33,3%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	83,3%	0,0%	25,0%	100,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	69,9%	9,1%	11,7%	94,7%	1,3%

KAYNAK: İPA 2015

Artvin'de Eğitim sektöründe açık iş arama kanalı olarak sadece İŞKUR kullanılmaktadır. Madencilik Ve Taş Ocakçılığı, İnşaat, Toptan Ve Perakende Ticaret, Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerinde de firmalar açık işlerinin tamamını İŞKUR aracılığı ile aramaktadırlar. İmalat sektörlerinde de açık işler büyük bir oranda İŞKUR aracılığı ile aranmaktadırlar. Türkiye genelinde ise İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründeki firmalar açık iş arama kanalı olarak en fazla İŞKUR'u kullanmaktadırlar

Artvin ilinde Özel İstihdam Bürolarını açık iş arama kanalı olarak sadece Ulaştırma Ve Depolama sektöründeki firmalar kullanmaktadırlar.

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grup	10+				
	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	50,0%	19,2%	19,2%	100,0%	0,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	93,9%	0,0%	0,0%	82,6%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	85,0%	0,0%	7,5%	100,0%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	85,0%	0,0%	28,3%	100,0%	0,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	66,4%	16,6%	17,0%	100,0%	17,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	33,3%	0,0%	0,0%	83,3%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	69,9%	9,1%	11,7%	94,7%	1,3%

KAYNAK: İPA 2015

Artvin ilinde Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet ve Satış Elemanları ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek gruplarının tamamı İŞKUR aracılığıyla arama kanalını kullanmakta iken; Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarının tamamı, Akraba-Eş Dost, Gazete-İlan vb. ve İŞKUR Aracılığıyla arama kanalını kullanmaktadır. Özel İstihdam Büroları sadece Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubu için arama kanalı olarak kullanılmaktadır. Bu durum göstermektedir ki özel istihdam büroları daha çok nitelik gerektiren meslekler için arama kanalı olarak kullanılmaktadır.

Tablo 29: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları

Meslek	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla
Beden İşçisi (Genel)	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Ahşap Mobilya İmalatçısı	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Madenci (Genel)	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Ahşap Mobilya İmalat Ustası	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Garson (Servis Elemanı)	100,0%	0,0%	50,0%	100,0%
Ekskavatör(Kazıma ve Yükleme) Operatörü	66,7%	0,0%	0,0%	100,0%
Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Bagaj Taşıyıcısı (Bellboy)	66,7%	0,0%	33,3%	100,0%
Otomotiv Kaporta Ustası	33,3%	0,0%	0,0%	100,0%
Sondaj Operatörü/Sondör	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam:	69,9%	9,1%	11,7%	94,7%

KAYNAK: İPA 2015

Artvin ilinde en çok açık iş olan on meslekte eleman aranırken, İŞKUR'un arama kanalı olarak oranı yüzde 100 iken, Özel İstihdam Büroları arama kanalı olarak tercih edilmemiştir.

Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları

Arama Kanalları	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+
Akraba-Eş Dost	100,0%	83,3%	50,2%	42,7%	46,7%	88,9%
Gazete-İlan vb.	0,0%	11,1%	35,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	0,0%	35,0%	14,6%	20,0%	0,0%
İŞKUR Aracılığıyla	100,0%	88,9%	85,7%	100,0%	100,0%	100,0%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	14,6%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	17,7%	23,4%	18,6%	9,1%	19,5%	11,7%

KAYNAK: İPA 2015

Artvin'de açık iş arama kanalı olarak İŞKUR'u öncelikli olarak tercih eden firmaların yaş gruplarına baktığımızda bütün firmaların ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Türkiye genelinde ise açık

işlerini İŞKUR'dan arayan firmalar içerisinde en fazla 5-9, ikinci sırada 0-4 yaş arası firmalar ve üçüncü sırada ise 25+ yaş firmalar yer almaktadır.

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost'u tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 0-4 yaş firmalardadır. Açık iş arama kanalı olarak İnternet-Sosyal Medya'yı tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 10-14 yaş arası firmalardadır. Açık iş arama kanalı olarak Özel istihdam Bürolarını sadece 15-19 yaş arası firmalar tercih etmiştir.

Tablo 31: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Arama Kanalı	Artvin			Türkiye		
	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Akraba-Eş Dost	68,4%	5,6%	26,0%	65%	13%	21%
Gazete-İlan vb.	0,0%	28,6%	71,4%	63%	12%	25%
İnternet-Sosyal Medya	33,2%	0,0%	66,8%	65%	15%	19%
İŞKUR Aracılığıyla	57,4%	4,1%	38,4%	70%	12%	17%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	100,0%	57%	22%	22%
Genel Toplam	58,4%	3,9%	37,7%	68%	13%	20%

KAYNAK: İPA 2015

Arama kanalına göre açık işlerin aranma süresinde Türkiye ve Artvin ili benzerlik göstermektedir.

Artvin'de 0-30 gün arası sürede aranan açık işler, Akraba-Eş Dost ve İŞKUR Aracılığıyla arama kanallarında ilk sırada yer alırken, Türkiye genelinde bütün arama kanallarındaki 0-30 gün arası süren açık işler ilk sırada yer almaktadır. Artvin ilinde Gazete-İlan vb. İnternet-Sosyal Medya ve Özel İstihdam Büroları aracılığıyla arama kanallarında ise 90+ gün sürede aranan açık işler ilk sıradadır. İŞKUR'a intikal eden açık iş taleplerinin diğer arama kanallarına göre daha kısa sürede sonuçlandırıldığı görülmektedir.

Tablo 32: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Artvin			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Farketmez	Kadın	Erkek	Farketmez
Akraba-Eş Dost	70,8%	72,2%	58,2%	19%	46%	34%
Gazete-İlan vb.	0,0%	8,6%	16,6%	16%	44%	40%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	13,8%	8,5%	15%	39%	47%
İŞKUR Aracılığıyla	100,0%	94,7%	91,7%	17%	48%	35%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	8,5%	13%	28%	58%
Genel Toplam	9,2%	75,2%	15,6%	**17,80%**	**45,10%**	**37,20%**

KAYNAK: İPA 2015

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost arama kanalı ile hem Artvin'de hem de Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. Gazete-İlan vb. arama kanalı ile aranan açık işlerde Artvin'de en fazla cinsiyet olarak fark etmez seçeneği bildirilmişken, Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. İnternet-Sosyal Medya aracılığı ile aranan açık işlerde Artvin'de en fazla erkekler aranırken, Türkiye'de ise cinsiyet olarak fark etmez seçeneği bildirilmiştir. İŞKUR arama kanalı ile Artvin'de en fazla kadınlar aranırken Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. Özel İstihdam Büroları kullanılarak aranan açık işlerde hem Artvin'de hem de Türkiye'de cinsiyet olarak fark etmez seçeneği bildirilmiştir.

İhracat yapan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığı incelediğinde; Artvin genelinde en fazla İŞKUR Aracılığıyla arama kanalının tercih edildiği görülmektedir. İkinci sırada ise Akraba-Eş Dost arama kanalı gelmektedir. Artvin ilinde ihracat yapan işyerleri Özel İstihdam Bürolarını arama kanalı olarak kullanmamışlardır.

Tablo 33: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	**54,0%**	**100,0%**	**57,3%**
Gazete-İlan vb.	**38,3%**	**0,0%**	**35,6%**
İnternet-Sosyal Medya	**38,3%**	**0,0%**	**35,6%**
İŞKUR Aracılığıyla	**84,3%**	**100,0%**	**85,4%**
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinin açık işleri arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde bu işyerlerine ait açık işlerin yüzde 85,4'lük kısmının İŞKUR Aracılığıyla arama kanalıyla eleman aradığı görülmektedir. Bunu yüzde 57,3 ile Akraba-Eş Dost takip etmektedir. Artvin ilinde ihracat yapan işyerleri açık işlerinde kadınları tercih etmemiştir. Erkek eleman aranma yolunda ise yüzde 84,3' lük bir oranda İŞKUR tercih edilmektedir. Cinsiyet bazında fark etmez olarak tercih yapan işyerlerine ait açık işlerin yüzde 100'lük bir oranı Akraba-Eş Dost ve İŞKUR Aracılığıyla arama kanalını tercih etmişlerdir. Türkiye genelinde, ihracat yapan işyerlerinde arama kanalı olarak ilk iki sırayı Akraba Eş Dost ve İŞKUR almıştır.

Artvin ilindeki açık işi olan işyerlerinin hepsi İŞKUR'dan faydalanmıştır. İŞKUR Hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin açık işlerdeki arama kanalına göre cinsiyet ayrımlı dağılımını içeren Tablo 36 değerlendirilirken bu durum göz önünde bulundurulmalıdır.

Tablo 34: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı

Arama Kanalı	Hizmetlerden Faydalanan			
	Kadın	Erkek	Farketmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	70,8%	72,2%	58,2%	69,9%
Gazete-İlan vb.	0,0%	8,6%	16,6%	9,1%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	13,8%	8,5%	11,7%
İŞKUR Aracılığıyla	100,0%	94,7%	91,7%	94,7%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	8,5%	1,3%
Genel Toplam	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2015

İŞKUR'un vermiş olduğu hizmetlerden faydalanan işyerlerinin açık işlerinde arama kanalı olarak tercihi yüzde 94,7 ile İŞKUR Aracılığıyla ve yüzde 69,9 ile Akraba-Eş Dost'tur. Açık işlerin yüzde 94,7 oranında İŞKUR vasıtasıyla aranması İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden memnun kalındığının bir göstergesidir. Özellikle sadece kadınların tercih edildiği açık işlere bakıldığında aranma kanalı olarak İŞKUR'u tercih oranının çok daha fazla olduğu görülmektedir. Burada İŞKUR'un kadın taleplerini karşılamada dikkate değer bir başarısı olduğu görülmektedir.

AÇIK İŞLERDE ARANAN BECERİLER

Çalışma kapsamında işverenlerden açık işlerde istedikleri becerileri önem sırasına göre ve her meslek için en fazla üç tane seçmesi istenmiştir.

Artvin'de 77 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi sonrasında ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. Daha sonra sırası ile Takım Çalışmasına Uyum, İletişim ve İfade Yeteneği, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Proje Tabanlı Çalışma, Bilgisayar Kullanımı, Hesap Yapabilme, Satış ve Pazarlama, ile Yabancı Dil Becerisi gelmektedir. Türkiye genelinde ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışmasına Uyum ile İletişim ve İfade Yeteneği şeklinde sıralanmaktadır. En az tercih edilen beceri ise Artvin ilinde olduğu gibi Yabancı Dil becerisidir.

Açık işlerde cinsiyet ile beceri arasındaki ilişkiye baktığımızda; kadın eleman taleplerinde öncelikli beceri talebi Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve ikinci öncelikli beceri Takım Çalışması iken, erkek eleman taleplerinde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ikinci sırada ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe yer almaktadır. Fark etmez tercihindeki öncelik verilen beceride ise ilk sırada Bilgisayar Kullanımı, ikinci sırada İletişim ve İfade Yeteneği becerisi gelmektedir.

Sektörlere göre açık işlerde talep edilen en önemli becerilere bakıldığında Toptan ve perakende ticaret, İnşaat, sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, inşaat sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Ulaştırma ve Depolama ve Eğitim sektörlerinde Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi aranmaktadır. Madencilik ve Taş Ocakçılığı, İmalat sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe İletişim ve İfade Yeteneği en çok aranılan becerilerdendir.

Meslek gruplarına göre açık işlerde istenen beceriler incelendiğinde; Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek gruplarındaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir. Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ile Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarında en çok aranılan beceri Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir. Hizmet ve Satış Elemanlarında İletişim ve İfade Yeteneği, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar Bilgisayar kullanımı, Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarında ise Bilgisayar kullanımı, İletişim ve İfade Yeteneği, Satış ve Pazarlama Becerilerinin hepsi aranmaktadır.

Beceriler ile açık işte en fazla eleman talep edilen 10 meslek incelendiğinde genel olarak öncelikli talep edilen beceriler sırasıyla Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi

Tecrübe ve olmuştur. Açık iş sayısının en fazla olduğu ilk 10 mesleğin 6'sında ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, 3 meslekte Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, 3 meslekte Proje Tabanlı Çalışma, 2 meslekte Takım Çalışması, 1 meslekte de İletişim ve İfade Yeteneği ilk tercih olarak bildirilmiştir. Bilgisayar kullanımı ise ilk 10 meslekte tercih edilmemiştir.

En fazla açık iş olan Beden İşçisi mesleğinde sırasıyla Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile Takım Çalışması; Ahşap Mobilya İmalatçısında Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Proje Tabanlı Çalışma ile Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme; Madenci (Genel) mesleğinde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik; Ahşap Mobilya İmalat Ustası mesleğinde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Proje Tabanlı Çalışma ile Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe; Garson (Servis Elemanı) mesleğinde İletişim ve İfade Yeteneği; Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe; Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri) mesleğinde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe; Bagaj Taşıyıcısı (Bellboy) mesleğinde İletişim ve İfade Yeteneği; Otomotiv Kaporta Ustası Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile Takım Çalışması; Sondaj Operatörü/Sondör mesleğinde ise Takım Çalışması en fazla aranan beceriler olmuştur. Çalışma kapsamında açık iş olan tüm meslekler için işverenler tarafından ne tür beceriler talep edildiği tespit edilmiştir.

Arama kanalı ile beceriler karşılaştırıldığında bütün arama kanallarında istenen becerilerde ufak tefek farklılıklar hariç aynı beceri türleri istenmektedir. Artvin genelinde açık işlerde en fazla talep edilen beceri "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" ikinci sırada "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" tir. Akraba-Eş Dost, İŞKUR, İnternet-Sosyal Medya, Gazete-İlan vb. aracılığıyla aranan elemanların kendi içinde oransal sıralamasında ilk iki sıradaki beceriler Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olup Türkiye genelinde istenen becerilerle paralel özellik göstermektedir. Gazete-İlan vb. arama kanalında ayrıca Proje Tabanlı Çalışma becerisi de öne çıkmaktadır.

Beceriler ile açık işlerin aranma süresi karşılaştırıldığında açık işlerin yüzde 58,4'ü 0-30 günlük bir sürede arandığı görülmektedir. Artvin ilindeki açık işlerin karşılanma süresi ile talep edilen beceriler arasında bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. 0-30 günlük arama süresindeki becerilerde ilk beceri talebi Takım Çalışması olurken, 31-89 günde Satış ve Pazarlama Becerisi ve 90+ gündür aranan elemanlarda talep edilen becerilerdeki ilk tercih Yabancı dildir.

Açık işlerde istenen beceriler ile açık iş olan meslekler ve bu mesleklerdeki çalışma koşulları yakından ilgilidir. Her meslek için belirlenmiş beceriler üzerinden analiz yapılabilmektedir. Meslekler için talep edilen genel beceriler tespit edilmekte, her meslek için o mesleğe özgü beceri tespiti yapılamamaktadır.

Açık iş olan mesleklerde talep edilen asgari eğitim düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır. Hem Türkiye genelinde hem de Artvin'de açık işler için en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmez olmuştur. Artvin'de açık işlerin yüzde 58,4'ü için herhangi bir eğitim durumu istenmemesi dikkat çekicidir.

Grafik 15: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi

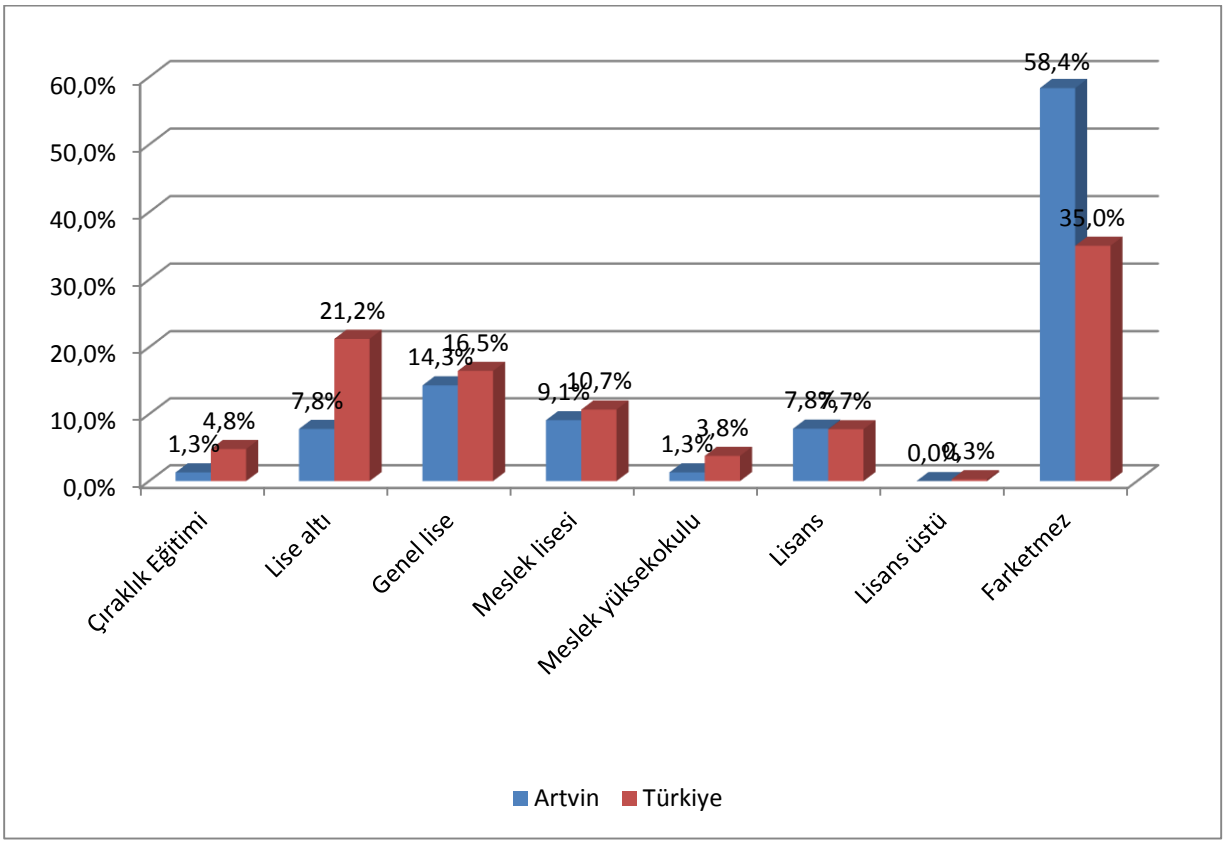

Kaynak: İPA 2015

Artvin ilinde açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde en fazla talep edilen ilk üç eğitim düzeyi Fark Etmez, Genel Lise ve Meslek Lisesi iken, Türkiye genelinde Fark Etmez, Lise Altı ve Genel Lise şeklindedir. Türkiye genelinde Meslek Lisesi, Lisans, Çıraklık Eğitim ve MYO şeklinde devam ederken Artvin'de ise Lise Altı, Lisans, MYO şeklinde gerçekleşmiştir. Artvin ilindeki açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi Türkiye Geneline göre düşüktür.

Hem Türkiye genelinde hem de Artvin'de en yüksek oranda fark etmez seçeneğinin çıkması işverenlerin çalıştıracakları kişide aldığı eğitimden ziyade verdikleri işi yapıp yapamayacaklarına baktıkları ya da eğitim seviyesi ne olursa olsun "*biz işyerinde eğitiriz*" mantığında olduklarını göstermektedir. Bazı mesleklerde belirli bir eğitim düzeyine sahip olmak gerekmektedir. Örneğin Öğretmen, Mühendis, Uzman gibi mesleklerde en az Lisans seviyesinde bir eğitime ihtiyaç vardır. Ancak Satış Danışmanı, Garson, Beden İşçisi gibi mesleklerde herhangi bir eğitim düzeyi aranmayabilir. Mesleklerin bu yapısı açık işlerdeki eğitim düzeyi talebini doğrudan etkilemektedir.

Tablo 35: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	10+			
	Kadın	Erkek	Farketmez	Toplam
Farketmez	43,4%	68,9%	16,6%	58,4%
Genel Lise	14,2%	10,4%	33,3%	14,3%
Meslek Lisesi	14,2%	10,4%	0,0%	9,1%
Lisans	14,2%	0,0%	41,8%	7,8%
Lise Altı	14,2%	8,6%	0,0%	7,8%
Çıraklık	0,0%	1,7%	0,0%	1,3%
Meslek Yüksekokulu	0,0%	0,0%	8,3%	1,3%
Toplam	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2015

Artvin'de eğitim düzeyi ile açık işlerde talep edilen cinsiyet durumu incelendiğinde; en fazla açık iş cinsiyeti erkeklerde iken, eğitim düzeyi de fark etmezdir. Cinsiyet tercihi kadın olan açık işlerde en çok talep edilen eğitim düzeyi yüzde 43,4 ile Farketmez iken, Çıraklık ve Meslek Yüksekokulu eğitim düzeyinde hiç kadın tercih edilmemiştir. Cinsiyet tercihi erkek olan açık işlerde en çok talep edilen eğitim düzeyi Farketmez olarak yüzde 68,9 iken, Lisans ve Meslek Yüksekokulu eğitim düzeyinde hiç erkek tercih edilmemiştir. Kadınlarda talep edilen açık işlerde istenen eğitim düzeyi, erkeklerde istenen eğitim düzeyine göre daha yüksektir. Sadece kadın eleman talep edilen açık işlerde yüzde 57,6 lise altı ve Farketmez seçeneği talep edilirken, bu oran erkeklerde yüzde 79,3'tür.

Tablo 36: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Sektör	Çıraklık Eğitimi	Lise Altı	Genel Lise	Meslek Lisesi	Meslek Yüksekokulu	Lisans	Farketmez
İmalat	4,2%	25,0%	4,2%	20,8%	4,2%	4,2%	37,5%
Toptan ve Perakende Ticaret	0,0%	0,0%	20,0%	13,3%	0,0%	6,7%	60,0%
İnşaat	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	0,0%	0,0%	58,3%	0,0%	0,0%	0,0%	41,7%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Ulaştırma ve Depolama	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	33,3%	66,7%
Eğitim	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	1,3%	7,8%	14,3%	9,1%	1,3%	7,8%	58,4%

Kaynak: İPA 2015

Sektörlerin talep ettiği eğitim düzeyleri incelendiğinde Toptan ve Perakende Ticaret Madencilik ve Taş Ocakçılığı, İmalat, İnşaat, Ulaştırma ve Depolama sektörlerinde en çok tercih edilen eğitim düzeyi Farketmez iken, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe genel lise, Eğitim sektöründe ise Lisans eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Meslek Grubu	Çıraklık Eğitimi	Lise Altı	Genel Lise	Meslek Lisesi	Meslek Yüksekokulu	Lisans	Farketmez
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,0%	23,1%	0,0%	23,1%	0,0%	0,0%	53,8%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	5,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	94,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	0,0%	0,0%	15,0%	0,0%	0,0%	0,0%	85,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	0,0%	0,0%	56,6%	0,0%	0,0%	0,0%	43,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0%	0,0%	49,8%	16,6%	16,6%	17,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	16,7%	0,0%	0,0%	83,3%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	1,3%	7,8%	14,3%	9,1%	1,3%	7,8%	58,4%

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi karşılaştırıldığında; hizmet ve satış elemanları, nitelik gerektirmeyen meslekler, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek gruplarında en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmezdir. Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek gruplarında talep edilen eğitim düzeyi ise genel lise olarak belirtilmiştir. Profesyonel meslek mensupları meslek grubunda ise Lisans mezunu talebi ön plandadır. Tesis ve makine operatörü ve montajcılar ile nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda Meslek Lisesi, MYO, Lisans ve Lisansüstü mezunu talep edilmemiştir. Lisansüstü eğitim düzeyi sadece sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda talep edilmiştir.

Açık işlerin arama kanalı türleri ile eğitim düzeyi arasındaki bağlantı üzerinde durulmaya çalışılmıştır.

Tablo 38: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Eğitim Düzeyi	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Farketmez	77,5%	0,0%	2,2%	93,2%	0,0%
Genel lise	72,7%	18,2%	18,2%	100,0%	0,0%
Meslek lisesi	14,3%	71,4%	71,4%	100,0%	0,0%
Lisans	33,2%	0,0%	17,0%	83,4%	17,0%
Lise altı	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Çıraklık Eğitimi	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	69,9%	9,1%	11,7%	94,7%	1,3%

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamında söz konusu olan açık işlerin için talep edilen eğitim düzeyleri itibariyle arama kanalları incelendiğinde eğitim düzeyinin fark etmediğinin belirtildiği açık işlerde ve eğitim düzeyinin Genel lise ve Lisans tercih edildiği durumlarda işverenlerin ağırlıklı olarak akraba-eş-dost ve İŞKUR arama kanallarını tercih ettiği görülmektedir. Çıraklık Eğitimi, Meslek yüksekokulu ve Lise altı eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri sadece İŞKUR aracılığıyla aramaktadır. Meslek lisesi eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak İŞKUR ve Gazete-İlan vb aracılığıyla aramaktadır.

İlgili eğitim düzeylerindeki açık işlerde işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) ile Artvin genelinde söz konusu olan tüm açık işler için işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) benzeşmektedir.

Açık işlerde istenen eğitim düzeyi ile açık işlerin aranma süresi arasındaki ilişki ele alınmaya çalışılmıştır.

Tablo 39: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Eğitim Düzeyi	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün
Farketmez	57,7%	2,2%	40,1%
Genel lise	81,8%	18,2%	0,0%
Meslek lisesi	0,0%	0,0%	100,0%
Lisans	49,8%	0,0%	50,2%
Lise altı	100,0%	0,0%	0,0%
Çıraklık Eğitimi	0,0%	0,0%	100,0%
Meslek yüksekokulu	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	58,4%	3,9%	37,7%

Kaynak: İPA 2015

Artvin'de Farketmez, Genel lise, Lise altı, Meslek yüksekokulu eğitim düzeylerinde eleman genel olarak 0-30 gün içinde temin edilebilirken, Meslek lisesi, Çıraklık Eğitimi düzeyde eğitim almış eleman talebi ağırlıklı olarak 90+ günde temin edilebilmektedir. Lisans eğitim düzeylerinde eleman temini ise yaklaşık olarak yüzde 50 oranında 30 gün ve 90 günden fazla sürede olmaktadır.

Tablo 41 değerlendirildiğinde eğitim düzeyi arttıkça veya azaldıkça açık işin aranma süresi uzamaktadır veya kısalmaktadır şeklinde bir ifade kurulamayacaktır.

Tablo 40: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Sektör	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	100,0%
İmalat	58,3%	4,2%	37,5%
İnşaat	100,0%	0,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret	6,7%	13,3%	80,0%
Ulaştırma ve depolama	66,7%	0,0%	33,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	83,3%	0,0%	16,7%
Eğitim	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	58,4%	3,9%	37,7%

Kaynak: İPA 2015

Artvin ilinde sektörlerin önemli bir bölümü açık işini çok uzun vadede aramamaktadır. Kısa vadede eleman ihtiyacını karşılamaktadır.

Madencilik, Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde açık işlerin kapatılması diğer sektörlere göre daha uzun sürebilmektedir. Diğer sektörlerde ise açık işler 0-30 gün süre ile kapatılmaya çalışılmaktadır.

Tablo 41: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

İşyeri Yaşı	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün
0-4	100,0%	0,0%	0,0%
5-9	33,3%	11,1%	55,6%
10-14	58,0%	0,0%	42,0%
15-19	71,2%	14,2%	14,6%
20-24	40,0%	0,0%	60,0%
25+	66,7%	0,0%	33,3%
Genel Toplam	58,4%	3,9%	37,7%

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yaşı ile açık işlerin aranma süresi kıyaslandığında işyerlerinin genelde açık işlerini 0-30 gün aralığında karşıladığı görülmektedir.

25+ yaş işyerlerine ait olduğu ve bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 66,7'sini 0-30, yüzde 33,3'ünü 90+ gündür aradığı gözlemlenmiştir. 0-4 yaş arası işyerlerinin açık işlerini doldurmakta zorlanmadığı ve hepsinin 0-30 günde açık işlerini karşıladığı görülmektedir. Açık işlerini karşılamakta zorlanan yaş grupları yüzde 55,6'lık oranla 5-9 yaş grubu ve yüzde 60,0'lık oranla 90+ gündür eleman arayan 20-24 yaş grubudur.

Tablo 42: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Meslek Grup	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	49,8%	16,6%	33,6%
Hizmet ve Satış Elemanları	71,7%	0,0%	28,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	92,5%	0,0%	7,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	66,7%	0,0%	33,3%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	34,6%	3,8%	61,5%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	100,0%	0,0%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	65,7%	0,0%	34,3%
Genel Toplam	58,4%	3,9%	37,7%

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerin aranma süreleri incelendiğinde; açık işlerin çoğunluğunun 0-30 günlük bir arama süresi içinde olduğu ve 0-30 gün içinde aranan açık işlerin çoğunluğunun Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubundan olduğu görülmüştür. Açık işlerde temininde en çok zorlanılan meslek grubu Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olmuştur.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işyerlerine son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri de sorulmuştur. Bu bilgi işverenin açık işlerinin yanı sıra, karşılamakta güçlük çektikleri meslekleri içerdiği için önemli bir bilgidir. İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır.

Artvin ilindeki işyerlerinin yüzde 32,5'i eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur. Artvin ilinin işgücü piyasasında işyerleri aradığı elemanı bulmakta Türkiye geneline göre daha fazla sıkıntı çekmektedir.

Grafik 16: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

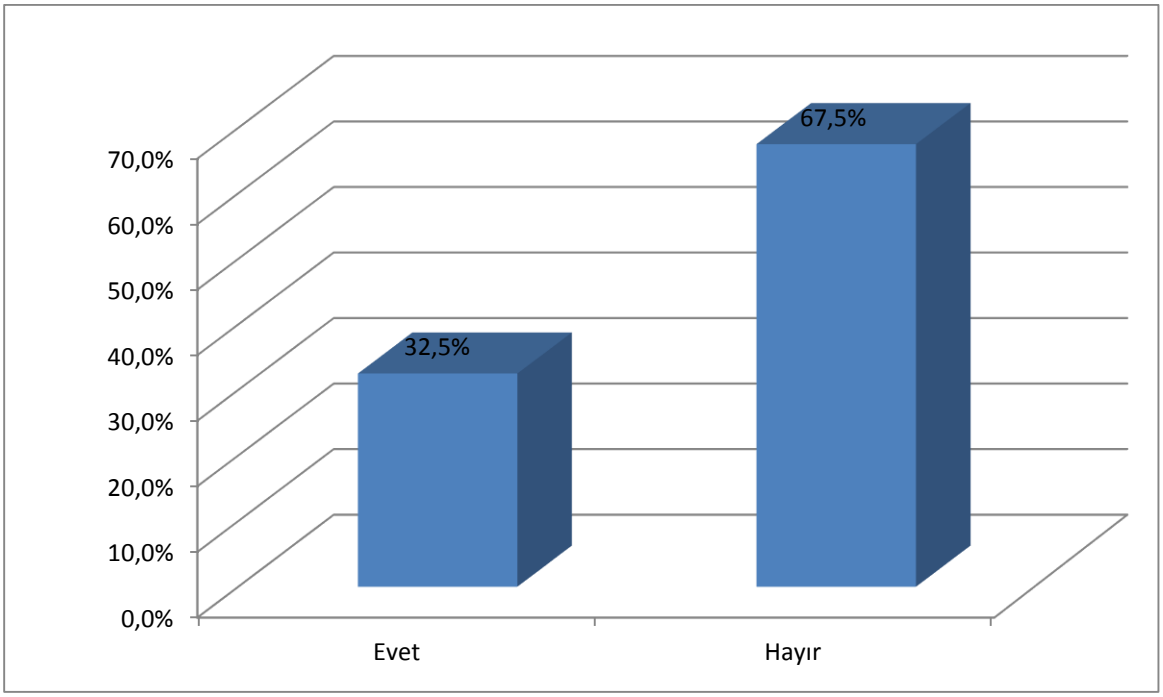

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yüzde 32,5'inin aradığı elemanı bulmakta zorluk çekmesi Artvin ili işgücü piyasasının arz ve talep yapısında bir uyumsuzluk olduğunu göstermektedir. İşverenler istedikleri elemanı bulurken zorluk çekmektedirler. Temininde güçlük çekilen mesleklerde güçlük çekilme nedenine ilişkin bilgilere çalışmanın ilerleyen kısımlarında değinilecektir.

Artvin ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Bu sektörü sırası ile İmalat, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve İnşaat sektörleri izlemektedir. Bu sektörler ilde işyeri sayısı en fazla olan sektörlerdir. Daha iyi bir analiz için sektördeki toplam işyerlerinin ne kadarının eleman temininde güçlük çektiğine bakmak gerekir. Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor, İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve

teknik faaliyetler ile İmalat sektörlerinde bulunan işyerlerinin yüzde 50'sinden fazlası eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran oldukça yüksektir.

Tablo 43: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

Sektör	2014 10+			2015 10+		
	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	2	2	100,0%	2	1	50,0%
İmalat	26	17	65,4%	26	14	53,8%
İnşaat	97	22	22,7%	76	12	15,4%
Toptan ve perakende ticaret	81	37	46,3%	76	26	34,2%
Ulaştırma ve depolama	42	19	45,2%	42	11	26,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	25	15	60,0%	24	13	54,2%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	6	2	33,3%	5	4	80,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	12	3	25,0%	11	4	36,4%
Eğitim	14	8	57,1%	13	5	38,5%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	2	1	50,0%	2	2	100,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2	2	100,0%	2	1	50,0%
Genel Toplam	321	128	40,0%	286	93	32,5%

Kaynak: İPA 2015

2015 yılı İPA çalışması kapsamında ziyaret edilerek cevap alınan 10 ve daha fazla çalışanı olan işyeri sayısı, 2014 yılı İPA çalışmasında cevap alınan işyeri sayısından 35 işyeri eksik olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak bununla beraber söz konusu işyerlerinde temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında önemli oranda azalış gerçekleşmiştir. 2014 yılı İPA çalışmasında Artvin'deki işyerlerinin yüzde 40,0'ının eleman temininde güçlük yaşadığı görülmüştür. 2015 yılında ise bu oranın 7,5 puanlık bir azalışla yüzde 32,5 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Söz konusu azalma yukarıda da belirtildiği gibi özellikle 2014 yılı İPA çalışmasında temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında yüzde 27 oranında bir azalışın olmasından kaynaklanmaktadır. Bununla beraber işyeri sayısında yüzde 10 orana karşılık 35 işyerinin sayısında azalma gerçekleşmiştir.

İşgücü temininde güçlük çeken işyerleri sektörel olarak geçtiğimiz yıl ile karşılaştırıldığında imalat sektöründe işyeri sayısı aynı olmasına karşın temininde güçlük çektiğini belirten işyerlerinde 11,6 puanlık bir azalış gerçekleşmiş ve yüzde 53,8 işyeri temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Daha sonra sırayı İnşaat sektörü almaktadır. İşyeri sayısında yüzde 21,6'lık bir azalış gerçekleşen söz konusu sektörde 18,6 puanlık bir azalışla yüzde 15,4 oranında işyeri temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Farklılaşmanın devam ettiği diğer sektörler sırasıyla Toptan ve perakende ticaret, eğitim, ulaştırma ve depolama ve konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Artvin'de geçen yıla göre eleman temininde güçlük çeken işyeri oranı azalsa da yüzde 26,9 olan Türkiye geneli oranının üzerindedir.

Artvin'de 2015 yılı İPA çalışmasında son bir yıl içerisinde 217 kişinin işgücünün temininde güçlük çekildiği görülmüştür.

Tablo 44: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Açık İş Eleman Sayısı
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	54	26
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	45	17
Hizmet Ve Satış Elemanları	42	7
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	23	1
Profesyonel Meslek Mensupları	20	6
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	17	6
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	14	13
Yöneticiler	1	*
Genel Toplam	217	77

Kaynak: İPA 2015

Temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında irdelendiğinde yüzde 24,8'lik pay ve 54 kişi ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Daha sonra sırayı yüzde 21,0'lık pay ve 45 kişi ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, yüzde 19,5'lik pay ve 42 kişi ile hizmet ve satış elemanları meslek grupları takip etmektedir.

Açık işler meslek grubu bazında incelendiğinde ise benzer bir sıralama söz konusudur. Birinci sırada yüzde 33,8 ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar, ikinci sırada yüzde 22,7 ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar gelirken üçüncü sırada ise Nitelik gerektirmeyen meslekler grubu açık işlerde yüzde 17,4'lük pay ve 13 kişi ile yer alırken, temininde güçlük çekilen kişilerde yüzde 6,5'lik pay ve 14 kişi ile en son sırada yer almaktadır. Nitelik gerektirmeyen mesleklerin yoğun talep görmesi yaz sezonunda gerçekleştirilecek olan tarımsal faaliyetlerden ve ilimizde çokça uygulanan Toplum yararına projelerden kaynaklanmaktadır.

Nitelik gerektirmeyen mesleklerde elemen temininde güçlük çekilme durumunun açık işlere göre düşük olması bir kez daha mesleki ve teknik eğitimin önemini ortaya çıkarmaktadır.

Artvin ilindeki temininde güçlük çekilen mesleklerin meslek grubuna göre sıralaması Türkiye geneli ile benzerlik göstermektedir.

Artvin ilinde meslek gruplarına göre açık iş oranları ile toplam çalışan sayısına temininde güçlük çekilen kişilerin oranlandığı temininde güçlük çekilme oranı Grafik 17'de beraber değerlendirilmiştir.

Grafik 17: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı

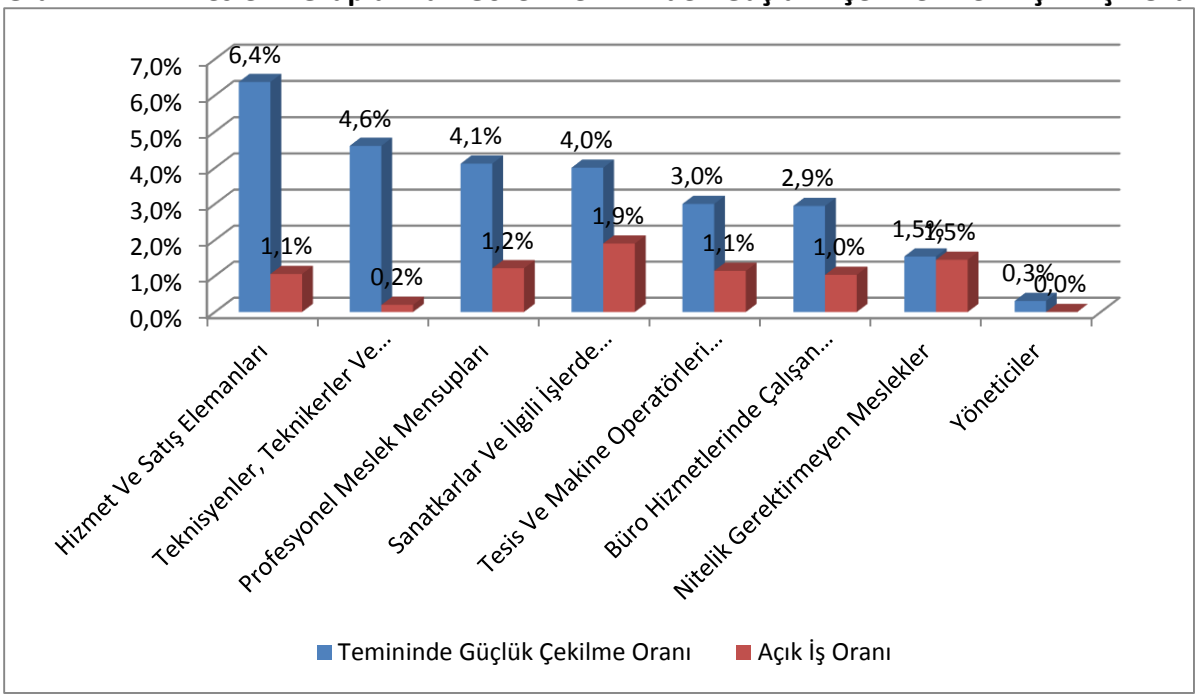

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışması sonuçlarına göre Artvin'de Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubunda çalışanların yüzde 6,4'ünün temininde güçlük çekilmektedir. 2014 İPA çalışmasında da söz konusu meslek grubunda çalışanların yüzde 9,9 oranında temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. 2015 İPA'da sırayı yüzde 4,6 ile Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu ve yüzde 4,1 ile Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları almaktadır. Burada dikkat çekici olan durum yüzde 3,0 ile beşinci sırada olan Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslekler grubunun 2014 yılı İPA çalışmasında yüzde 7,9 ile ikinci sırada yer almasıdır.

Tablo 45: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslek	Dağılım
Garson (Servis Elemanı)	6,5%
Madenci (Genel)	4,6%
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	4,6%
Satış Temsilcisi / Plasiyer	3,7%
Ahşap Mobilya İmalat Ustası	3,7%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	3,3%
İç Mekan Dekorasyon Teknisyeni / İç Mekan Tasarım Teknisyeni	2,8%
Tır-Çekici Şoförü	2,8%
Hamurkar	2,8%
Aşçı	2,3%
Diğer	62,1%
Genel Toplam	100,0%

Kaynak: İPA 2015

2015 yılı İPA çalışması kapsamında Artvin'de eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler tabloda gösterilmiştir.

Tabloya göre Garson (Servis Elemanı) mesleği yüzde 6,5'lik payla ilk sırada yer almaktadır. En fazla açık iş olan üçüncü meslek konumundadır. En fazla eleman temininde güçlük çekilen ilk 10 meslek ile en fazla açık iş olan ilk 10 mesleğin 3 tanesi ortaktır. Garson (Servis Elemanı), Madenci (Genel), Ahşap Mobilya İmalat Ustası meslekleri her iki grupta da ilk 10 mesleğin içerisindedir. Bu meslekler Artvin işgücü piyasasında eleman ihtiyacı olan ve eleman temininde güçlük çekilen mesleklerdir.

Temininde güçlük çekilme nedenleri eleman temininde güçlük çekilen mesleklerde teşhisi doğru koyabilmemizi sağlamaktadır.

Grafik 18: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

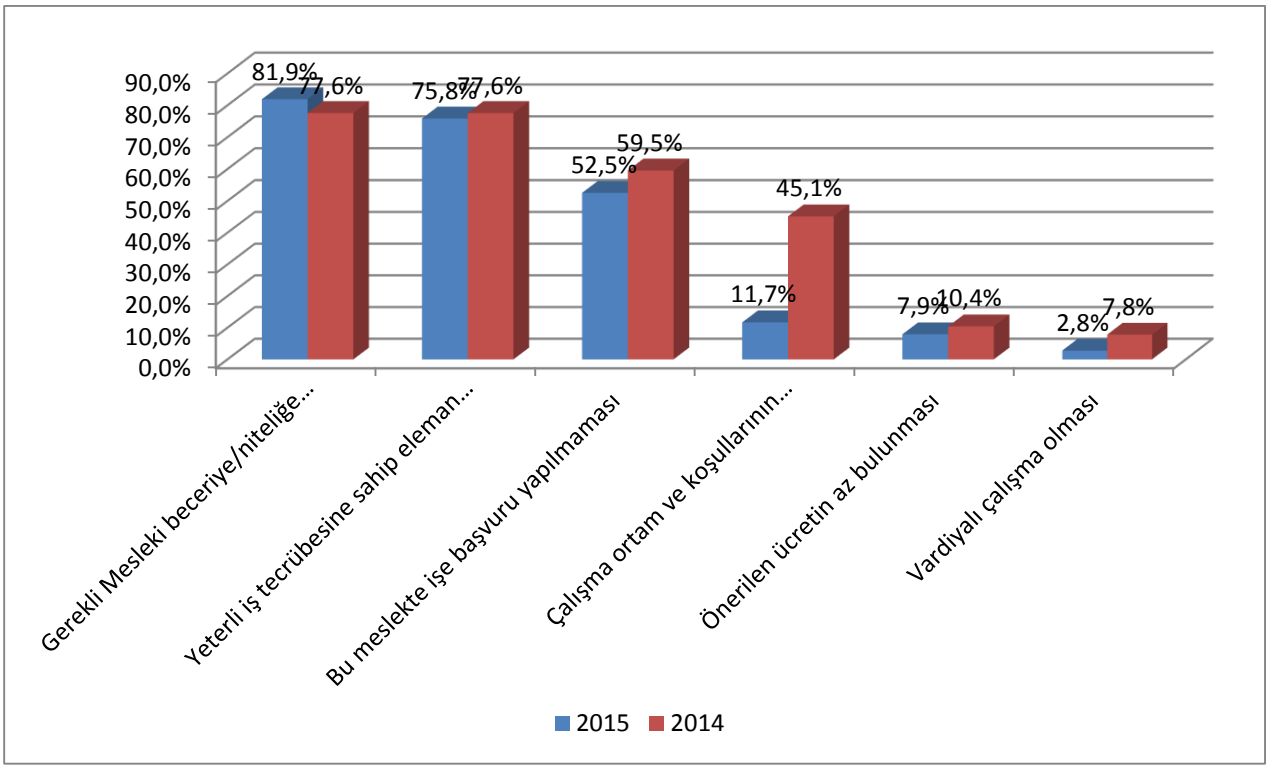

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışmasında işverenlere temininde güçlük çektikleri işgücü için;

- Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması,
- Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması,
- Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması,
- Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi,
- Önerilen Ücretin Az Bulunması,
- Vardiyalı Çalışma Olması

nedenlerinden kendilerine uygun olanlarını seçmeleri istenmiştir. 2014 ve 2015 yılı İPA çalışmasının talep tarafını oluşturan işverenler tarafından doldurulan nedenler Grafik 18'de karşılaştırılmıştır. Buna göre farklılaşmanın en çok olduğu neden "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi" olarak karşımıza çıkmaktadır. 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 45,1'i söz konusu nedeni işaretlerken, bu çalışmada aynı neden 33,4 puanlık bir azalışla yüzde 11,7 işveren tarafından işaretlenmiştir. 2015 yılında işverenler tarafından daha çok işaretlenen nedenler ise geçtiğimiz yıla göre 4,3 puanlık artışla yüzde 81,9 işveren tarafından işaretlenen "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" ve yüzde 75,8 işveren tarafından işaretlenen "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" nedenleridir. Bununla beraber 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 59,5'i "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması," nedenini işaretlerken, bu yıl aynı neden 7,0 puanlık bir azalışla yüzde 52,5 oranında işaretlenmiştir. Nedenlerin sadece işveren görüşlerini yansıttığı düşünüldüğünde bu sonuçlar normal olarak değerlendirilebilir.

Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

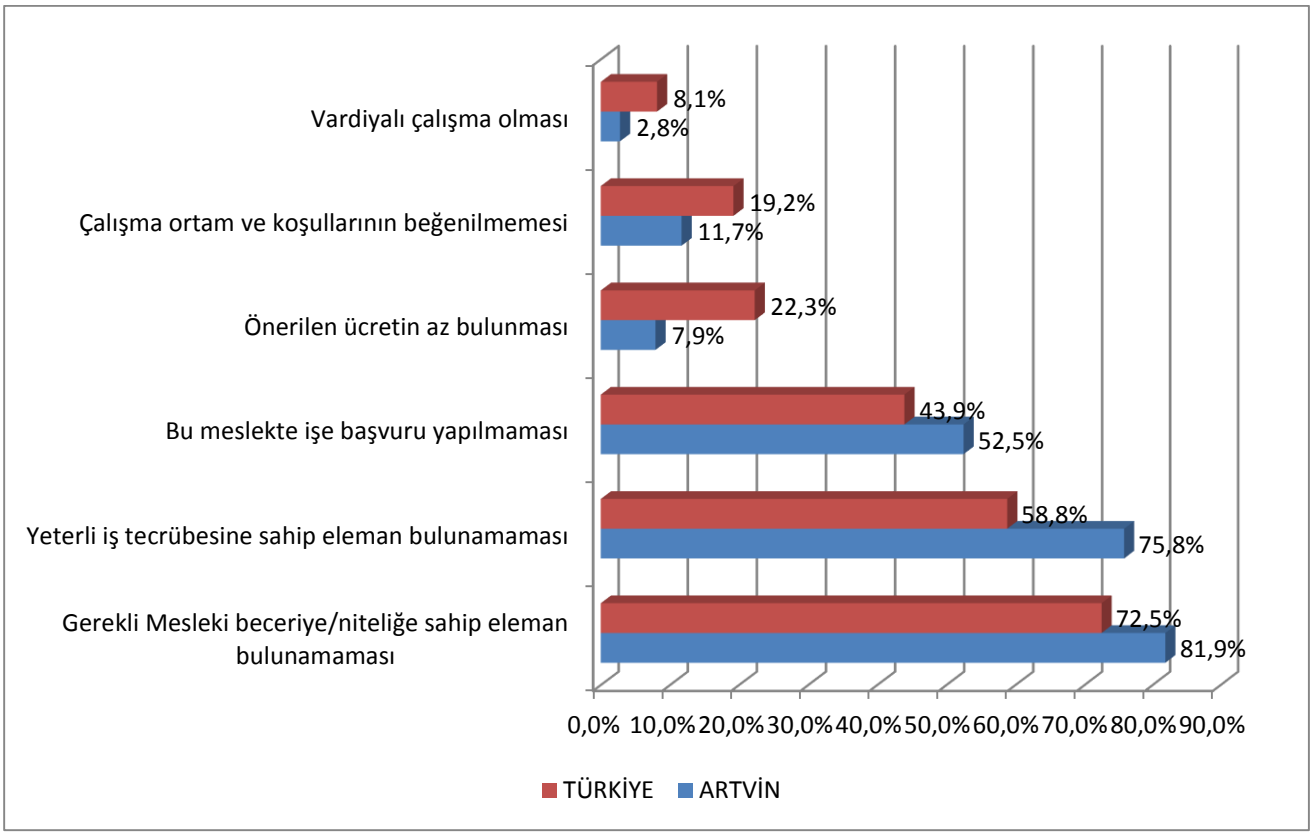

Kaynak: İPA 2015

İşgücü temininde güçlük çekme nedenleri Artvin ve Türkiye genelinde değerlendirildiğinde ilk üç neden sıralamasının aynı olduğu görülmektedir. Bununla beraber Artvin'de işverenlerin Türkiye

geneli işverenlerinden daha yüksek oranlarla “Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması” ve “Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması” nedenlerini işaretlediği görülmektedir. Ancak neden sıralamasında Artvin’i Türkiye geneli sıralamasından ayıran iki neden vardır. Bunlardan ilki 11,7’lik puan farkıyla “Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi” , ikincisi de 7,9 puanlık farkla “Önerilen Ücretin Az Bulunması” nedenleridir. Söz konusu iki neden de Artvin’deki işverenler tarafından temininde güçlük çekme nedeni olarak daha az işaretlenmiştir. Başka bir ifadeyle işverenler bu nedenleri işgücü temininde karşılaştıkları güçlükte etkin bir neden olarak değerlendirmemektedirler. Adı geçen nedenler işgücü piyasasının arz tarafı olan işgücünü doğrudan ilgilendirmektedir. Dolayısıyla nedenlerin dağılımı sadece işverenlerin görüşünü yansıtmaktadır.

Grafik 20: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

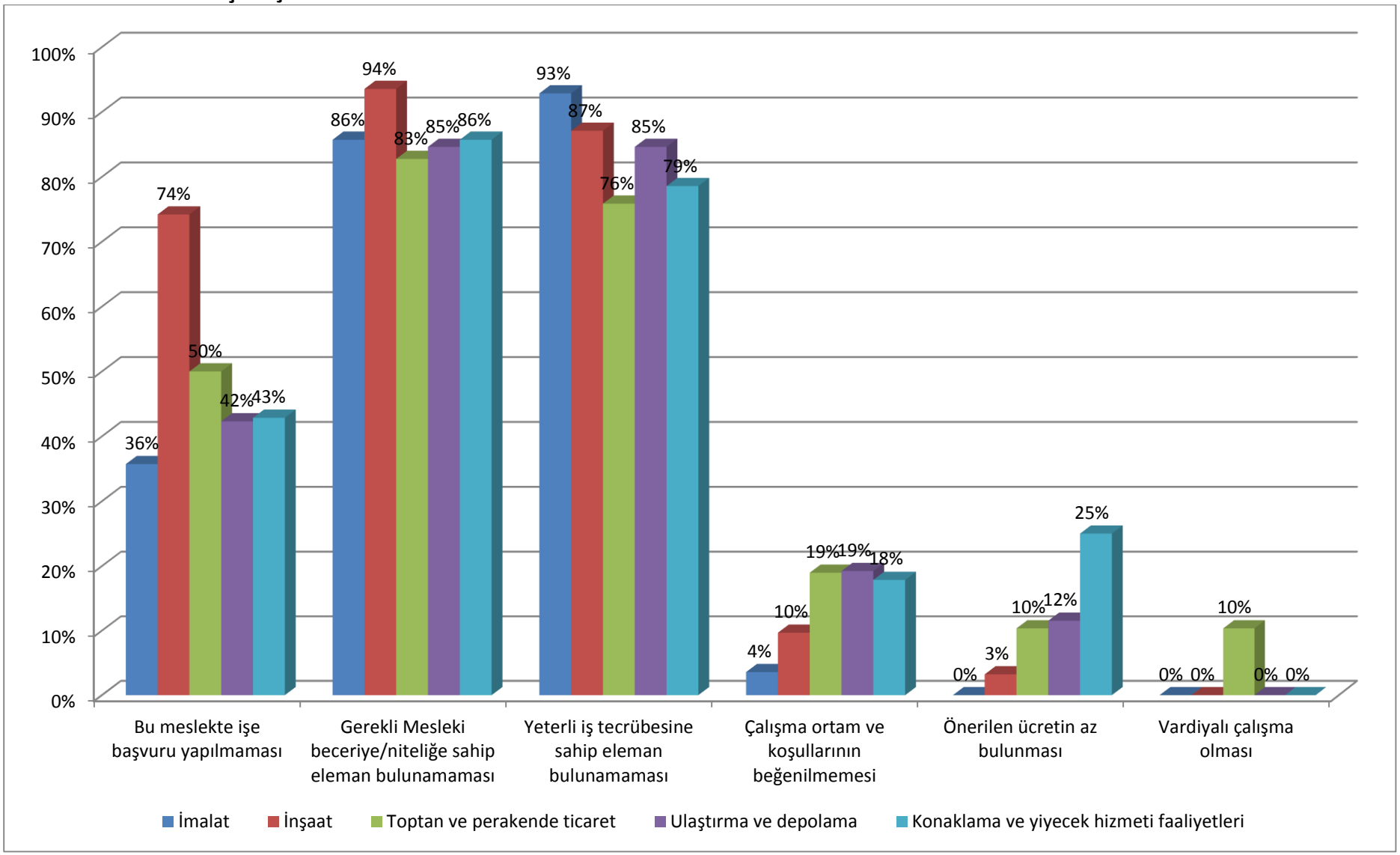

Kaynak: İPA 2015*Grafikte Sektörler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Temininde güçlük çekme nedenleri sektörler özelinde incelendiğinde; toptan ve perakende ticaret, inşaat ve konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörlerinde "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" nedeni ilk sırada yer alırken, Ulaştırma ve Depolama sektöründe "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması", "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" becerileri, İmalat sektöründe de "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" becerisi birinci sıradadır. Toptan ve perakende ticaret, inşaat ve konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörlerinde ikinci sırayı "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" nedenleri takip etmektedir. İmalat sektöründe ise ikinci sırayı "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" becerisi almaktadır.

Nedenler özelinde sektörler incelendiğinde; "Vardiyalı Çalışma Olması" nedeninin, İmalat, konaklama ve yiyecek hizmetleri, İnşaat ve Ulaştırma ve Depolama sektöründe faaliyet gösteren işverenler açısından işgücü temininde bir engel olarak görülmediği sonucu ortaya çıkmaktadır. Yine "Önerilen Ücretin Az Bulunması" nedeni İmalat sektöründe faaliyet gösteren işverenler tarafından işgücü temininde bir engel olarak görülmediği ortaya çıkmaktadır. Bunlarla beraber "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi" nedeni ise İmalat sektörü hariç tüm sektörlerde faaliyet gösteren işyerlerinde birbirine yakın oranlarda işgücü temininde bir güçlük nedeni olarak görüldüğü sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 46: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması
Garson (Servis Elemanı)	50,0%	85,7%	78,6%	28,6%	28,6%
Madenci (Genel)	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Satış Temsilcisi / Plasiyer	87,5%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Ahşap Mobilya İmalat Ustası	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	29,3%	100,0%	70,7%	14,6%	0,0%
İç Mekan Dekorasyon Teknisyeni / İç Mekan Tasarım Teknisyeni	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Tır-Çekici Şoförü	0,0%	83,3%	100,0%	0,0%	0,0%
Hamurkar	33,3%	83,3%	83,3%	16,7%	0,0%
Aşçı	19,8%	79,0%	59,3%	40,7%	40,7%

Kaynak: İPA 2015

*Meslekler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Tabloda da görüldüğü gibi temininde güçlük yaşanan mesleklerin başında yer Garson (Servis Elemanı) mesleğinde teminde güçlük yaşanmasının sebebi işe Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması olarak yansımıştır. Bununla beraber Madenci (Genel) mesleğinde Bu meslekte işe başvuru yapılmaması, Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması eleman bulunamaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleğinde de Bu meslekte işe başvuru yapılmaması gibi arz kaynaklı sorunlara bağlanmıştır. Yani bu mesleklerde temininde güçlük çekilme nedeninin yüksek oranlarda bu mesleklerde yeterlilikleri olan tecrübeli eleman bulunamamasından kaynaklanmıştır. İşgücü piyasasına bu mesleklerde eleman yetiştirilmesi veya bu mesleklerde olan işgücünün yeterliliklerinin geliştirilmesi karşılanamama sorununu hafifletebilecektir.

Satış Temsilcisi / Plasiyer, Ahşap Mobilya İmalat Ustası, Sıvacı, Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Tır-Çekici Şoförü, Hamurkar ve Aşçı mesleklerinde yüksek oranda iş tecrübesine sahip eleman bulunamamaktadır. Tecrübe kazandırma amaçlı işbaşı eğitim programları bu karşılanamama sorununu çözebilecektir.

Tablo 47: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

İŞKUR Hizmetleri	Temininde Güçlük Çeken İşyeri	Temininde Güçlük Çekmeyen İşyeri
Eleman Talebi	**46,2%**	**53,8%**
İEP	**39,2%**	**60,8%**
İşveren Danışmanlığı	**30,7%**	**69,3%**
Kurs	**100,0%**	**0,0%**
Mevzuat Danışmanlığı	**30,9%**	**69,1%**

Kaynak: İPA 2015

Raporun bu kısmında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri temininde güçlük çekme durumlarına göre incelenmiştir. Buna göre işgücü temininde güçlük çekmeyen işyerleri, güçlük çeken işyerlerine göre Eleman Talebi, işbaşı eğitim programları, işveren danışmanlığı ve Mevzuat Danışmanlığı hizmetlerinden daha yüksek oranda faydalandığı görülmektedir. Bununla beraber işgücü temininde güçlük çeken işyerlerinin tamamı işbirliği ile mesleki eğitim (Kurs) hizmetinden faydalandığı görülmektedir.

Tablo 48: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM EVET	TGÇM HAYIR	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	1		1
İmalat	4	7	11
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı		1	1
İnşaat	2	7	9
Toptan ve perakende ticaret	5	7	12
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4	4	8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1	1	2
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1		1
Genel Toplam	**18**	**27**	**45**

Kaynak: İPA 2015

Artvin ilinde işyerlerinin yüzde 32,5'i eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 15,9'unda vardiyalı çalışma yapılmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin ise yüzde 39,9'u eleman temininde güçlük çekmektedir ki bu oran Türkiye geneli ile aynıdır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir.

Sektörel olarak incelediğimizde ise; en çok vardiyalı çalışma yapılan Toptan ve perakende ticaret sektöründeki işyerlerinin yüzde 41,7'si eleman temininde güçlük çekmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 21'de sunulmuştur.

Grafik 21: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

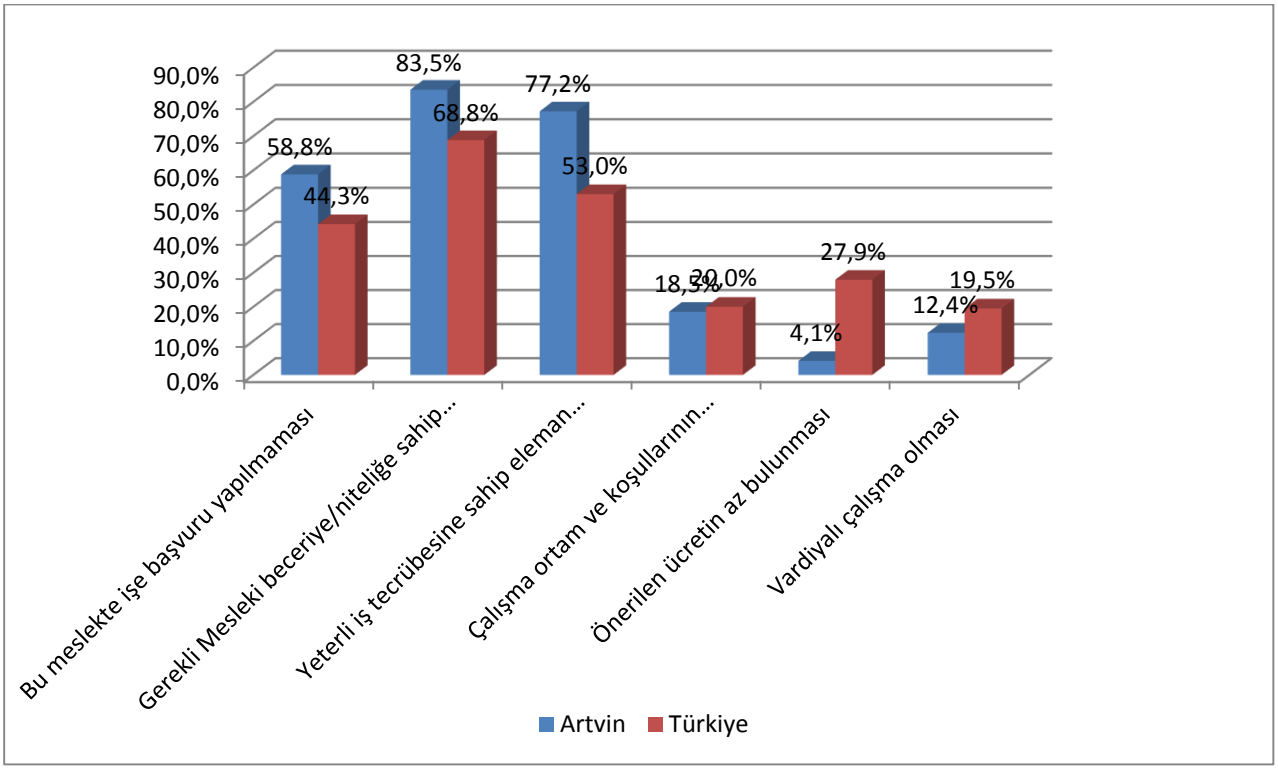

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Yapılmaması gelmiştir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekmelerinin en düşük oranlı nedenlerinden birinin Önerilen Ücretin az bulunması ve Vardiyalı Çalışma olması dikkat çekicidir. Ancak Türkiye genelinde eleman temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde temininde güçlük çekilme nedeni olarak Vardiyalı Çalışmanın oranı yüzde 4'tür. Vardiyalı Çalışma yapmanın eleman temininde güçlük çekme konusunda ön planda olan bir neden olmadığı görülmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istenilen elemanın temininde gerekli mesleki beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamaması en büyük problemdir.

Tablo 49: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	TGÇM Toplam
İmalat	**2**	**1**	**3**
İnşaat		**1**	**1**
Toptan ve perakende ticaret	**2**	**12**	**14**
Ulaştırma ve depolama	**2**	**8**	**10**
Diğer hizmet faaliyetleri		**1**	**1**
Genel Toplam	**6**	**23**	**29**

Kaynak: İPA 2015

Artvin ilinde işyerlerinin yüzde 32,5'i eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 10,1'i ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin ise yüzde 20,6'sı eleman temininde güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 34,9'dur.

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre oldukça düşüktür. İhracat yapan her 5 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Artvin'de ihracat yapan işyerlerinden İnşaat ve Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe bulunanlar eleman temininde güçlük çekmez iken ihracat yapılan diğer sektörlerde eleman temininde güçlük çekilmektedir.

İhracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 22'de sunulmuştur.

Grafik 22: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

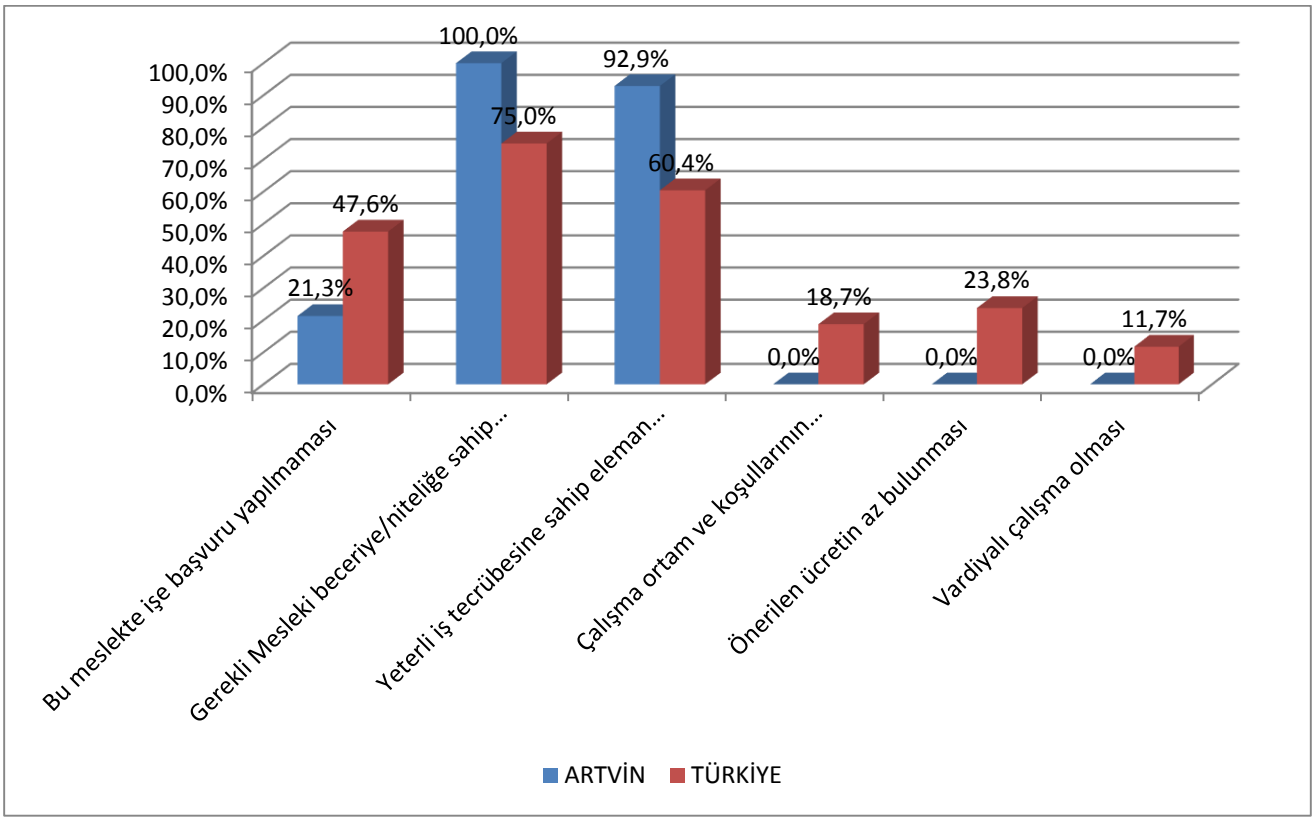

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 22'de sunulmuştur.

İhracat yapan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin ihracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin Türkiye geneli sıralaması ile Artvin ili sıralaması birbirine yakındır.

Tablo 50: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
İmalat	3		3
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı		1	1
İnşaat	1	1	2
Toptan ve perakende ticaret	1		1
Ulaştırma ve depolama		1	1
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1		1
Eğitim	2		2
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1		1
Genel Toplam	**9**	**3**	**12**

Kaynak: İPA 2015

Artvin'de işyerlerinin yüzde 32,5'i eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 4,2'sinin part-time çalışanı bulunmaktadır. Part-time çalışanı olan işyerlerinin ise yüzde 74,6'sı eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,4'tür.

Part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha yüksektir.

Part-time çalışanı olan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 23'te sunulmuştur.

Grafik 23: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

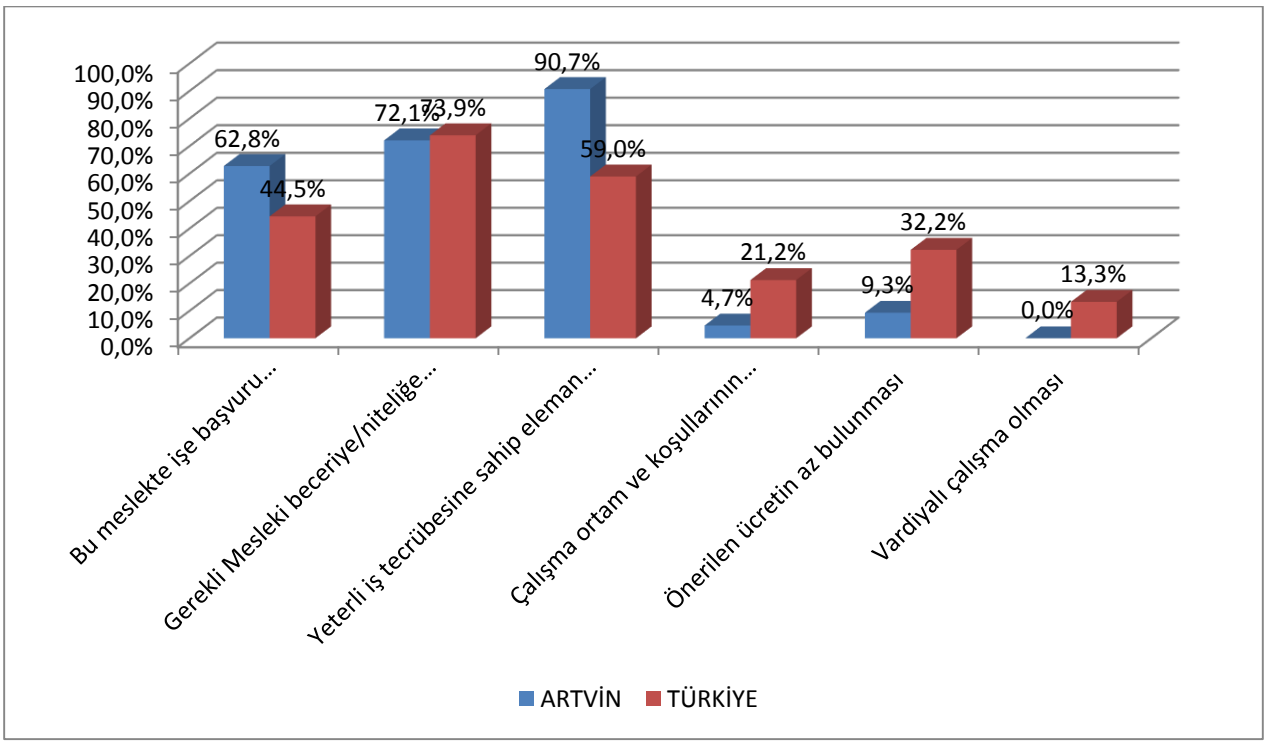

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerleri ağırlıklı olarak Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin Artvin ile Türkiye geneli sıralaması farklıdır. Artvin ilinde Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması yüzde 90,7 iken Türkiye'de bu oran yüzde 59,0 olmuştur. Artvin ilinde part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme nedenleri içerisinde Önerilen Ücretin Düşük Bulunması ve Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi oranı Türkiye geneline göre oldukça düşüktür. Part-time çalışan istenen işlerde Vardiyalı Çalışma Olması çalışmak isteyenler için problem teşkil etmemektedir.

İSTİHDAM ARTIŞ/AZALIŞ BEKLENTİSİ

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işverenlerin işyerlerindeki istihdamı gelecek dönemlerde ne kadar artırmayı veya azaltmayı planladıklarına ilişkin tahminleri derlenmiştir. Bu kapsamda işverenlere 2016 yılı Mart-Nisan döneminin öngören istihdam artış ya da azalışına ilişkin tahminleri alınmıştır. İşverenlerin şu an ki mevcut istihdamlarını esas alarak dört seçenekli bir yanıtlama vermeleri talep edilmiştir. Buna göre mevcut istihdam işverenin öngörüsüne göre ya artış gösterecek ya azalacak ya da değişmeyecektir. Bu üç seçeneğin dışında işverenin fikrim yok söyleme seçeneği de mevcuttur.

İşyerlerinin çalışma biçimlerine göre diğer bir anlamda özelliklerine göre net istihdam değişim oranları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 51: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

İşyerinin Çalışma Biçimi	NİDO
Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerleri	-1,3%
İhracat Yapan İşyerleri	5,9%
Part-time Çalışanı Olan İşyerleri	5,0%
Genel Toplam	3,1%

Kaynak: İPA 2015

Artvin'de vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde -1,3 oranında mevcut istihdamın azalacağı beklenmektedir. İhracat yapan işyerlerinde istihdam artışı yüzde 5,9, part-time çalışanı olan işyerlerinde ise yüzde 5,0 oranında istihdam artışı beklenmektedir. İl genelinde istihdam artış beklentisi yüzde 3,1'dir. İhracat yapan işyerleri kapasitelerini yüksek oranda arttırma eğilimindedirler. Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine baktığımızda NİDO vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 2,9, İhracat yapan işyerlerinde yüzde 2,8 ve part-time çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,6'dır. Part-time çalışanı olan işyerlerinde Artvin'de istihdamda azalış beklenirken, Türkiye genelinde artış beklenmektedir. Artvin ilinde diğer göstergelerde ise Türkiye geneline oranla daha çok artış beklenmektedir.

2016 yılının Mart-Nisan aylarında çalışmanın yapıldığı döneme göre Artvin'de istihdam artışı beklenmektedir. Bu istihdam artışı beklentisi doğru okunmalı ve ona göre tedbirler alınmalıdır. İPA çalışmasında Artvin, işverenlerin aradıkları elemanı bulmada zorlandıkları bir il olarak dikkat çekmiştir. Bu nedenle istihdam artışı beklenen alanlarda işgücü piyasasının aradığı niteliklerde eleman yetiştirilmeye ve gerekli diğer tedbirleri almaya hemen başlanmalıdır.

Tablo 52: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	134	22,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9	19,1%
Ulaştırma ve depolama	43	6,5%
Toptan ve perakende ticaret	53	6,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	2	5,4%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	2,8%
İmalat	22	2,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1	0,3%
İnşaat	-88	-3,7%
Eğitim	-6	-3,8%
Genel Toplam	198	3,1%

Kaynak: İPA 2015

Sektörlere göre Net İstihdam Değişimi incelendiğinde İnşaat ve Eğitim sektörlerinde istihdam azalışı beklendiği, diğer sektörlerde ise istihdam artışı beklenmektedir. Çalışmanın uygulandığı dönemde mevsimsel şartların normale göre daha soğuk olması İnşaat sektörünü olumsuz etkilemiştir. Ayrıca ilimizdeki barajların önümüzdeki yılllarda kısmen bitmesine bağlı olarak İnşaat sektöründe istihdamda azalış beklenmektedir. Aynı tabloyu Türkiye geneli için incelediğimizde sadece eğitim sektöründe istihdam azalışı beklendiğini diğer sektörlerde ise istihdam artışı beklendiği görülmektedir.

Artvin'de İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü yüzde 22,8 oranında 134 kişilik mevcut istihdamda artış bekleyerek sektörler arasında en yüksek oranda artış bekleyen sektör olmuştur. Yüzde 19,1'lik bir oranla bu sektörü Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü takip etmektedir. Ulaştırma ve depolama sektörü yüzde 6,5 oranında istihdam artışı bekleyerek ilin bu sektörde de hacmini daha da genişletecek olduğunu göstermektedir.

Türkiye genelinde de ilk sırada İnşaat sektörü bulunurken daha sonra Bilgi ve İletişim ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri gelmektedir. Artvin ilinde NİDO beklentisi Türkiye geneline göre daha düşüktür.

Tablo 53: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslek Grupları	Net İstihdam	Net İstihdam Değişim
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	128	14,1%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	44	8,8%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	61	4,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	12	1,8%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	5	0,8%
Profesyonel Meslek Mensupları	-1	-0,2%
Yöneticiler	-2	-0,7%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	-53	-3,9%
Genel Toplam	198	3,1%

Kaynak: İPA 2015

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimlerine baktığımızda Profesyonel Meslek Mensupları, Yöneticiler, Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gruplarında istihdam azalışı beklenmektedir. Türkiye genelinde ise tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir.

Artvin'de meslek gruplarına göre net istihdam artışını değerlendirdiğimizde 128 kişilik istihdam artışı beklentisiyle Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu ilk sırada yerini almıştır. Bu meslek grubunu sırasıyla 61 kişi ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ve 44 kişi il de Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları takip etmektedir.

Meslek gruplarına net istihdam değişim oranları açısından baktığımızda birinci sırada yine yüzde 14,1 oranında Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ilk sırada olduğu görülmektedir. Takip eden sektörler de ise sırasıyla şu oranlarda belirlenmiştir; Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları yüzde 8,8 oranında, tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu için ise yüzde 4,0 ile net istihdam oranında değişiklik beklenmekte, diğer bir anlamda bu ölçüde bir mevcut istihdam artışı beklenmektedir.

En düşük artışın beklendiği Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda ise 5 kişilik artış yüzde 0,8'lik bir dilime tekabül etmektedir.

Türkiye genelinde de en yüksek oranda sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda istihdam artışı beklenmektedir. Daha sonra tesis ve makine operatörleri ile hizmet ve satış elemanları gelmektedir.

Tablo 54: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Net istihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Beden İşçisi (Temizlik)	Tünel Kalıpçı-İnşaat
Elektrik Tesisatçısı/Elektrik Tesisatçısı Ve Pano Montörü	Beton Ve Betonarme Kalıpçısı
Madenci (Genel)	Sıvacı
Tır-Çekici Şoförü	Betonarmeci
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Beden İşçisi (İnşaat)
Betonarme Demircisi	Yapı Yalıtımcısı
Taş Duvarcı-İnşaat)	İş Makineleri Yağcısı
Konkasör Operatörü (Kırma-Eleme)	Büro Memuru (Genel)
Ahşap Mobilya İmalatçısı	Lastik Tekerlekli Ekskavatör Operatörü
Ahşap Mobilya İmalat Ustası	Betonarme Demircisi

Kaynak: İpa 2015

En fazla istihdam artışı beklenen meslekler ile en fazla istihdam azalışı beklenen mesleklerin içerisinde İnşaat sektörüne ait mesleklerin ağırlığı dikkat çekicidir.

Mesleklerdeki istihdam artışı veya azalışının olacağının bilinmesi işgücü piyasasının hareketliliğinin sağlanması açısından önemli bir analizdir. Bu çalışma ile doğru ve kalıcı istihdamın sağlanmasına ve kaynakların verimli kullanılmasına rehberlik ve veri kaynağı teşkil etmek amaçlanmaktadır. Toplam 65 farklı meslekte 390 kişilik istihdam artışı beklenirken, 39 farklı meslekte de 192 kişilik istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 55: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler

Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	İhracat Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler
Madenci (Genel)	Tır-Çekici Şoförü	Ahşap Mobilya İmalatçısı
Taş Duvarcı-İnşaat)	Ahşap Mobilya İmalat Ustası	Ağır Kamyon Şoförü
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Ahşap Mobilya İmalatçısı	Servis Elemanı (Garson) Yardımcısı
Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	Ağır Kamyon Şoförü	Servis Komisi
Betonarme Demircisi	Ahşap Doğramacı	Ahşap Doğramacı
Satış Temsilcisi (Endüstriyel Ürünler)	Mobilya Montaj İşçisi	Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller
Şoför-Yük Taşıma	İnşaat Mühendisi	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)
Ağır Kamyon Şoförü	Büro Memuru (Genel)	Hamurkar
Garson (Servis Elemanı)		Bulaşıkçı (Stevard)
Servis Komisi		Aşçı

Kaynak: İPA 2015

Net istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekler işyerlerinin özelliklerine göre değişiklik göstermektedir.

Örneğin net istihdam artışı beklenen ilk meslek Beden İşçisi (Temizlik) olmasına rağmen vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde Madenci (Genel) ve ihracat yapılan işyerlerinde ise Tır-Çekici Şoförü mesleği ön plana çıkmıştır. Part-time çalışanı olan işyerlerinde yine farklılık göstererek Ahşap Mobilya İmalatçısı mesleği en fazla istihdam artışı beklenen meslek olmuştur.

Benzer şekilde net istihdam azalışı olan tüm meslekleri işyerleri özelliklerine göre sıralandığında vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde Tünel Kalıpçı-İnşaat ve İş Makineleri Yağcısı mesleklerinde, ihracat yapan işyerlerinde sadece beden işçisinde, son olarak part-time çalışanı olan işyerlerinde ise sırasıyla; Ahşap Mobilya İmalatçısı, Ağır Kamyon Şoförü, Servis Elemanı (Garson) Yardımcısı meslekleri azalışı beklenen mesleklerdir.

Bu çalışma bize işyerlerinin özelliklerine göre ihtiyaçları doğrultusunda istihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin değişebileceğini diğer bir deyişle ihtiyacın mesleğe yansıyacağını göstermektedir.

İstihdam artış/azalış beklentisi bölümünde buraya kadar istihdam artış/azalış beklenen kişi sayısına ve özelliklerine ilişkin veriler sunulmuştur. Bu tabloda ise istihdam artışı/azalışı bekleyen veya fikri olmayan işyerlerine ilişkin verilere yer verilecektir.

Tablo 56: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

Sektörler	İstihdam Artışı %	İstihdam Azalışı %	İstihdam Değişmeyecek İşyeri %	Fikrim Yok %
İmalat	38,5%	3,8%	26,9%	30,8%
İnşaat	7,0%	5,5%	61,0%	26,5%
Toptan ve perakende ticaret	22,4%	1,3%	43,4%	32,9%
Ulaştırma ve depolama	14,6%	2,4%	51,2%	31,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4,2%	4,2%	41,7%	50,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	40,0%	0,0%	20,0%	40,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	18,2%	0,0%	63,6%	18,2%
Eğitim	0,0%	7,7%	61,5%	30,8%
Genel Toplam	16,6%	3,2%	48,2%	32,0%

Kaynak: İPA 2015

Sektörlere göre Artvin'deki işverenlerin istihdam artışı-azalışı beklediği ya da değişiklik olmayacağını belirttiği ya da fikrim yok diye bahsettiği işyeri oranları Tablo 58'de görülmektedir.

Araştırma kapsamına giren Artvin'deki işyerlerinin yaklaşık yüzde 32,0'sinin geleceğe ilişkin bir fikri veya öngörüsü bulunmamaktadır. Türkiye genelinde ise bu oran yaklaşık yüzde 42'dir. Yine Artvin'de işyerlerinin yaklaşık yüzde 48,2'si istihdamının değişmeyeceğini belirtirken bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,6'dır. Artvin ilinde işverenlerin yüzde16,6'sı pozitif şekilde bakarak istihdamlarının artacağını tahmin ederken sadece yüzde 3,2'si istihdamlarında azalış beklentisi içindedir. Türkiye genelinde de Artvin'deki gibi işverenlerin yüzde 16,4'ü istihdam artışı beklerken, yüzde 3,2'si istihdam azalışı beklemektedir.

Sektörel olarak bakıldığında ise; Artvin'de en yüksek oranda istihdam artışı bekleyen sektör yüzde 40,0 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü iken en çok azalış Eğitim sektöründe yüzde 7,7 oranındadır ve bu sektörde hiçbir artış beklenmemektedir. Araştırmadan çıkan diğer bir sonuç ise Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ve İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörlerinden derlenen verilere göre bu sektörlerde azalış beklenmemektedir ve hatta hiçbir değişiklik olmayacağı yönünde sonuçlar elde edilmiştir.

Bunun yanı sıra yüzde 50,0 gibi yüksek bir oranda Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörünün geleceği ile ilgili fikir beyan edilmediğine dair sonuç ortaya çıkmıştır.

Tablo 59'da Artvin ilindeki işyerlerinin özelliklerine göre istihdam beklentileri değerlendirilmiştir.

Tablo 57: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşyeri Özellikleri	İstihdam Artışı Bekleyen İşyeri %	İstihdam Azalışı Bekleyen İşyeri %	Fikrim Yok İşyeri%	Değişmeyecek Olan İşyeri %
İhracat Yapan İşyeri	27,5%	3,4%	51,7%	17,4%
Vardiya Yapan İşyeri	22,3%	4,5%	35,4%	37,8%
Kısmi Çalışanı Olan İşyeri	41,7%	0,0%	8,2%	50,1%
Toplam İşyeri	26,7%	3,5%	37,1%	32,7%

Kaynak: İPA 2015

Artvin ilindeki işyerlerinden belirli özelliğe sahip olanların istihdam beklentilerine bakıldığında hepsinin birbirinden farklı özellikler içerdiği görülmektedir. İhracat yapan işyerleri ağırlıklı olarak istihdamda değişiklik olup olmaması noktasında fikri olmadığını belirtirken, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde ve Kısmi çalışanı olan işyerlerinde istihdamın değişmeyeceği beklentisi oldukça yüksektir.

SONUÇ

Artvin İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun amacı İşgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki degesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Dolayısıyla bu raporun bulguları raporun veri sağlama kapasitesi ve ihtiyaçların tespitine yönelik katkı ve öneriler açısından değerlendirilebilir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir.

Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtları mevcuttur. Sadece 10 ve fazla çalışanı olan işyerlerine odaklanmasıdır. Bu anlamda iki tespit yapılabilir. Birincisi 1-9 kişi büyüklüğüne düşmüş işyerlerinin azımsanamayacak kadar çok olmasıdır. Dolayısıyla Talep Araştırması sonucunda yapılan analiz ve veri gruplamaları, 1-9 kişi çalıştıran bazı işyerlerini kapsamıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Araştırmanın diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler Sözlükte yer almamaktadır. Bu nedenle Artvin'de en çk açık iş olan meslek Beden İşçisi(genel) olmuştur.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkân sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

İlin aldığı kamu yatırımlarındaki en yüksek kamu yatırımı "enerji" alanındadır. Yapımı devam eden barajlar ilde sektör olarak inşaat sektörünün 1.nci sırada yer almasına neden olmuştur. Bu sektörde çalışan işçi sayısının fazlalığı yine ilde 1.sırada yer almaktadır. Ayrıca Artvin'de en çok 5-9 yaş arasında genç işyerleri bulunmaktadır. Bunun da nedeni son yıllarda Artvin'in aldığı yatırımların daha fazla olmasından kaynaklanmaktadır.

İlde temininde güçlük çekilen mesleklerin içinde "garson(servis elemanı) ve aşçı" yer alması dikkat çekicidir. Turizm sektörüne yararlı olacak bu meslekte eleman bulunamaması ilde bu mesleklerde eleman yetiştiren okulların bulunmaması, işyerlerinin ücret politikaları ve çalışma saatlerinin uzunluğundan kaynaklanmaktadır.

Arz ve talep eşleştirmeleri düşünüldüğünde, 2014 yılı itibariyle Artvin ilinde özel sektörde 2 bin 417 ve 2015 yılının ilk altı ayında 2 bin 633 açık iş alınmıştır. Buna karşılık 2014 yılında toplam bin 245, 2015 yılının ilk sekiz aylık döneminde ise bin 946 kişi işe yerleştirilmiştir. 2015 yılının ilk altı aylık verilerine göre mesleki eğitim faaliyetlerinde toplamda açılan 362 kurstan, 935 kursiyer faydalanmıştır. Yine 2015 yılının ilk altı ayında bin 324 kişi işsizlik ödeneğinden faydalanmıştır.

İşgücü talebi açısından bakıldığında Artvin ili özelinde toptan ve perakende ticaret, inşaat, ulaştırma-depolama ve imalat sektörlerinin hem işyeri sayısı, hem çalışan dağılımı, hem açık iş, hem işe giriş-çıkışlar, hem de gelecekte istihdam artışı anlamında ağırlıklı bir yere sahip olduğu açıkça görülmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme faaliyetlerinin kısa vadede bu sektörlerin ihtiyaçlarına yönelmesi olumlu sonuçlar yaratabilir.

İşgücü piyasası analizlerinde temel göstergelerden birisi olan açık iş oranı toplam açık iş sayısının yanı sıra sektörlerin istihdam büyüklüklerini de dikkate almaktadır. Açık iş oranı yüksek olan sektörlerin ağırlıklı sektörlere ek olarak büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek yanlış olmayacaktır. Araştırmanın yapıldığı dönemde mevsim şartlarının henüz iyileşmemesi Konaklama ve Yiyecek

Hizmeti Faaliyeti ile İnşaat sektörlerindeki açık iş oranının beklenenden düşük çıkmasına neden olmuştur. Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe özellikle bankaların açık işleri merkezden ilan etmeleri nedeniyle yerelde açık işler tespit edilememiş ve bu sektörde de beklentilerin altında açık iş oranı ortaya çıkmıştır.

Meslek grupları olarak açık işlere bakıldığında ise Artvin ilinde işgücü talebinin hizmet ve satış elemanları, büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek gruplarında yoğunlaştığı görülmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek işgücü yetiştirme faaliyetlerinin bu mesleklere hitap etmesi gerektiği düşünülmektedir.

Son olarak ise dikkat edilmesi gereken önemli bir unsur, araştırma kapsamında Artvin ili işgücü piyasasına meslek grupları açısından bakıldığında en fazla çalışan sayısının erkekler için Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, kadınlar ise büro hizmetinde çalışanlar meslek gruplarında yoğunlaştığıdır. Ayrıca temininde güçlük çekilen mesleklerde de Garson(Servis Elemanı), Madenci (Genel), Ahşap Mobilya İmalat Ustası kategorileri gibi zor çalışma koşullarıyla bilinen meslekler öne çıkmaktadır.

Bu durumda Artvin ilinde işgücü talebi açısından, işgücünün düşük düzey eğitimli olmasının işverenler için yeterli olacağı sonucuna varılabilir. Ancak bu araştırma ve analiz çerçevesinde ücret ve çalışma koşulları gibi işgücü piyasası bileşenleri değerlendirilmeye alınmadığı için, bu tespitin işgücü arz ve talebi arasında var olan dengesizlikleri gidermekte işlevsel olacağı düşünülmemektedir.

2016 yılının Mart-Nisan aylarında çalışmanın yapıldığı döneme göre Artvin'de istihdam artışı beklenmektedir. Sektörlere göre Net İstihdam Değişimi incelendiğinde İnşaat ve Eğitim sektörlerinde istihdam azalışı beklendiği, diğer sektörlerde ise istihdam artışı beklenmektedir. Toplam 65 farklı meslekte 390 kişilik istihdam artışı beklenirken, 39 farklı meslekte de 192 kişilik istihdam azalışı beklenmektedir. Bu istihdam artışı beklentisi doğru okunmalı ve ona göre tedbirler alınmalıdır. İPA çalışmasında Artvin, işverenlerin aradıkları elemanı bulmada zorlandıkları bir il olarak dikkat çekmiştir. Bu nedenle istihdam artışı beklenen alanlarda işgücü piyasasının aradığı niteliklerde eleman yetiştirilmeye ve gerekli diğer tedbirleri almaya hemen başlanmalıdır.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Artvin'de istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir:

- İŞKUR'un işsiz kayıtlarında sayısal olarak işgücü piyasasında mevcut talebin çok üstünde olan işsizlere yönelik, onları istihdama dahil edecek şekilde kurslar düzenlenmelidir.
- TR90 bölgesinde tarım sektörünün ağırlığından ötürü bu sektörde meydana gelecek olası daralma tarımdan ayrılan kesimin kente göç etmesine neden olabilir. Bu nedenle, tarım sektöründen ayrılan kişiler ve özellikle kadınlar göz önüne alınarak bu bireylerin istihdamını sağlayacak eğitim faaliyetleri düzenlenmesi de gerekmektedir.
- İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.
- Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanları dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.

- Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dahil edecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.
- Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.
- Özellikle konaklama ve yiyecek hizmeti, İmalat faaliyetleri sektöründe beklenen istihdam artışına yönelik bu sektörde faaliyet gösteren işyerleri ile yakın ilişki kurularak oluşması beklenen eleman ihtiyacını gidermek üzere eğitimler ve araştırmalar yapılmalıdır.
- Yine arz ve talep eşleştirmeleri anlamında, yapılan eşleştirmeler sonucunda gönderilen kişilerin işveren tarafından kabul edilmemesi durumunda kabul edilmeme sebeplerinin neler olduğu bilinememektedir. İleride daha iyi işe yerleştirmeler yapılabilmesini sağlamak açısından işverenlerin gönderilen kişileri kabul etmeme sebeplerinin araştırılmasında yarar vardır.

Artvin'deki işgücü talebini kurum vasıtasıyla karşılayabilmek için Artvin Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü:

- Düzenli periyodlarla işe yerleştirmelere ve eğitim faaliyetlerine ilişkin istatistikleri kamuoyuna duyurmalı.
- Kurum veri tabanında yüksek nitelikli iş arayanların oranını arttırmalı.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

DPT (2007) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) İşgücü Piyasası, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.

EKLER

Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu

IŞKUR 2015 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2015 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine (3.350 TL) üçbinüçyüzelli Türk Lirası İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

SGK İşyeri Sicil Numarası :.....

Örnek No :.....

İşletmenin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

Cadde/Sokak :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı:..... Unvanı :

Tarih ....:..... Telefonu :

E-Posta ....:..... İmza/Kase:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih-İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(……. Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐ Çalışanlara Yönelik Eğitim ☐

İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) ☐ Kısa Çalışma Ödeneği ☐

Mevzuat Danışmanlığı ☐ İşveren Danışmanlığı ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık isiniz icin asağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez			Talep Edilen Beceriler* 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki acık isinizi hangi yolla arıyorsunuz** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık İşinizi Ne Kadar Süredir Arıyorsunuz?		
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün

*En önemli 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAMA yapınız. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından HERHANGİ 3 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2016 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşverenin görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2 - Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İstihdamlı İşyeri Sayısı	2-9 İstihdamlı İşyeri Sayısı	Toplam
ADANA	4.255	240	4.495
ADIYAMAN	800	22	822
AFYONKARAHİSAR	1.375	59	1.434
AĞRI	461	9	470
AKSARAY	785	29	814
AMASYA	627	27	654
ARDAHAN	95	5	100
ARTVİN	343	21	364
AYDIN	1.962	116	2.078
BALIKESİR	2.252	135	2.387
BARTIN	421	22	443
BATMAN	1.039	16	1.055
BAYBURT	99	3	102
BİLECİK	431	23	454
BİNGÖL	541	6	547
BİTLİS	433	8	441
BOLU	629	36	665
BURDUR	507	31	538
ÇANAKKALE	988	60	1.048
ÇANKIRI	253	15	268
ÇORUM	1.043	36	1.079
DENİZLİ	2.961	148	3.109
DİYARBAKIR	2.502	56	2.558
DÜZCE	1.028	24	1.052
EDİRNE	715	52	767
ELAZIĞ	1.310	38	1.348
ERZİNCAN	393	11	404
ERZURUM	1.199	40	1.239
ESKİŞEHİR	2.068	115	2.183
GAZİANTEP	3.435	207	3.642
GİRESUN	842	26	868
GÜMÜŞHANE	192	3	195
HAKKARİ	201	8	209
HATAY	2.208	128	2.336
IĞDIR	238	6	244
ISPARTA	675	54	729
KAHRAMANMARAŞ	1.805	59	1.864
KARABÜK	458	26	484
KARAMAN	486	26	512
KARS	279	14	293
KASTAMONU	701	36	737
KAYSERİ	3.307	153	3.460

KIRIKKALE	405	32	437
KIRKLARELİ	658	47	705
KIRŞEHİR	377	13	390
KİLİS	172	5	177
KONYA	4.466	200	4.666
KÜTAHYA	1.106	46	1.152
MALATYA	1.431	52	1.483
MANİSA	2.331	125	2.456
MARDİN	1.333	21	1.354
MERSİN	3.638	180	3.818
MUĞLA	2.537	231	2.768
MUŞ	426	10	436
NEVŞEHİR	780	23	803
NİĞDE	535	34	569
ORDU	1.313	52	1.365
OSMANİYE	897	34	931
RİZE	808	35	843
SAKARYA	1.984	113	2.097
SAMSUN	2.246	119	2.365
SİİRT	369	12	381
SİNOP	370	16	386
SİVAS	1.129	53	1.182
ŞANLIURFA	2.365	62	2.427
ŞIRNAK	613	5	618
TEKİRDAĞ	2.447	108	2.555
TOKAT	918	32	950
TRABZON	2.283	92	2.375
TUNCELİ	152	5	157
UŞAK	889	35	924
VAN	1.194	23	1.217
YALOVA	581	35	616
YOZGAT	613	29	642
ZONGULDAK	1.014	62	1.076
Tamsayım Toplam	**88.722**	**4.090**	**92.812**
Örnekleme Yapılan İller	**10+ Örneklem İşyeri Sayısı**	**2-9 İşyeri Sayısı**	**Toplam**
ANKARA	6.911	979	7.890
ANTALYA	4.289	444	4.733
BURSA	2.931	427	3.358
İSTANBUL	8.493	3.311	11.804
İZMİR	6.276	750	7.026
KOCAELİ	4.201	210	4.411
Örnekleme Toplam	**33.101**	**6.121**	**39.222**
Genel Toplam	**121.823**	**10.211**	**132.034**

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri

arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İş}g\text{ücü} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İ}ssizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 16 Mart - 30 Nisan tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

> ***1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar:*** Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.
>
> ***1.2. Diğer:*** Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Dahil\ Olmayan\ N\text{ü}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus - \text{İş}g\text{ücü}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\text{ü}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin

gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ İstihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ İstihdam}{Toplam\ İstihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının

da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ml\text{ı}l\text{ı}k\ Oran\text{ı}} = \frac{0-14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{üst}\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15-64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Ek 4- Ek Tablolar

Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık iş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	15 Haziran 2015 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	15 Haziran 2015 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişim Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.722	83.891	3	3.295	4.329	0,1%	5,2%
İmalat	50.592	2.509.857	979	111.361	115.110	2,4%	4,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	676	37.222		384	308	0,0%	0,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	498	31.312	6	377	1.271	0,6%	4,1%
İnşaat	37.791	832.881	319	34.347	60.506	1,5%	7,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	46.693	1.119.724	499	48.979	55.307	1,7%	4,9%
Ulaştırma ve depolama	11.428	324.949	58	9.957	9.754	0,7%	3,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12.594	540.430	183	21.918	540.430	3,8%	2,9%
Bilgi ve iletişim	2.722	102.669	43	3.631	5.413	3,6%	5,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1.962	189.181	20	1.305	7.353	3,0%	3,9%
Gayrimenkul faaliyetleri	1.514	37.515	37	1.452	1.797	3,0%	4,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9.638	196.305	44	8.630	9.490	1,7%	4,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8.066	546.251	104	18.839	59.204	1,0%	10,8%
Eğitim	5.712	190.977	44	4.027	992	1,0%	0,5%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.171	191.334	90	7.960	9.343	1,6%	4,9%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	849	23.694	8	833	698	1,1%	2,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	4.278	90.551	39	5.408	4.987	1,8%	5,5%
Genel Toplam	**200.906**	**7.049.691**	**2.476**	**282.704**	**361.764**	**1,8%**	**5,1%**

EK:5 2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri ARTVİN

2015 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yanında 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri de ziyaret edilmiştir.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan 2 ile 9 9 kişi arası istihdamlı işyerleri ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

Çalışma kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için hem Türkiye geneli il düzeyinde tahmin üretilebilirken 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri için sadece Türkiye geneli için tahmin üretilebilmektedir. Söz konusu işyerleri için il düzeyinde tahmin üretilmemiştir. Bu nedenle raporun bu bölümüne kadar 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerinin verileri kullanılmamıştır. Bu bölümde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin illerinde ziyaret ettikleri 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine ilişkin veriler paylaşılacaktır.

2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine uygulanan soru kağıdı uygulanmıştır. Çalışmanın metodolojisi açısından her iki büyüklükteki işyerleri için bir farklılık bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde çalışma kapsamında toplam 10 bin 211 adet 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir. Bu işyerlerinin 6 bin 512 tanesine soru kağıdı uygulanırken 3 bin 699 tanesinden çeşitli nedenlerle cevap alınamamıştır.

Bu kapsamda Artvin ilinde 21 işyeri ziyaret edilmiş olup, söz konusu işyerlerinin 17 tanesi için soru kâğıdı uygulanmıştır. Bu bölümde 17 işyerinden elde edilen veriler üzerinde durulacaktır. Söz konusu veriler ham veriler olup, genelleştirme katsayısı Türkiye geneli tahmin üretecek şekilde verildiği için genelleştirilmiş verilerin il düzeyinde bilgi veren bir çalışmada kullanılmasının uygun olmayacağı düşünülmüştür. Ayrıca 2 ile 9 kişi arası işyerlerine ait veriler ili genellemediği için 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin verileri ile karşılaştırma yapılmamıştır.

Çalışma kapsamında Artvin ilinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı 17 işyerine soru kâğıdı uygulanmış olup en fazla işyeri Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründedir. Bunu Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri takip etmektedir.

Tablo 11 İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektör	İşyeri	Erkek	Kadın	Toplam
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	3	3	1	4
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	3	4	3	7
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	2	4	1	5
Toptan ve Perakende Ticaret;	2	6	1	7
Bilgi ve İletişim	1	0	4	4
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1	2	0	2
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1	1	0	1
İmalat	1	1	1	2
İnşaat	1	5	0	5
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1	2	0	2
Ulaştırma ve Depolama	1	2	0	2
Toplam	17	30	11	41

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamındaki 17 sektörün 11 tanesinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir.

Söz konusu işyerlerinde toplam 41 kişi çalışmaktadır. Söz konusu işyerlerinde çalışanların yaklaşık yüzde 27'si kadın, yüzde 73'ü erkektir. En fazla çalışan Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründedir.

17 işyerinden 1 tanesinde 1 kişilik açık iş olduğu tespit edilmiştir. Açık iş olan meslek ise Sekreter mesleğidir.

Toplamda 2 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen meslekler Garson (Servis Elemanı) ve Bankacılık ve Sigortacılık Meslek Elemanı mesleklerindedir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenine bakıldığında yüzde 100 oranında gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamamasından, yüzde 100 oranında yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasından dolayı eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. İşyerinde ilgili meslekte eleman bulunamaması, çalışma ortam ve koşullarının uygun olmaması, önerilen ücretin az bulunması ve vardiyalı çalışma olması temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri olarak tercih edilmemiştir.

Artvin ilinde çalışma kapsamında ziyaret edilen 2 ile 9 kişi arası istihdam eden işyerlerinde istihdamın bir yıl sonra toplamda artacağı tahmin edilmiştir. İstihdamın yüzde 2,4 oranında artacağı öngörülmüştür.

Tablo 2 İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen Meslekler

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler		İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler	
Meslek	Sayı	Meslek	Sayı
Garson (Servis Elemanı)	1	Şoför (Yolcu Taşıma)	1
Kasiyer	1		

Kaynak: İPA 2015

İstihdam artışı beklenen meslekler Garson (Servis Elemanı) ve Kasiyer meslekleridir.